

121

ԳԵՂԵՑԻՆԻ ԱՄԱՅՈՒՄԸ

Գ.

1500 ՄՏԱԾՈՒՄԻ, ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՆԻ ԶԳԱՅՈՒՄԻ
ՔԱՆԴԱԿՆԵՐ

ՀԱՌԱՔԵՑ ՆԻ ԳՐԵՑ

ԳԵՂԵՑԻ ԱՐԲ. ԱՐՄԱՅՈՒՄԸ

Յ. Մ. ՍԵՐԵՆԻ ՅԱՅՈՐԴԵՐ

ՏՊԱԳՐ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱԳՅԱՐԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

1937

1

Ա-93

23 JUN 2009

1478

1
6-93

սյ

ՔԵՂԵՑԻԿ ԱՍԱՑՈՒԱԾՔ

Գ.

1500 Մճածուկի, խորհուրդի եւ զգացումի փանդակներ

Հաւաքեց եւ գրեց՝

ԳԷՈՐԳ ԱՐԲ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. Մ. ՍԷՔԵԱՆ

Ի ՍԹԱՆԳՈՒԼ

1936

[Handwritten signature in purple ink]

ՏՊԱՐԱՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ ԵՒ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՅ

Յ. Մ. ՍԷԹԵԱՆ

Թիւ 30, Զամամերլար Եօզուու, Սթանպուլ

Nº 512

10678-59 /

4478-88

202

Պատուական Մա՛յր քեզի, որ գրեթէ դարու մը
կեանքն ապրեցար:

Ու հիմակ Մա՛յր, ի՞նչ նուիրեմ քու անմոռաց եւ
մշտամնաց յիշատակիդ, եւ ի՞նչ կոթող կանգնեցնեմ,
կրանիթեայ ի՞նչ քանդակեմ 96 տարիներուդ շարքին,
որ այնչափ ցցուն ու կերտուն, այնքան ալ խօսուն ու
բեղուն, եւ քանի հեղ ու զեղ գթալից ու գորովալից:
Դո՛ւն ապրեցար կեանք մը արժէքաւոր ու արժանա-
ւոր, եւ արժեցուցիր ու ապրեցուցիր բուկիններդ.
Քալեցիր ճամբէ մը, որ սիրած ու այնչափ խոր պաշ-
տած Յիսուսիդ ճամբան էր. միշտ աղօթքը շրթնե-
րուդ, եւ ՚ի խորոց սրտի մրմունջքդ Նարեկացւոյն,
ու բարբառը լեզուիդ — Անուշիկ Աստուածս — հապա՛
սիրտդ Սէր Յիսուսի սիրովն օծուն ու թրծուն, որով
սաղմոսեցիր, երգեցիր ու եղանակեցիր ալէլուքն ող-
ջոյն ՚ի տուէ եւ ՚ի գիշերի թէ ՚ի տան եւ թէ յաղօ-
թարան: Նուիրուած մը էիր սրբութեանց ու Ս. Գրոց
եւ շարականաց եւ մեղեդեաց, ու մահուանէդ մէկ ա-
միս առաջ դեռ ի՞նչ հաւատքով ու խանդով կ'երգէիր
Շնորհալուոյն երգերը ու Անծինք նուիրեալքը ծայրէ ՚ի
ծայր, ու այդ պահերուն քեզ դիտել պէտք էր, ալ վե-
րացած էիր...

Մա՛յր դուն պաշտած Անուշիկ Աստուծոյդ օրհ-
նութեամբը որ Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին
բազում զաւակներով քառասունի հասնող թոռներովդ
ու թոռնորդինքրովդ Տունը Աբրահամի ու Նահապե-

տուժիւնը Յակոբինն ունեցար. եւ աւա՞ղ... ահաւոր
ու թուաւոր խոշոր կորուստներովդ Երանելի Յորի
նման գանգատանք մը չունեցար երկրպագած Աս-
տուծոյդ. այլ քրիստոնէական լեցուկ հաւատքովն ու
համբերութեամբը տարիւր որպէս հարազատ խաչա-
կրի. թէեւ միշտ ալ խորունկ ծրարուած ու ծաւա-
ռած եւ անթեղուած մնացին հոգւոյդ խորքը կսկիծն
ու կոծքը սիրելեացդ գարունն ու հասունն եւ հոսունն:

Ի՞նչ ալ որ նուիրեմ շատ քիչ է մա՛յր որ այնչափ
ու անքանակ խանդաղատանքը ունեցար սրտահա-
տորներուդ. մինակ կաթը չէր որ ջամբեցիր մեզ, իբ-
րեւ մօր մը անփոխարինելի պարտքը, այլ ջամբեցիր
մեզ առաջնոյն հաւասար անյետածգելին Ա. Բ. Գ.ը .
այո՛ դուն մեզի սորվեցուցիր, եւ առաջին ուսուցիչ-
նիս դուն եղար, իսկ որ երկուսէն ալ աւելի գնահա-
տելին ու անմոռանալին թոթովանքը — Աստուած —
ուսուցիր: Երիքովը դիեցուցիր, սնուցիր ու սորվե-
ցուցիր, ու առաջնորդեցիր կեանքովդ, օրինակովդ ու
տիպար մայրական վսեմ պարտաւորութեամբ մը:
Ութսուն երկար տարիներ մեզ համար ալ աղօթեցիր,
սոյնչափ տարիներ մեր սնարին հսկեցիր, լացիր, խըն-
դացիր մեր վշտերովը վշտակիր, մեր ուրախութիւն-
ներովը ուրախակից: Բուռ բուռ այսչափ երախ-
տեացդ ինչո՞վ եւ ինչերո՞վ փոխարինեմ. եթէ ոչ խոր-
հուրդի, մտածումի ազնիւ, անգին գանձարաններէն
գեղեցկահիւս շարուածքն ու շարոցքը-գեղեցիկ ա-
սացուածքիս, որը 1500 գունագեղ, բիւրագեղ ու
բուրագեղ անթառամ անթարշամ ծաղիկներով է բո-
լորուն ու զարդարուն, այս բիւրարոյր փնջակը կը
մատուցանեմ յիշատակիդ, գերեզմանիդ անմեռ, ո-
րուն շատ ու շատ արժանի ես Մահտեսի Մարիամ
Արսլանեան Մայրիկն իմ սիրական:

Ուղիղ ԳԷՈՐԳ ԱՐՔ. ԱՐՄԼԱՆԵԱՆ

ԿԱՅԾԵՐ ՄՏԱԾՈՒՄԻ ԴԱՐԲԵՆՈՑԷՆ

Ոճը այնքան բաւերուն տակ է որքան բաւերուն մէջ.
այնքան հոգին է գործի մը որքան միտը:

Երբոր կեանքը աւելի ուշադրութեամբ դիտենք, մայրինե-
րը նուազ բարձր պիտի երեւան մեզի եւ եղէգները աւելի մեծ:

Խորհուրդ, զգացում եւ միտք վերջնական իրողութիւններն
եւ ոյժերն են ընկերային աշխարհի մէջ:

Գաղափարները աղբիւր են գործունէութեանց, բարձրը
արդիւնք են նկարագրի:

Պէտքէկոստէին օրը յայտնուած ոյժը նկարագրը կերտող
մեծագոյն զօրութիւնն է աշխարհի մէջ:

Հոն է գաղտնիքը բարոյական յեղաշրջումին՝ որ ցոյց կու
տայ հակամարտութիւնները ջնջելու եւ զաշխարհ փոխակերպե-
լու միակ մեթոտը:

Եթէ գերութիւնը անարդար չէ, ոչինչ անարդար է:

Արդի քաղաքագէտներէն ոմանք սկսած են անոր օրինա-
կին հետեւիլ երբ կը յայտարարեն.

— Եթէ պատերազմը չարիք չէ՛, ոչինչ չարիք է աշխարհի
մէջ: Ա. Լ.

Բոլոր մեծ գործերը, բոլոր մեծ դիւտերը արդիւնք են
տեսիլի մը որ հաւատքէն կը ծնի. եւ բոլոր մեծ յառաջդիմու-
թիւնները հաւատքի արկածախնդրութիւններ են:

Յաջողութիւնը պտղաբերումն է տունկի մը զոր կամքի համբերութեան եւ յարատեւութեան դաշնակից ոյժը շարունակ դէպի վեր կը հրէ, բայց հաւատքը հողն է որմէն իր սնունդը կ'ստանայ տունկը:

Կառավարութեան մը հիմը արդարութիւնն է:

Աշխարհի ամէնէն ապերջանիկ անձերը անոնք են որ հաճոյքի եւ անքործութեան մէջ կը փնտռեն երջանկութիւնը. ճշմարիտ երջանկութիւնը ստեղծագործ աշխատութեան մէջ է ուր՝ մարդուն կարողութիւնները պատեհութիւն կ'ունենան արտայայտելու եւ զարգանալու:

Ե՛րբ մարդը սատանային գործարանն է, կ'ըսէ Պրանքլին:
Անոնք որ իրենց անձին վրայ միայն կը մտածեն, մեծ խորհուրդներու անընդունակ կը դառնան:

Նիւթական գանձը աննման է բարոյական գանձին. առաջինը գործածութեամբ կ'սպառուի եւ կը չքանայ, երկրորդը գործածութեամբ կը ճոխանայ եւ կը հարստանայ:

Յաջողակ նկարիչը այն է որ կը խորհի աւելի իր պատկերին վրայ քան գոյն՝ զոր պիտի ստանայ վերջապէս. նոյնպէս յաջող կեանքը այն է որ յաւէտ կը մտածէ ծառայութեան մասին զոր կրնայ մատուցանել քան վարձատրութեան որ թերե՛ւս պիտի գայ իրեն:

Անսովոր խանդավառութիւնը որով երբեմն կ'օժտուի մարդ՝ արծիւի խոյանքներով յառաջ վազելու իր ձեռնարկներուն մէջ, բացառիկ երեւոյթ մըն է աշխարհիս մէջ:

Մեծագոյն յաղթանակները կը շահուին կեանքի պողոտայէն ընթանալով, անշեղ նպատակով, հաստատուն քայլերով եւ յարատեւ ջանքերով:

Պատեհութիւնը չի նմանիր պատրաստ առարկայի մը որ դրան առջեւ քեզի կ'սպասէ, այլ յաւէտ դրան մը՝ որմէն կ'ուզէ մէկը ներս մտնել. ժամանակի ընթացքին հետ այս դուռնէն մտնելու եղանակն ալ փոխուած կ'երեւի:

Անհատ մը, ինչպէս ժողովուրդ մը որ ազատութեան սկզբ՝ բռնաքննարկը մարդուած է, չի կրնար ընդունիլ ոեւէ խաղաղութիւն որ հիմնուած չէ՝ ազատութեան վրայ:

Կան մարդիկ որոնց սիրտը գործին վրայ է երբ կ'աշխատին, կան ուրիշներ որոնց աչքը ժամացոյցին վրայ է երբ կը գործեն:

Ազգ մը մեծ ու հզօր է ոչ թէ կեդրոնացեալ հարստութեամբ ու պերճանքով, այլ ընդհանուր բնակչութեան միջակ բարեկեցութեամբ եւ իմացական զարգացումով:

Քաջութիւնը ամէն բանէ առաջ՝ մարդկային բնութեան զօրաւոր զգացումներէն մէկուն վրայ տարուած յաղթութիւնն է. երկիւզի զգացումն է այն. յարատեւ քաջութիւնը արդիւնք է մշակուած ունակութեան:

Անձնական պատասխանատուութեան զգացումը կեանքը ղեկավարող հզօր ազդակ մըն է:

Առ Աստուած պատասխանատուութեան զգացումը մեզ յարաբերութեան մէջ կը դնէ տիեզերքին հետ:

Դանդաղ բայց յարատեւ զոհողութեան գործ մը աւելի մեծ արդիւնք առաջ կը բերէ քան մեկուկի կատարուած վսեմ գործ մը:

Լէօն Տրեք

Խոստափէ այն մարդէն որ ամէն բան լաւ կը գտնէ, խոստափէ նաեւ այն մարդէն որ ամէն բան գէշ կը գտնէ, բայց ամենէն աւելի խոստափէ այն մարդէն որ ամէն ինչ զինքը անտարբեր կը թողու:

Աւելի լաւ է առանձին ապրիլ քան թէ անձնասէր, հպարտ, կռուասէր մարդոց մէջ:

Բարկութեամբ ըսուած իօսք մը ամէնէն հատու սուրն է, ընչասիրութիւնը ամէնէն մահացու թոյնն է, կիրքը ամէնէն սաստիկ հուրն է, տգիտութիւնը ամէնէն մուժ գրչերն է:

Պուսսո

Այն մարդը որ զգաստ կին մը կ'ուզէ ունենալ, պէտք է ինքն ալ զգաստօրէն ապրի:

Մարկոս Աւրելիոս

Շատ յաճախ կատարեալ մարդը նուազ յաջողութիւն կ'ու-
նենայ կեանքի մէջ, քան այն մարդը որ հասարակ է ու ան-
նասիրութեամբ կը գործէ:

ՌԵՐՈՆ

Ամենէն ապահով պէտքերը անմեղութիւնն է:

Երբեք չենք կարող բանի մը ճշմարիտ արժէքը գիտնալ,
մինչեւ որ չկորսնցնենք զայն:

ՇՕՐԷՆ

Պէտքերը կրնան բնականութեան հիմն է:

ԼԱ ՌՈՇԵԱՐՏ

Ազականուած սրտերու համար բարեկամութիւնը երբեք
գոյութիւն չունի:

ՎՕՐԷՆ

Սրտի մը մեծութիւնը վտանգի կամ դժբախտութեան մէջ
կը յայտնուի:

ՌԱՍԻՆ

Որքան շուտով կ'անցնի կեանքը, նախ չենք գիտնար թէ
ինչպէս պէտք է ապրիլ, ու երբ կը գիտնանք՝ շատ ուշ է
արդէն:

Շ. ՍՐՈՆՍՐ

Դժբախտ է այն որ ի վուր փոխադարձութիւն կը պահան-
ջէ. դժբախտ է այն որ սրտին պարագութիւնը կը չարչարէ.
բայց ինչ համար ամենէն դժբախտը այն է որ այլեւս չի սի-
րեր եւ չի կրնար ալ մոռնալ թէ սիրած ու սիրուած է:

ԱՅՄԱՄ ՄԻԳՔԻԷՎԻՅ

Մտքին խորութիւններուն մէջ յիշատակի մը վիշապները
կան որ կը ննջեն հակառակութեան եւ կիրքի փոթորիկներու
միջոցին, բայց որ երբ սիրտը հանդարտի իրենց ճիւղները կը
մխնան անոնք:

ԱՊԱՄ ՄԻԳՔԻԷՎԻՅ

Ներել գիտնալու համար, տառապած ըլլալու է մարդ:

Մոլորեալ մարդիկը ուղղելու համար նախ ջնջել պէտք է
այն պարագաները որ այդ թշուառ էակները կ'ստեղծեն:

Ոչինչ այնքան լաւ կ'որոշէ մարդոց նկարագիրը որքան
խաղը:

ԹՈՒԼՍՅՈՅ

Երկիր, արեւ ու աստղեր, չորս եղանակներու կանոնաւոր
յաջորդութիւնը, վերջապէս ամբողջ տիեզերքի կարգուսարքը
կը յայտարարեն գերազանցօրէն հանճարեղ սկզբնապատճառ մը:

ՊԻԿԱՏՈՆ

Ո՞վ կրնայ բարձրացնել իր աչքերը դէպի երկինք առանց
հոն տեսնելու արարիչ մը. լոյսի շքեղութիւնը, բներեւոյթնե-
րու օրէնքները, արեւին, լուսինի եւ աստղերու կանոնաւոր
շարժումը կը հարկադրեն մեզ հաշակելու հեղինակ մը ան-
հունապէս կարող եւ յաւիտենական, արժանի մարդոց հե-
ցումին:

ԿԻԼԵՐՈՆ

Ամբողջ բնութիւնը կը քարոզէ իր հեղինակին անհուն հան-
ճարը: Ամէն ոք կարող է ըմբռնել սոյն փիլիսոփայութիւնը: Ա-
րեգակը երբեք վրիպած չէ դարերէ ի վեր ծառայել մարդկու-
թեան:

ՖԵՆԷԼՈՆ

Ո՞վ հրամայեց արեւին, ե՛ւ ոչնչութիւնէ եւ իշխէ՛ ցերեկին.
եւ լուսինին. երեւցիր ու ջահն եղի՛ր գիշերին. ո՞վ տուաւ գո-
յութիւնը այն անհամար աստղերուն որոնք մեծազանգուած
փառայիզ արեւներ են լուսափողփող:

Ո՞վ է այն հաստիչը որուն ամենակարողութիւնը ստեղծած
է հրաշակերտները:

ՄԱՍԻՅՅՈՆ

Ես չե՛մ գիտեր թէ կա՞յ աւելի ազդեցիկ եւ տպաւորիչ ա-
պացոյց մը որ աւելի ուժգնօրէն խօսի մարդուն, քան այն հե-
նալի կարգաւորութիւնը որ կը տիրէ տիեզերքի մէջ եւ որ կը
հաշակէ Արարչի մը գոյութիւնը:

ՎՕՐԷՆ

Երկինք կ'ուսուցանէ մեզ պաշտել իր հեղինակը. երկրա-
գունդը կը գովաբանէ զԱստուած՝ իր Արարիչը. համագոյք կը
պատմեն Արարչին անսահման կարողութիւնը:

Օրը օրուան կը յայտնէ, գիշերը գիշերին կը յայտարարէ
իր անհուն իմաստութիւնը: **Փան Փազ Ռուսօ**

Ո՞ւր կը տեսնէք Արարչին գոյութիւնը, ո՞չ միայն երկրա-
գունտին վրայ որ կը թաւալի, արեւին, լուսինին եւ աստղե-
րուն մէջ որ մեզ կը լուսաւորեն, այլ թռչունին մէջ որ կը
թռչի, ձուկին մէջ որ կը լողայ, ամենափոքր միջատին մէջ,
բոյսին մէջ, ծաղիկին մէջ: **Փ. Փ. Ռուսօ**

Երբ կը դիտեմ այս Տիեզերքը մեծատարած, միսթիք, մե-
ծագործ, կ'ըսեմ իւրովի. դիպուածի արդիւնք չէ՛ ան, այլ
մարդէն գերազույն էակի մը գործ է: **Նարոլէօն**

Դիւրակեաց կեանք մը թանկագին կեանք մը չկրնար ըլլալ,
ո՞չ ինքնիրեն եւ ո՞չ ուրիշներուն: Զօրութիւնը կ'ստացուի իո-
չնդոտներու յաղթելով. եւ զօրաւոր կեանքն է որ կրնայ օգ-
տակար դառնալ իր շուրջը գտնուողներուն:

Իրական ճախողութիւնը այս աշխարհիս մէջ ոեւէ բարիք
ընելու անկարողութիւնն է:

Առաքինութիւնը կը կայանայ՝ ոչ թէ ինքզինքը մոլու-
թիւններէ հեռու պահելուն, այլ մոլութեանց չցանկանալուն
մէջ: **Պէսնաւրս Ծօ**

Բոլոր ազնիւ միտքերը ազատութիւնը կը սիրեն: **Հօլբէյն**

Այն որ ամենալաւ ճաշակաւ կը հագուի, նո՛յն ուղիղ ճա-
շակը կ'ուսնեայ դեղարուեստի ամենաբարձր գործերու մէջ: **Սէյնօլա**

Ճշմարիտ բարեկամութիւնը կրնայ գոյութիւն ունենալ
միմիայն այն անձանց մէջ, որոնք պատւոյ եւ առաքինութեան
սկզբունքներով տոգորուած են: **Կիլկերոն**

Երբ ճշմարիտ ու անկեղծ բարեկամ մը ունիս, քու հոգիդ
լաւ կը ճանչնաս: **Կիլկերոն**

Բժիշկը կը տեսնէ մարդկութիւնը իր բոլոր տկարութեանը
մէջ, իրաւագէտը՝ իր բոլոր գէշութեանը մէջ, աստուածաբա-
նը՝ իր բոլոր ապշութեանը մէջ: **Ծօրէն Հասուր**

Շատ անգամ կիները կը սիրեն անարժան էրկամարդեր,
բայց երբեք կնամարդի երեսապաշտներ: **Ծօրէն Հասուր**

Կնոջ արդուզարդը՝ բոլոր իր նրբութիւններով, կերպով մը
բարձր արուեստ մըն է: Այն դարերը եւ այն երկիրները որ գի-
տեն ինչպէս յաջողիլ անոր մէջ՝ մեծ դարերը ու մեծ երկիր-
ներն են: **Ռընան**

Իրարու հակապատկեր ըլլալը՝ կրնայ հրապոյր ազդել,
բայց նմանութիւնն է որ կը պահէ եւ նմանութեան ներդաշ-
նակութեամբն է որ անհատները իրարու կը յարմարին եւ ի-
րարու երջանիկ կեանք մը կը պարգեւեն:

Ճօրն Սաւարոյ Միլ

Իրարմէ տարբեր ըլլալը եթէ յատկութեանց տարբերու-
թեան մէջ միայն կը կայանայ՝ ան աւելի առաւելութիւն մը
կ'ըլլայ փոխադարձաբար զիրար կատարելագործելու տեսակէ-
տով. զիրար ալ աւելի արժէքաւոր կ'ընծայէ իրարու աչքի,
բայց այնպէս չըլլար եթէ երկուքն մին շատ աւելի ստորա-
դաս է զարգացումով եւ մտային կարողութիւնով:

Ճօրն Սաւարս Միլ

Աշխարհի վրայ մէկ բան կայ միայն որ արժէք ունի. այն
վայրկեանը ուր՝ կ'ապրինք: **Վիքոր Մարկիթ**

Գրեթէ ամէն այր կը սիրէ քիչ մը անառակ նկատուիլ կա-
նանց հանդէպ: **Սթեֆենսն**

Մեծ յուզումները մեծ հոգի ունեցողներուն համար են:
Սաբր Ուայլս

Անոնք որ շատ տառապած են, միայն կրնան խորունկ ըլլալ:
Սաբր Ուայլս

Անոնք միայն կրնան ուրախութեան բաժակը ցմբուր քա-
մել՝ որոնք վշտի եւ տառապանքի բաժակն ալ ցմբուր քամած են:
Ռօպրըր Հիչընս

Յաճախ կը սիրենք զանոնք որ ամէնէն աւելի քիչ կը հաս-
կնանք, գաղտնիքը այնքան հրապոյր ունի: **Ռօպրըր Հիչընս**

Երբ մարդ մը վագր մը կ'սպաննէ, ատիկա-սբօռ. է, կ'ըսէ,
Երբ վագր մը ուզէ զինքը սպաննել — ատիկա գաղաւթիւն
է կ'ըսէ: Ոճիւրին եւ արդարութեան մէջ եղած տարբերութիւ-
նը աւելի մեծ է:

Պէռնուրս Եօու

Մի ընեւր այն բանը զոր ուրիշներն ալ կարող են ընելու:
Պաֆըր Ուալթըր

Սովորական բաները ըրէք անսովոր ձեւով մը:

Պաֆըր Ուալթըր

Հաւատալ Աստուծոյ, Տիեզերքի ամենակարող Սկզբնապատ-
ճառին, շատ բնական է մարդուս. հաւատալը՝ այնքան
համապատասխան է մեծարելու եւ սիրելու բնածին պէտքին,
որ ամէնէն բարբարոս ժողովուրդներն իսկ հասկցած են երկ-
նակամարին լիզուն ու պաշտած են տիեզերքի գերիշխան Տէր
մը:

Աղօթքը մարդկային գործ մըն է գերազանցօրէն:

Պլասոն

Պատմութիւնը կ'արձանագրէ բոլոր քաղաքակիրթ եւ վայ-
րենի ժողովուրդներու պաշտամունքի արարքներ եւ առ Աստ-
ուած աղերսելու բանաձեւը:

Պլասոն

Իմ գոյութիւնս եւ գերազանցօրէն կատարեալ էակի մը գա-
ղափարը զոր ունիմ մէջս՝ յայտնապէս կ'ապացուցանեն Աստու-
ծոյ գոյութիւնը:

Տէֆար

Մարդը — արարածներու գլուխ. գործոցը — տեսնելով,
ճանչցած եմ զԱստուած:

Ս. Օգոստինոս

Նիւթապաշտ վարպետութիւնը կարելի է սապէս համառօ-
տել. «Ա՛յն ինչ նիւթ է»:

Եթէ նիւթը ամէն ինչ է, ի՞նչ է ուրեմն նիւթը:

Նիւթապաշտները իրենք իսկ չեն կրցած ըսել այդ, որով-
հետեւ նիւթը իր իսկ էութեանը մէջ եթէ վերլուծեն կը պրծի-
ան, կը խուսափի, կ'անհետի խաբող տեսլերիւթի մը նման:

ԶԱստուած սահմանել ուզելը, զայն հունաւորել, սահմանա-
փակել ըսել է եւ գրեթէ զանի ուրանալ է:

Մեր հոգին պէտք է նկատենք ինչ որ է իսկապէս, այ-
սինքն՝ հիանալի ստեղծագործութիւն մը — բայց շատ անկա-
տար — զոր մեք պարտականութիւնն է գեղեցկացնել եւ միշտ
զարդարել: Մեր անկատարութեան այս ըմբռնումը՝ մեզ աւելի
համեստ պիտի ընէ, մեզմէ հեռացնելով յաւակնոտութիւնը,
տիմար ունայնամտութիւնը:

Լէօն Տրեմի

Մարդիկ գովասանքէ այն ատեն միայն շատ հաճոյք կ'ըզ-
գան, երբ ոչ թէ իրենց ունեցած, այլ չ'ունեցած յատկութիւնը
իրենց վերագրուի:

Անկեղծ թշնամի ունենալը լաւագոյն է փաղաքշող բարե-
կամ մը ունենալէն, ինչու որ առաջինը քեզի կը յայտնէ, տես-
նել կու տայ քու թերութիւններդ, իսկ երկրորդը՝ կը ծածկէ
զանոնք:

Երբ անկարելի ըլլայ իրարու հետ հաշտ ապրիլ աւելի, լաւ
կ'ըլլայ ժամանակին բաժնուիլ սիրով, քան թէ սուր անհամա-
ձայնութիւններ ծագելէն եւ սրտեր վիրաւորելէն ետքը:

Շատ զարգացած մարդը չի կրնար պարզ ըլլալ. ան յաճախ
բարդ կ'ըլլայ, բազմակողմանի:

Եթէ իտէալներ չունենայինք, կեանքին պարապութիւնը
ա՛լ աւելի պիտի գլայինք. եւ եթէ պատրանքը գոյութիւն չու-
նենար, կեանքը անտանիլի բեռ մը պիտի ըլլար:

Իտէալը աւելի գեղեցիկ է քան իրականութիւնը, ինչպէս որ ծաղիկը աւելի գեղեցիկ է քան այն հողը որմէ ծնունդ կ'առնէ ան:

Անոնք որ բնաւ չեն զգած ուրիշ գեղեցիկ նուագէ մը, անոնք որ անտարբերութեամբ կը դիտեն բնութեան զմայլելի տեղատեղանքը, անոնք որ ծաղիկները չեն սիրեր ու անգութ են կենդանիներու հանդէպ, անոնք չեն կրնար ունենալ իրապէս նրբացած ճաշակներ, նրբացած զգայնութիւն մը եւ փափուկ ու գորովոտ հոգի մը:

Անոնք որ նուագի համար բուռն սէր մը կը տածեն, զգայուն ու փափուկ հոգիներն են:

Անոնք որ գեղարուեստական իրերը կը սիրեն՝ գեղեցկագիտական նուրբ ճաշակներ ունեցողներն են:

Անոնք որ լուրջ գրականութիւն կը սիրեն՝ լրջամիտ մարդիկն են: Անոնք որ պարի համար բուռն սէր մը կը տածեն՝ թեթեւամիտներն են, իսկ անոնք որ միմիայն թղթախաղէ հաճոյք կ'զգան, անոնք միայն նիւթը պաշտողներն են:

Չար մարդիկ երբ դժբաղդ ըլլան, աւելի կը չարանան. գառնութիւնը զիրենք աւելի կը չարացնէ, իսկ բարի մարդիկ աւելի կը լաւանան. տառապանքը զիրենք կ'ազնուացնէ:

Աշխարհի վրայ լուրջեան մէջ տառապելէն աւելի դառն բան չկայ: Բարեկամ հոգիի մը համակրանքը եւ ցաւակից ըլլալը վիշտը կը մեղմացնէ:

Ուրիշին նուիրելը մեծ գոհացում մըն է, իսկ ուրիշէն ստանալը անախորժ գրացութիւն մը կը պատճառէ յաճախ:

Այն գիտակցութիւնը միայն թէ մարդիկ շատ շուտով պիտի կորսնցնեն իրենց հրապոյրները, պիտի թառամին՝ միայն այդ կը բաւէ որ երջանիկ չըլլան:

Մարդոց ապերջանկութեան գլխաւոր պատճառը տենչանքն է. ցանկութիւնը ամէն բանի համար:

Փափաքներու իրագործումը միշտ երջանկութիւն չի պար-

գեւեր մարդուն, որովհետեւ երբ փափաք մը, փափաք ըլլալէ գաղտնի եւ իրականանայ, իր արժէքը կը կորսնցնէ եւ շարունակ նորը որոնելու կ'առաջնորդէ:

Ի բնէ չար էութիւն մը դաստիարակութեամբ չի կրնար ազնուանալ, այլ արտաքին կեղծ շպար մը կ'առնէ որով աւելի վտանգաւոր կ'ըլլայ:

Սրէկսը

Անոնք միայն իմաստուն են որ գիտեն թէ իրենց գիտցածը բան մը չէ:

Պարլայլ

Անձնասիրութենէ յառաջ եկած վիշտերը աւելի շատ են քան այն ցաւերը որ անձնասիրութենէ եւ գութէ յառաջ կուգան:

Նիւթապաշտութիւնը տեւական երջանկութիւն չէ բերած, ինչու որ բաւականաչափ կարեւորութիւն չէ տրուած ենթակալական ազդակներու, գլխաւորաբար՝ բարոյականին:

Ճէյմս

Առաքինութիւնը եւ մոլութիւնը միացած են մարդուն խառնուածքին մէջ:

Ռօր

Աշխարհիս վրայ ուրիշին տկարութիւնը շահագործելէն աւելի ցած բան չկրնար ըլլալ երբեք:

Հոգիի գոհացումները կեանքին հացն ու ջուրն են, իսկ փոքրիկ քմահաճոյքներու գոհացումները՝ կեանքին աղն են:

Այն որ բնութեան խորհրդաւոր մեծութեանց առջեւ դարձեալ կը վարանի ընդունել Աստուծոյ գոյութիւնը, ան անզգայ մըն է եւ կամ իմաստակ մը:

Համբաւը շոգի մըն է, ժողովրդականութիւնը դիպուած մը հարստութիւնը թեւեր ունի կը թռչի, անոնք որ այսօր քեզ կը ծափահարեն, վաղը կ'անիծեն քեզ. միայն մէկ բան մը կայ որ յաւիտեան կը մնայ, ա՛յն ալ նկարագիրն է:

Հօրէյս Կրիլի

Զօրաւոր սիրոյ ընդունակ մարդիկ պէտք չէ շփոթել անոնց հետ որ յարդի բոցի մը պէս պզտիկ կայծէ մը կը բռնկին. շատ անգամ զգացման ուժգնութիւնը խոտոր կը համեմատի դիւրաբար բռնութեան հետ:

Այլեւն թեթեւ հոգիները որոնք երկրային օրհնութիւններ են, յաճախ ամէնէն լրջամիտ խորհողները կ'ըլլան եւ ամէնէն գործնականները:

Արեւոյտ

Խորհրդածութեանց չափազանց գործունէութիւնը զգացունները կ'սպաննէ, ինչպէս զգացուններու եռանդն ալ խորհրդածութիւնը կը մթազնէ:

Սրէնսը

Պէտք չէ՝ փարիլ հարստութեան. ան պէտք չէ որ թունաւորէ մարդուն հոգին, այլ պէտք է զայն ուղիղ կերպով գործածել. այն ատեն միայն օրհնութիւն մը կ'ըլլայ ան. կեանքը հարստութիւնը եւ զօրութիւնը չէ՝ որ գերի կ'ընեն մարդը, այլ անոնց կուրօրէն փարիլը:

Ատելութիւնը ատելութեամբ չի մեղմանար, ան կը յաղթահարուի միմիայն սիրով:

Գոյութեան նպատակը եւ վախճանը ճշմարտութիւնն է:

Պուսսա

Աշխարհի բոլոր խաբուսիկ ստուերներուն մէջ եթէ կայ հաստատուն սէրական բան մը, այդ ալ զարգացումն է, բարութիւնն է. կեանքը այս երկու սկզբունքներուն համար միայն կ'արժէ ապրիլ. տգէտը, տխրաբը ոչինչ են, մինչդեռ գիտունը անհունութիւն մըն է, իսկ բարին անմահութիւն մը:

Բրոն. Սիմբան

Չկայ վայրենի ժողովուրդ կամ ցեղ մը որ ան գիտնայ ճանշնալու աստուածութիւն մը. մարդկային ազգին միաձայն եւ անյեղի համախոհութիւնը բնութեան ձայնն է եւ ապացոյց ճշմարտութեան որ է ճանաչել թէ կայ Աստուած մը:

Կիկերոն

Նըշագայեցէ՛ք բովանդակ աշխարհքը, թերեւս պիտի գտնէք քաղաքներ առանց պարսպի, առանց գրքի եւ դպրութեան, առանց օրէնքի, առանց բնակարանի, առանց դրամի, սակայն երբեք պիտի չտեսնէք քաղաք մը առանց խորանի, առանց տաճարի, առանց սրբավայրի, առանց Աստուծոյ:

Պլուտարխ

Չինացիք Բրիտոսէ աւելի քան երկու հազար տարի առաջ՝ կ'երգէին հետեւեալ ժողովրդական երգը.

Մէկ հրամանն է Աստուածութեան

Ի չգոյէ կը բերէ ի գոյութեան

Մարդկային ցեղ մը ամբողջական:

Պլմսէն

Հարցո՛ւր Զրադաշտին, Կոմբուկիոսին եւ Սողոմոնին, էմաստուն Սոկրատին ու հռետոր Կիկերոնին. ամէնքն ալ պաշտած են էակ մը Գերագոյն. այո՛, պաշտել Գերագոյնը՝ անհրաժեշտ տուրք մըն է մարդուն:

Վօլթէ

Վաղեմի ազգերու կռապաշտութիւնը, նոյն իսկ դիցաբանութիւնը Յունաց եւ Հռովմայեցոց՝ որոնք կը պաշտէին բնութեան բոլոր զօրութիւններն իբրեւ Աստուած, ապացոյց են Աստուծոյ գոյութեան:

Բելիսիէ

Գործը աւելի կարեւոր է, քան գործին շուրջ դարձած խօսքերը:

Էմբրսըն

Խօսքի չեմ հաւատար, հաւատքս այն է թէ ամէն մարդ իր լաւագոյնը ընելու է:

Շէֆսի

Մեր արարքները կը շինեն կամ կը քանդեն զմեզ: Մեր արարքներուն զաւակներն ենք մենք:

Վ. Հիւկօ

Մարդուն առաջին կոչումը՝ գործունեայ ըլլալն է:

Կէօթէ

512 — Գեղեցիկ ասացուածք

Տիտուլթիւնը ի՛նչ սոսկալի աւերներ կը գործէ:

Կէօրէ

Բարի գործ մը վերջիշեւում լաւաւոյն կերպը նոր բարեգործութիւն մը ընելն է:

Գէյրօ

Ո՛ր խաչ մը չունի, Թագի մը արժանի չէ:

Գարլզ

Հոգին ծեր կը ծնի, բայց կ'երիտասարդանայ, ասիկա կեանքին կատակերդութիւնն է. եւ մարմինը երիտասարդ կը ծնի ու կը ծերանայ. ասիկա՛ կեանքին ողբերգութիւնն է:

Սաբր Ուայլս

Զգայարանքները հոգիէն ո՛չ նուազ իրենց հոգեկան գաղտնիքը ունին:

Սաբր Ուայլս

Ո՛ր մէկ բան կարող է բուժել հոգին, այլ զգայարանքները, ինչպէս որ ոչ մէկ բան կրնայ բաժնել զգայարանքները, բայց միայն հոգին:

Սաբր Ուայլս

Ծայրայեղ վիշտը ծայրայեղ ուրախութեան պէս ուժեղորէն զգացուելուն համար կարճատեւ է, որովհետեւ մարդկային սիրտը անկարող է երկար ատեն ծայրայեղ վիճակի մը մէջ մնալու:

Վ. Հիւկօ

Եթէ կեանքը յաւիտենական չըլլայ, չարժեք ապրիլ:

Ամէն ինչ որ կը ծնի, յառաջ կ'ուզայ պատճառէ մը. ամէն ինչ որ ծնած է, կարելի չէ ըմբռնել առանց պատճառի. Տիեզերքն ունի պատճառ մը, այս պատճառը մենք կ'անուանենք Աստուած:

Պլատոն

Մեծ մարդիկ տառապանքի մէջ հաճոյք կը գտնեն, ինչպէս որ կտրիճ զինուորը պատերազմի մէջ հաճոյք կը գտնէ:

Սենեկա

Գիտցիր Թէ որչափ վեհ բան է տանջուիլ եւ չը վճարել: Լօճկճէլօ

Առաքինի մարդիկ կը նմանին այն խոտերուն կամ համեմունքներուն, որոնք մինչեւ որ չփշրուին անուշ չեն բուրբեր:

Քաղցր են պտուղք տառապանքին,

Որ դողողին նման Թէեւ տգեղ

Եւ Թունաւոր, բայց անոր պէս

Իրենց գլխուն մէջ գոհար մ'ունին Թանկագին:

Շէյքսպիր

Պէտքը լաւագոյն խրատն է:

Զարլս Ռիյս

Լաւ խրատը գին չունի:

Մաճօիճի

Ամէնէն կարող նաւուղիղներն անգամ, փոթորկոտ օդի մէջ, ճամբորդներուն խորհուրդ կը հարցնեն:

Կիկերոն

Առաքինութիւնները եւ մորութիւնները այն ուժերն են որ հաւասարապէս կը գտնուին մարդկային գոյութեան մէջ:

Մօրիս Մէքլիքլի

Մտածումով եւ ուշիմութիւնով չէ որ մարդիկ կը հասնին աւելնէն բարձր եւ ամէնէն վճիտ ճշմարտութիւններուն, այլ ըզգացումներով:

Ապագայի մասին անգիտութիւնը անհրաժեշտ պայման է, մարդոց երջանկութեան, տգիտութիւնը մեր խաղաղութիւնը կ'ստեղծէ եւ խաբկանքը՝ մեր երանութիւնը:

Մեծ տարբերութիւն մը չկայ բովանդակին եւ ոչինչին միջեւ. անհունը չափազանց կը նմանի ոչինչին, երկուքն ալ անըմբռնելի են:

Այն մարդիկը որ երբեք տկարութիւններ չեն ունենար սոսկ կալին, պէտք չէ անոնց կրթելի:

Ապագան շինուած է անցեալէն:

Տառապանքը կը խանդաղատեցնէ հոգին:

Վիշտը մարդկութեան մեծագոյն կրթիչն է:

Անաթոլ Ֆրանս

Մեծ մտքերը սիրտէն կը ծնին:

Ներել գիտնալու համար մարդ տառապած ըլլալու է:

Կրնանք սիրել զանոնք որ մեզ կ'ատեն, բայց չենք կրնար սիրել զանոնք զորս մենք կ'ատենք:

Թօլստոյ

Շատ տառապիլը արհամարհել կը սորվեցնէ մարդուս:

Սրտին մեծագոյն թոյլը լռութիւնն է:

Ռ. Պուրժէ

Ամէնէն աւելի՝ աստուածային յայտնութեան յստակ եւ բարեբար լոյսը բարոյութիւն ազդեցութիւն մը ունեցած է մարդկային ցեղին վրայ եւ աւելցուցած է ընկերութեան օրհնութիւնները:

Ճօրն Ուաշինկիրը

Ես միշտ ըսած եմ եւ միշտ պիտի ըսեմ թէ Ս. Գրոց ուսումնասիրուած ընթերցումը կ'ընէ լաւագոյն քաղաքացիներ, լաւագոյն մայրեր եւ լաւագոյն աշխարհ: **Գոմաս ձեմարն**

Դիւանոր եւ միակ գիրքը որ արժանացած է ընդհանուրին ուշադրութեան, Աստուածաշունչն է: Ես իբր աշխարհի մարդ՝ կը իօսիմ աշխարհի մարդոց եւ կ'ըսեմ ձեզի. քննեցէք Ս. Գիրքը: Իմ զաւակներս որչափ կանուխ սկսին կարդալ Ս. Գիրքը, այնչափ աւելի հաստատուն պիտի ըլլայ իմ յոյսս թէ անոնք պիտի ըլլան օգտակար քաղաքացիներ իրենց երկրին եւ պատուաւոր անդամներ մարդկային ընկերութեան:

Ճօրն Գուիքի Էսէմս

Աստուածաշունչը այն ժայռն է որուն վրայ կը կենայ մեր հանրապետութիւնը:

Էմմարիւ ձեմարն

Այս մեծ հոգեւորտիր մատենին ճշմարտութեանց սիրոյն համար էր որ մեր հայրերը թողնով իրենց հայրենիքը պանդխտացան ամայի վայրեր: Անոնք ոգեւորուած Ս. Մատենին վսեմ սկզբունքներով՝ տառապեցան, չարաչար աշխատեցան մինչեւ որ անապատը ծաղկեցաւ վարդի նման:

Ջաֆարի Թէյլոր

Ես յոյժ շահաւէտ դտած եմ Աստուածաշունչի ընթերցումը: Ուղղադատութեամբ եւ տրամախոհութեամբ վերծանէ այս գրքէն որչափ որ կրնաս եւ մտածել՝ հաւատքով, եւ պիտի ազդիս ու մեռնիս լաւագոյն մարդ մը: Մեծ գրքին նկատմամբ կ'ըսեմ թէ ան է ամենալաւ գիրքը զոր Աստուած տուած է մարդուն:

Արախամ Լիմբրըն

Պինդ փարիք Աստուածաշունչին իբր մեծագոյն խորիսիւղք ու ազատութեանդ. սրտիդ վրայ գրէ՝ անոր պատգամները եւ գործադրէ՝ զանոնք քու կեանքիդ մէջ:

Այս գրքին ազդեցութեան կը պարտինք քաղաքակրթութեան զարգացումը եւ միայն անոր նայելու ենք իբր մեր ուղեցոյցը թէ ներկային եւ թէ ապագային համար:

Իւլիսիա Կրամէ

Որքան աւելի խորապէս ուսումնասիրենք այս հիանալի գիրքը, որչափ աւելի սերտօրէն յարդենք անոր աստուածային պատուէրները, այնքան աւելի լաւագոյն քաղաքացիներ պիտի ըլլանք եւ իբր ազգ՝ մեր ճակատագիրը պիտի ըլլայ աւելի վսեմ:

Ռ. Մէքնզի

Եթէ ուղիղ վերծանենք Աստուածաշունչը, ան կը սովորեցնէ մեզ յառաջ ընթանալ կատարելու Տիրոջ կամքը, կատարելու լաւագոյն գործեր այս աշխարհի մէջ: Լաւագոյն գործեր կրնայ կատարել միայն ա՛յն մարդը որ բառին լման իմաստով, ճշմարիտ քրիստոնեայ մըն է:

Աւելի սիրէ՛, աւելի ընդարձակ եւ աւելի խոր կերպով ուսուցանասիրեցէք Աստուածաշունչը որպէս զի ճշմարտապէս ըլլաք Հիսուսը կատարողներն ոչ թէ միայն լսողներ:

Ես կը ջատագովեմ որ այսօրուան մէջ, հապճեպ ու աղմուկից կեանքի մէջ Աստուածաշունչի մասին մեր նախահայրերուն ունեցած կռուանը չենք կորսնցներ: Ես կը բաղձամ տեսնել Ս. Գրոց ուսուցումը մեր գոյէճներուն մէջ՝ ինչպէս աստուածաբաններ կան դպրոցներու մէջ:

Դաստիարակուած մարդը չկրնար անգէտ ըլլալ Աստուածաշունչին նկատմամբ, ո՛չ ալ անուսը կրնայ տգէտ մնալ Ս. Գրոց վրայով:

ԹԻՆՈՒՐ ՌԻՆՈՎԵԼԻՍ

Մարդ մը որ ինքզինքը զրկած է Աստուածաշունչի գիտութենէն, զրկուած է աշխարհի մէջ ամենալաւ բանէն. այսօր ամերիկեան Ժողովուրդին առջեւ կան շատ մը կարեւոր հարցեր ու խնդիրներ, նաեւ իմ առջեւ՝ իբր նախագահ. սակայն ես կը յուսամ գտնել լուծումը այդ հարցերուն ճիշդ այն չափով, ինչ չափով որ ես հաւատարիմ եմ Աստուծոյ խօսքը ուսանելուն մէջ: Շատ դժուար է, արդա՛րեւ, Ս. Գիրքն ուսանող մարդու մը կամ տղու մը համար հեռանալ անկէ՝ կամ թողուլ զայն. ան ամրապինդ շաղկապուած է իր կեանքին հետ:

Ուրո Ուիլսոն

Ս. Գիրքը որչափ աւելի զետեղուի մարդոց մտքերուն, սրտերուն եւ աւօրեայ կեանքերուն մէջ, այնքան նուազ դործ կ'ունենանք մեր քաղաքական օրէնքներուն նկատմամբ:

Վերցուցէ՛ք մեր կեանքին մէջէն Ս. Գիրքը, յայտնաբերե՛ք անոր արմատները հարուած մը պիտի տաք մեր ազգային յառաջդիմութեան ու այն բարձր գաղափարներուն որոնցմով կը վարենք Ամերիկան ու Ամերիկացիները:

Չարլս Ֆերպլենգ

Մեր արարքները, մեր սրտին գաղտնիքները կրնան պարզել:

Տառապանքը դէպի ճշմարտութիւն առաջնորդող առաջին ճամբան է:

Պայրըն

Ո՛վ որ ինքզինքը չի բառեր, ուրիշը խրատելու պէտք չունի:

Սենեկա

Կրցածիս ամենալաւը կ'ընեմ եւ կ'ընեմ ամենալաւ կերպովը որ գիտեմ. նպատակս է այսպէս շարունակել մինչեւ վերջը: Եթէ ի վախճանին յայտնի ըլլայ թէ ես շիտակը ըրի, հոգ չէ թէ ուրիշներ ի՛նչ կը խորհին ինծի դէմ, սակայն երբ տեսնուի որ ես սխալ ըրի, եթէ տասը հրեշտակներ ալ երդումը ընեն թէ ես ուղիղ էի, տարբերութիւն չընեն:

Եթէ տկար ես, միութիւն փնտռէ զօրանալու համար. եթէ հզօր ես միութիւն փնտռէ չի տկարանալու համար:

Ամէն ոյժ քեզի կը ճնշէ եթէ ներքին ոյժ չունիս. ամէն ոյժէ կրնաս օգտուիլ եթէ ներքին ոյժ ունիս:

Մտածած ես թէ քու եւ քեզի պէսներուն ամսական 5 դրոշմները ի՞նչ հրաշքներ կրնան դործել:

Մարդիկ միշտ հիացումով կը նային նշանաւոր անհատի մը վրայ, բայց անոր անցեալ կեանքը շատ աւելի կը հետաքրքրէ մեզ քան թէ անոր ներկայ մեծութիւնը եւ համբաւը: Սա մեծ մարդը ի՞նչպէս տիրացաւ իր ներկայ դիրքին. ի՛նչ է անոր ծագումը. ի՞նչ պայքարներէ, ճգնաժամերէ անցաւ նա, յաջողութեան հասնելու համար. ասոնք շատ աւելի հետաքրքրական հարցեր են:

Ամենամեծ օրէնքը ոսկեղէն կանոնն է:

Ամենալաւ դաստիարակութիւնը ինքնագիտակցութիւնն է:

Ամենամեծ փիլիսոփայութիւնը մտքի գոհացումն է:

Ամենալաւ դեղը զուարթութիւնը եւ չափաւորութիւնն են:

Լաւադոյն պատերազմը քու իսկ անձիդ տկարութեանցը դէմ պայքարին է:

Ամենալաւ երաժշտութիւնը անմեղ մանկան մը ծիծաղն է:

Ամենամեծ գեղարուեստը մանկան մը ճակտին վրայ ժպիտ մը նկարելն է:

Ամենամեծ գիտութիւնը ամպոտ օդի մը արեւ մը ծագեցնելն է. տխուր սրտի մը մէջ արեւու նշոյլ մը կաթեցնելն է:

Լաւադոյն ինքնակենսագրութիւնը այն կեանքն է, որուն մէջ խոշոր տառերով գրուած է ողորմածասիրութիւնը:

Լաւադոյն մաթեմատիքը ուրիշին ուրախութիւնները բազմապատկիլ եւ վիշտերը բաժնեւելն է:

Ամենալաւ նաւուղղութիւնը անձնական գոհունակութեան պատուար եղող ժայռերը՝ նաւուն ցռուկով ձեղքել անցնելն է:

Ամենալաւ երկրաչափութիւնը մահուան գետնի վրայ մուտքի կամուրջ մը կառուցանելն է:

Եթէ Աստուածաշունչին սորվեցուցած սկզբունքներուն փառինք, մեր երկիրը յաջողութեւն յաջողութիւն պիտի ընթանայ. սակայն եթէ մենք ու մեր սերունդը զանց ընենք անոր հրահանքները ու հեղինակութիւնը, ոչ ոք կրնայ ըսել. ի՞նչ յանկարծական, չարաշուք աղէտ մը գուցէ հասնի մեզ եւ թաղէ մեր հայրենիքին փառքը խոր մթութեան մէջ:

Դանիէլ Ռեպսիս

Աստուածաշունչը մեծ հրովարտակն եղած է աղքատին եւ հարստահարեալին. սկիզբէն մինչեւ ցարդ՝ ոչ մէկ կառավարութիւն ունեցած է սահմանադրութիւն մը՝ որուն մէջ ժողովուրդին շահերն այնքան լայնօրէն նկատի առնուած են, որուն մէջ կառավարիչներու առանձնաշնորհներէն աւելի պարտականութեանց վրայ շեշտ դրուած է:

Աստուածաշունչը ամէնէն ռամկապետական գիրքն է աշխարհի վրայ:

Թոմաս Հէնրի Հըրպի

Աստուածաշունչը գիրք մըն է, որուն բաղդատմամբ բոլոր ուրիշ գրքերը, ըստ իս, նուազ կարեւորութիւն ունին. ան իմ բոլոր շփոթութիւններուս եւ տաքնապներուս մէջ երբեք թերացած չէ՝ տալ ինձ լոյս եւ դօրութիւն: **Պօպէր Բալի**

Աստուածաշունչը ամենակարեւոր յիշատակարանն է աշխարհի պատմութեան մէջ. ան որ ճշմարտապէս Ս. Գրքը գիտէ, չկրնար բոլորովին անկիրթ ըլլալ. ոչ ալ ոեւէ մէկը կրնայ համարուիլ իբր դաստիարակուած մարդ որ տղէտ է Աստուածաշունչի վրայով:

Հէյսպ

Ես կը ճանչնամ իննսուն եւ հինգ մեծ մարդիկ ինձ ժամանակակից. ասոնց ութսուն եւ հօթը Ս. Գրքի հետեւողներն են:

Ռիլերմ Բ. Կլէսթըն

Սըր Ուալթըր Սքոթ՝ անգլիացի վիպասանը, մահուան մօտ ըսաւ. «բերէք ինձի գիրքը».— ի՞նչ գիրք, Տէ՛ր, հարցուցին իրեն.— միա՛յն մէկ գիրք կայ՝ Աստուածաշունչը, պատասխանեց:

Առանց Աստուծոյ օւնութեանը չի՛մ կրնար յաջողիլ, բայց անոր Աստուծային աջակցութեամբը չեմ կրնար ի վրէժս հանել:

Ես պիտի աղօթեմ այն Գերագոյն Էակին որ երբեք երեսէ ձգած չէ՝ այս երկիրը:

Ես ամէնէն երջանիկ մարդը պիտի լինիմ եթէ կարողանամ խոնարհ գործիք մը ըլլալ Ամենակարողին եւ Անոր այս ընտրեալ ժողովուրդին ձեռքին մէջ: **Աբրահամ Լիմբրլը**

Ես կ'ըմբռնեմ զԱստուած որպէս էակ մը ամենագէտ, կանխատեսող, Նախախնամող որ կը կառավարէ համայն արարածները, կ'ընէ ամէն ինչ որ կը կամենայ. ապա՛ ուրեմն, պարտիմ Անոր վերադրել աշխարհի բոլոր դէպքերն եւ իրադարձութիւնները:

Պօսիւէ

Կայ մէկ Աստուած. միմիայն մէկ, արդար բարի, երկիրը կը յայտարարէ անոր գործերը. երկինք կը հռչակէ Անոր փառ-

քը: Երանի՛ անոր որ կը ճանչնայ զնա. աւելի երանի՛ անոր որ կը պաշտէ զնա. Նա կայ. ամէն ինչ անոր մէջն է, անհունութիւնը, ժամանակները: Անսահման անջրպետը անոր բնականն է, յաւիտենականութիւնը անոր կեանքը: Լոյսը անոր աչքն է, աշխարհը Անոր ձեռակերտը: Տիեզերքը հանդարտ կը մնայ անով:

Ամէն ինչ միայն անկէ կը բղիխի, ամէն ինչ նորէն անոր կը դառնայ:

Անոր գերագոյն կամքը՝ անոր գերագոյն օրէնքն է. Անոր գիտութիւնը, զօրութիւնը, սէրն ու հրեղեղեցկութիւնը երբէք չեն սպառիր:

Լամարքին

Կը մտածէի որոնել թէ ուրկէ՞ սորված էի խորհել էակի մը վրայ որ ինձմէ աւելի կատարեալ է. չգոյութենէ ունենալ սոյն՝ գաղափարը յայտնապէս անկարելի է, ո՛չ ալ ես ինձմէ՝ կրնայի ստանալ զայն. ուրեմն, կատարելութեան այս գաղափարը իմ մէջս դրուած է ինձմէ աւելի կատարեալ էակի մը՝ միջոցաւ եւ նոյնը որ ունի իր մէջ ամէն կատարելութիւն է Աստուած:

Տէֆարի

Իմ միտքս յեղյեղուկ, անհաստատ, տգէտ է. գաղափարներէս ոմանք սակայն են տիեզերական ու անփոփոխ. հետեւաբար այս գաղափարները ինձմէ չեն. իմ բոլոր տիեզերական ծանօթութեանցս անմիջական առարկան Աստուած է: Ես կը տեսներմ զԱստուած ամէն բանի մէջ, եւ կամ լաւագոյն է ըսել՝ Աստուծոյ մէջն է որ ես կը տեսներմ ամէն բան:

Ֆէնրլօն

Այս կեանքին մէջ կան ու պիտի ըլլան անվարձ առաքիչութիւններ եւ անպատիժ ոճիրներ. հարկ անհրաժեշտ է ուրեմն որ բարին ու չարը իրենց դատարտանը գտնեն ուրիշ կեանքի մը մէջ:

Վօլքէն

Տարտամ ու տկար նկարագիրներու յատուկ է չգիտնալ որոշակի թէ ի՞նչ կ'ուզեն, եթէ երբէք այլեւս չեն կարող ուզածնին ստանալ:

Մեր բոլոր ուրախութիւններն իրարու կը նմանին. ձախորդութիւններն են որ առանձին նկարագրով կը յայտնուին:

Թօլսոյոյ

Արուեստն ու հանճարը, երկուքն ալ կը հիմնուին ճշմարտութեան անապակ սիրոյն վրայ:

Յարկէնսըն

Լուութիւնը խօսքէն վերջ, աշխարհի երկրորդ զօրութիւնը կը կազմէ:

Անիրաւութիւն ընողներէն վրէժ լուծելու ամէնէն լաւ միջոցն է անոնց պէս չըլլալը:

Մարկոս Աւրելիոս

Գիրքերէն ոմանք եղած են միայն իրեց համը առնուելու համար, ոմանք կուլ տալու եւ քիչեր՝ ծածուկելու ու մարսուելու համար:

Պափոն

Ատելութիւնը ատելութեամբ չի մեղմանար, այլ կը յաղթահարուի միմիայն սիրով:

Պուլսսա

Երբ կը խորհինք ու կը խօսինք Աստուծոյ վրայով, բնականապէս մեր մեծարանքն առ նա արտայայտող վայելուչ դիրք մը կ'առնենք:

Մարդ յաճախ պէտք է որ մտաբերէ անտեսանելի Աստուծոյ ներկայութիւնը:

Ֆէնրլօն

Կրօնքը մարդկային ընկերութեան հոգին ու կեանքն է, ժողովուրդ մը առանց Աստուծոյ, առանց Կրօնքի՝ անապագայ ժողովուրդ է: Ժողովուրդ մը ազատ ընելու համար, աշխատեցէ՛ք զայն ընել Կրօնասէր:

Տը Թօգուիլ

Ամէն թիթեւաբարոյ կամ ծաղրական խօսք կրօնքի վրայով, դատապարտելի է: Կրօնքը հաւածելը ոճիր մըն է մարդկային ընկերութեան դէմ գործուած:

Մօնթէսքիէօ

կրօնքը կը զօդէ մարդը Աստուծոյ հետ. ճանչնալ ու սիրել զՊատուած՝ մարդուն ամենաբեղեցիկ առանձնաշնորհն է, որով կը բարբաւածի ու կը կատարելաւորժուի մարդկային բանականութիւնը:

Ա. Ռելիսիէ

Ես քաջ համոզուած եմ թէ բոլոր կրօնական ու բարոյական հարցերու օրինաւոր ու արդիւնաւոր լուծումը կը յաջողի միայն Աւետարանի վսեմ ու ճշմարիտ սկզբունքներովը:

Եիզօ

Մեր մեծութեան փառքը կը կայանայ ո՛չ թէ բնաւ չիյնալուն, այլ ամէն անդամի յնալուն եւ սքանչաբար կանգնելուն մէջ:

Կօլօսսիքի

Ի՛նչ որ անցած է, անցած է. ապագայ մը կը մնայ ամբողջ մարդոց որոնք ապաշխարհելու առաքելութիւնը եւ հաշտութեան քաջութիւնը ունին

Պելլըր Լայր

Ճշմարիտ ապաշխարութիւնը կրկնակի ազդակ ունի. անցեալ բաներուն արցունքոտ աչքերով կը նայի այն եւ ապագային վրայ՝ հսկող աչքով մը:

Սառքի

Մեղքի ամենադժուարին խնդիրներ լուծել կարողանալէ աւելի լաւ է ճշմարիտ զղջումի զբաղումով տոգորուիլ:

Թովմաս Կեմբացի

Ամենաթեթեւ լինէտ մը մեղքի համար բաւական է եթէ միայն բարեւաւորիւն յառաջ կը բերէ. եւ ամենամեծը անբաւարար՝ եթէ բարեւոքում չարտադրեր:

Ռօլքըն

Եթէ եղբայրդ քեզի դէմ յանցանք դործէ, յանդիմանէ՝ զայն, եթէ ապաշխարհէ՝ ներէ՝ անոր:

Ս. Գիրք

Ճշմարիտ ապաշխարհութիւնը մեղք գործելէ դադարիլ է:

Էմպրոպ

Բարկութիւնը մարդկային մտքին ընկերացող կիրքերու անէնէն անկարողն է. չմասնատր այն բաներուն որոնց շուրջը կը դառնայ. եւ մարդը որ զայն կ'իւրացնէ, կը մասսուի անկէ այն ամէնէն աւելի որոնց կ'ուղղէ իր բարկութիւնը:

Քէլերնէկ

Ան որ բարկանալ կ'ուզէ առանց մեղանշելու, մեղքէն զատ ուրիշ բանի մը դէմ բարկանալու չէ:

Սեֆր

Բարկացող մարդը բերանը կը բանայ, աչքերը կը գոցէ:

Քէրօ

Բարկացող մարդը երբ իր կրքերը կրնայ խափանել, իր խօսածէն շատ աւելի գէշ կը խորհի, եւ սակայն երբ կը կռուի իր խորհածէն շատ աւելի գէշ կը խօսի:

Պէյքն

Գէշը բնաւ չի շահուիր բարկութեամբ. եւ ո՛չ ալ առիւծ բռնողը ակռաներէն կը բռնէ զայն:

Տրայսըն

Մարդ միշտ կը բարկանայ երբ սխալած է եւ չուզեր իր սխալը ընդունիլ:

Նէլի Պրըն

Մաղձային եւ կրքոտ մարդիկ ապերախտ են եւ հակընկերական որոտման եւ կայծականման, իրենք իսկ փոթորիկ եւ տաքնալ ըլլալով. բայց լուռ եւ խաղաղ բնաւորութիւնը պայծառ օդի պէս ամէնուն սիրելի է:

Քէլերնէկ

Բարկութեան թմրութիւնը խաղողի արբեցութեան պէս մեղմանալէ կը պահէ եւ ուրիշներուն կը ցուցնէ. եւ ի տես աշխարհի կը մասնատր մեր դատը եւ շատ սրտանց ու փափաքով կը պաշտպանենք զայն:

Ռօլքըն

Երբոր բարկանաս, խօսելէ առաջ տասը համդէ, եթէ բարկութիւնդ չմեղմանաք, հարիւր եւս համդէ:

Ճէֆերսըն

Բարկութեանը ատեն երբեք գրիչ ձեռք մի առնելի Մի՛

պատասխաներ, մի՛ գրեր ո՛չ մի տող բարկութեանդ պահե-
րուն, դոնէ 3-4 ժամէր թո՛ղ անցնիս:

Իրենց սիրտը իրենց բերնին մէջ կրող մարդոցմէ վախճալէ
աւելի անոնց դժբալ պէտք է. ինչու որ անոնց սպառնալիքը ու-
րիշ բանի չի ծառայեր, բայց նախապատրաստութիւնը կ'ապա-
հովէ անոնց որոնց կ'սպառնան:

Ֆուլլը

Եթէ բարկութիւնը չգսպուի, յաճախ ջատ աւելի վնասակար
կը դառնայ քան այն բանը որ բարկութիւնը գրգռած էր:

Սենեկա

Բարկութիւնը կ'սկսի յիմարութեամբ եւ կը վերջանայ
զղջումով:

Պիզընի Հօրն

Նկատի ա՛ռ թէ շատ աւելի կը տառապիս բարկութենէդ
եւ վշտէդ, քան այն բաներէն որոնց համար կը բարկանաս ու
կը վշտանաս:

Անրօնիսս

Երբ ոեւէ մէկուն բարկացած ես, խորհէ՛ թէ ի՞նչ պիտի ըլ-
լային զգացումներդ հաւանօրէն, եթէ վիճաբանութեան պա-
հուն մարդը մեռնէր:

Շէնսըն

Մարդիկ այն են, ի՛նչ որ շինուած են իրենց մայրերուն
ձեռքով:

Էմըսթըն

Մօր մը Ծունգերուն քով ընդունուած խրատները, մանկան
հոգիէն ո՛չ մէկ բան կրնայ ջնջել:

Լամբնէ

Մանկան մը ճակատագիրը իր մօրը միջոցաւ կ'որոշուի յա-
ճախ:

Նարսիսոս

Մօր մը ներկայութիւնը ընտանիքի մը մէջ, կը լուծէ ա-
մէն դժուարութիւն:

Էլֆօր

Ոչ մի գեղարուեստական արտադրոյթ այնքան բարձր,

ազնիւ, վսեմ եւ մեայուն է եւ կարեւոր ամէն ատեն, որքան
մօր մը պաշտօնը մանկան նկարագրի կազմութեան գործին մէջ:

Քէսմէն

Բնութեան մէջ ոեւէ ուրախութիւն այնքան սրտայոյզ չէ՛
որքան մօր մը հրճուանքը իր զաւկին յաջողութեան առթիւ:

Ռիչըր

Մարդու մը արարքը, խօսքը եւ կամ գաղափարը եթէ ունի
իր գերակայութիւնը, անիկա մօր մը սիրոյ հետեւանքն է:

Մարցիսի օր Սրաւէրա

Խիստ շահեկան է մօր մը մօտիկութիւնը իր զաւկին քանզի
անոր ներկայութեամբը կը մեղմանան ցաւերը, կը փարատին
փոթորիկները եւ կ'անհետանան անարդարութեան եւ կամ
սխալի մը յառաջ եկած չարիքները:

Պըրնէր

Կը փափաքէի բարեկամութեանը անոր միայն որ չի հան-
դուրժիր իր մօրը արցունքներուն:

Լաբրիէլ

Իմաստութեան ամենաորոշ նշանը յարատեւ զուարթու-
թիւնն է:

Մօնթէնէլ

Ուրախութիւնը ամպերու մթութեան մէջէն ճառագայթե-
լով վայրկեան մը շողացող բոցին պէս է: Զուարթութիւնը մղտ-
քին ցորեկը կը մշտնջենաւորէ, զայն յարատեւ եւ անփոփոխ
պայմանաւորութեամբ լեցնելով:

Ճանսըն

Ուրախ սիրտը ամբողջ օրը կ'երթայ, իսկ տրտումը մէկ մը-
ղունէն կը յոգնի:

Շէյնսփի

Զուարթութիւնը կեանք է, իսկ մեղամաղձութիւնը հիւան-
դութիւն:

Նէլի Պըրքըն

Զուարթութեամբ տարուած բեռը թեթեւ է: Օվիսիսս

Իր ներկայ վիճակին մէջ զուարթ միտքը ապագայի ամբողջ անձկութեան կրնայ տոկալ եւ կեանքի դառն պատահարները ժպիտով մը միայն կը դիմաւորէ:

Հօրէյս

Եթէ կայ աշխարհի մէջ առաքինութիւն մը որուն պէտք է ամէնքն ալ ձգտին, այն է զուարթութիւնը:

Լայրքն

Երկարակեցութեան ամենալաւ կանոններէն մէկը ազատութիւնն է, արամադրութիւնն է, կերակուրի քուշի եւ մարզանքի ժամերուն մէջ:

Պէյքն

Դէպքերու լաւ կողմը տեսնելու ունակութիւնը տարեկան հազար ոսկի եկամուտէն աւելի կ'արժէ:

Ճանօրն

Զուարթութիւնը առողջ կազմով մարդուն սրտին այնքան բնական է, որքան գոյժը այտին:

Բարոյական աշխարհի մէջ ամէնէն հզօր ոյժը հանճարն է, նկարագիրն է:

Մարդկութիւնը հանճարին պակասին համար չէ որ կը տառապի այլ նկարագրի կարօտն է որ կը քաշէ:

Հանճարին վրայ հիմնալ ու փառաբանել, սովորութիւն եղած է, բայց նկարագիրը սիրել ու սիրտը բանալ անոր առջեւ պարտաւորութիւն սեպելու է:

Շահամուրթեան ճամբան, մարդը տեւական համբաւի եւ իրական յաջողութեան չառաջնորդ եր բնաւ:

Եթէ մարդոց սէրը, յարգանքը եւ վստահութիւնը շահիւն բարձրագոյն յաջողութիւն է, ուրեմն ազնիւ ու պարկեշտ նկարագիրը հոն հասցնելու ապահով ճամբան է:

Մեծագոյն ոյժը նկարագիրն է:

Սորվէ՝ ինքզինքդ ճանչնալ, այն ատենն է որ ուրիշները պիտի կրնաս ճանչնալ:

Փնտռէ եւ դիտէ ինչ մեծ բան որ Աստուած ըրած է քու մէջդ:

Փնտռէ ի՞նչ բարի, սուրբ եւ վսեմ բան որ Ան դրած է քու մէջդ:

Քու գանգատներէդ ոչ մէկը թաղէ Աւետարանին աւաիտան ծառային պէս:

Երկար շղթան մասնաւոր պատճառներու՝ որ կը կերտեն ու կը քանդեն պետութիւնները, շարահիսուած է Աստուածային նախախնամութեան թագուն կարգադրութեամբ:

Աստուած կը դիւպարէ բոլոր կառավարութիւնները. Անոր ձեռքին մէջն է թագաւորներուն սիրտը. Աստուած կը դիտէ բոլոր մարդոց ճակատագրին վրայ. Այլեւս մի՛ խօսիք դիպումի ոչ ալ բաղդի վրայ. Դիպումած եւ բաղդ բաներ են որոնցմով կը ծածկենք մեր տգիտութիւնը. Ինչ որ մենք դիպումած կը կոչենք մեր տգիտութեամբ, բարձրագոյն խորհուրդի մը ներդաշնակ կարգադրութիւնն է այն. յաւիտենական խորհուրդ՝ որ կը պարունակէ բոլոր պատճառներու արդիւնքները միեւնոյն օրէնքով:

Պոսիւէ

Լոյսէն աւելի պայծառափայլ ճշմարտութիւն մը կայ, մաթիմաթիքական գիտութիւնէն աւելի ստոյգ. այն է Աստուածային Նախախնամութեան գոյութիւնը. Այո՛, կայ Աստուած մը. կատարեալ միտք մը որ ստեղծած ու տնօրինած է ամէն բան չափով եւ կշիռով: Անոր ձեռակերտներն են գերազանց եւ նըպատակները բարի:

Վիքրոս Գուրգն

Այս աշխարհը ունի հեղինակ մը կատարելապէս իմաստուն եւ բարի. Մարդը որք չէ՛, ան Հայր մը ունի երկինքը. Նա ի՞նչ որ ըրած է, կ'ընէ ու պիտի ընէ. ամէնը բարի են. Այսպէս է իմ անդրդուելի եւ անսահման հաւատքս. այս հաւատքը իմ զօրաւիգս է, իմ ապաստանս, իմ սփոփանքս:

Վ. Գուրգն

Եթէ մարդիկ գիտնային թէ ի՞նչ երանութիւն կայ աստ-
512 — Գեղեցիկ ասացուածք

ուսածավախ մարդուն հիւղակին մէջ, ո՛րքան խորունկ է անոր քունը, որքա՛ն լուին անոր հանգիստը, որքան ամփոփոխ միտքը, որքան անհոգ սիրտը. եթէ գիտնային թէ դիրքը որքան դիւրին է, բերանը որքան համով, սիրտը որքան ուրախ, անոնք բնաւ պիտի չզմայլէին ձայներու, ախտերու, կիրքերու ամբողջին, անբնական ախորժակի բռնութեանց որոնք զեղի մարդուն տանը եւ փառասէրին սիրտը կը լեցնեն:

ՃԵՐԷՃԻ ԹԵՂԵՐ

Գոհունակութեան աղբիւրը մտքէն բխելու է. այն մարդը որ իր միտումը փոխելէն զատ, ուրիշ բան փոխելով ուրախութիւն գտնել յուսալու չափ քիչ բան գիտէ մարդկային բնութեան մասին, իր կեանքը ապարդիւն աշխատանքով պիտի վատնէ եւ պիտի բազմապատկէ վիշտերը զորոնք կ'աշխատի անհետացնել:

ՃԱՆՍԱՐԸ

Դրսի բաներու ազդեցութեամբ յառաջ եկող բարձրագոյն վիճակը, մտքի գոհունակութիւն է, որով ո՛չ մէկ կեանք աղքատ է եւ առտնց անոր ամէն վիճակ թշուառութիւն է:

ՍՐԻ Փ. ՍԻՍԵՂԵՅ

Գոհունակութիւնը բնական հարստութիւն է, իսկ զեղխութիւնը արուեստական աղքատութիւն:

ՍՈԿՐԱՏԷՍ

Շիտակ է գոհ ըլլալ մեր ունեցածով, բայց ոչ երբէք մեր եղածով:

ՍՐԻ ՃԵՂԻՄԱ ՄԱՔՍԻՆՐՕՍ

Ո՛վ երկինք, շնորհէ՛ ինձ միջակ վիճակ մը. ո՛չ շատ խոնարհ, ո՛չ շատ երեւելի, բնական պէտքերս հոգալու պէտք եղածէն աւելի՝ որ կարենամ բարեկամներս հիւրասիրելու չափ բան մը աւելցնել:

ՄԵԼԵՐ

Ձեզի կ'ըսեմ որ գոհունակ ըլլաք. նապաստակներու մասին կը պատմուի թէ ընդհանուրին հաւանութեամբ իրենք զիրենք խեղդել որոշեցին թշուառութեան զգացումէ մղուած, բայց երբ գորտերու խումբի մը հանդիպեցան, իրենցմէ աւելի վախ-

զոտ՝ սկսան քաջալերուել ու մխիթարուեցան. բաղդատէ վիճակը քեզմէ ցածերուն հետ:

ՊԻՐՐՈՏԻ

Մեր ամենալաւ հարստութիւնը, մեր գոհունակութիւնն է:

ՇԵՂԻՄԻՐ

Ուրախ է այն սիրտը որուն Աստուած բաւական ոյժ եւ քաջութիւն տուած է իրեն համար տառապելու. պարզութեան եւ զերիշներու ուրախութեան մէջ իր ուրախութիւնը փնտռելու է:

ԼԷՎԵՐՐԵ

Գոհունակութիւնը մեր ունեւորութիւնէն կախում չունի Դիոգինէսի համար տաշտ մը մեծ իսկ էր, բայց Աղեքսանդրի համար աշխարհ պղտիկ կուգար:

ՔՅՈՐՐԸ

Կրօնքը ճշմարտութեան վրայ հիմնուած է եւ մարդուս լաւագոյն ու բարձրագոյն արտայայտութեան միջոցն է:

Մարդ քանի կը պահէ իր գոյութիւնը աշխարհի վրայ, կը տեսնէր ո՛չ կը հեռանայ, ո՛չ կ'անհետի եւ ո՛չ ալ կը մեռնի:

Արդի ըմբռնումով՝ կրօնքը բնական անհրաժեշտութիւնն է մարդուն:

Ինչպէս թռչունին համար օդին մէջ թռչիլ ու ապրիլ բնական է, մարդուն համար կրօնքի ներշնչող մթնոլորտին մէջ սընձանիլ ու աճիլ:

Կրօնքը կեանք է եւ այս կեանքը մարդուս էութեան խորքէն կը բղխի, մարդուն հետ կը ծնի եւ անոր անբաժան ընկերն է: Քրիստոնէութիւն եւ բարեգործութիւն, երկուքը հոմանիշ բաներ են եւ մէկզմէկու լրացուցիչ:

Յիսուսի նմանելու եւ անոր աշակերտ ըլլալու համար Աւետարանի պատուէրներուն հետեւելու ենք անպայման:

Աղօթքը իբրեւ Խօսք ընդ Աստուծոյ՝ մարդը Աստուծո հետ Աստուած մարդուն մօտեցնող միջոց մըն է:

Մարդ ու Աստուած երբ իրարու հետ դէմ առ դէմ գան, երկնային օրհնութիւնները անձրեւի պէս կը թափին մարդուն վրայ:

Աւանց ներշնչումի ու վերացումի, գործնական չէ հոգեւոր բարձրագոյն կեանքը որը Աստուծոյ հետ շարունակական հաղորդակցութեամբ կարելի է:

Ասոր կը շփուի Աստուծոյ հետ, կ'ունենայ ամէն ատեն նոր ներշնչում, եռանդ, բարոյական կորով, քաջութիւն, բարի նախանձ եւ մահուան վրայէն քալող անվահեր ու խիզախ ոգի:

Մայրը՝ ազգերու արեւը, ցեղերու լուսինն է. հիմնաքարը մարդկութեան եւ հոգին ընտանիքներուն. ինչպէս առանց հոգիի կեանքը դիակ մըն է, ցուրտ եւ անշունչ, նոյնպէս ալ ընտանիքը առանց մօր մը՝ դիակ մըն է անկենդան ու գերեզմանը ոսկերոտիքներու:

Խորհող ու խօսող մարդկութիւնն է իր լեզուին ձեւակերպը
Հայր Արսէն Այոթնեան

Առատ գաղափարներու տէր ժողովուրդ մը, առատ ու չոխ լեզուի ալ տէր է. եւ գեղեցիկ մտքի տէր եղողը՝ գեղեցիկ լեզուի:
Հայր Արսէն Այոթնեան

Առակ թէ խօսք կը թուին, իսկ գրերը կը մնան:

Ամէն տեղ օրէնքներու թիւերը եւ յօդուածները կը բազմապատկուին՝ մարդիկ առաքինութեան մղելու համար, բայց օրէնքը կատարուելէ եւ օրինաբարքերը կազմուելէ վերջ գործադրութիւնն է որ մրափի ու քունի մէջ կը թողու, կը փոշոտի:

Պարտականութիւնը առանց սէրի մեքենական գործողութիւն մըն է միայն, եւ յոգնեցուցիչ եւ տաժաննիկ:

Այս կեանքին մէջ ոչ մէկը հասած է մեծ յաջողութիւններու մինակ եւ իր պարտքը կատարելով:

Երբ մարդ սէր դնէ իր պարտքին հետ, շատ աւելի մեծ

յաջողութիւններու կը հասնի, աւելի մեծ գործեր կրնայ կատարել, աւելի բարձրերը ելնել:

Պարտքի շարժառիթը չկրնար ներշնչել մարդը մեծ գործեր կատարելու, եթէ սէրը չէ՝ զայն դողողը:

Սէրն է շոգին զոր կը շարժէ պարտականութիւններու մեքենան եւ ինչ որ լոկ ու մինակ պարտք կը համարենք, սէրը զայն կը փոխէ հաճոյքի եւ ուրախութեան:

Գրիստոնէական կրօնքը սիրոյ վրայ հիմնուած է եւ ոչ թէ պարտքի վրայ:

Օրէնքին ու պատուիրաններու պարտադրած բոլոր պարտականութիւնները, քրիստոնէութիւնը մէկ բառի մէջ կ'ամփոփէ զայն՝ «Սէր»:

Ճշմարիտ ու շինիչ խանդավառութիւնը ծնունդ կ'առնէ մաքուր ու բարձր իտէալներէ:

Դժուար է երեւակայել մարդ մը որ կարենայ խանդավառուիլ ցած, անարգ, գռեհիկ ու պոթալի բաներու համար:

Առանց եռանդի ու խանդի, ո՛չ մէկ դործ կատարուած չէ:

Ձեռացուցէ՛ք ձեր էութիւնը ողջ խանդավառութեան, եռանդի կրակովը եւ թոյլ տուէ՛ք որ հրավառ զգացումներ առնին ու զօրանան ձեր մէջ:

Չենք կրնար դիւրութիւնով եւ անտարբերութիւնով մէկ կողմ ծրարել անցեալը եւ աննկատ ընել անոր արժէքը, վասնզի մենք անգիտակցօրէն, անշարժ օրէն ստացած ենք բոլոր այն գաղափարները որոնք հիմը դրած են մեր նկարագրին, դիրքին ու վարք ու փառքին:

Մարդ ունէ տեղէ չստանար անմահութեան գաղափարը. ո՛չ փորձառութենէ, ո՛չ գիտութենէ, ո՛չ ալ արտաքին աշխարհէն կ'ընդունի զայն, իր միտքը հնարած չէ՝ այդ գաղափարը. իր հոգիի խորէն կը ծագի ան, կ'զգայ, կը տեսնէ ու ճանչնայ զայն անմահ:

Խիզ

Եթէ աւագի հատիկ մը չկորսուիր, իմ մէջս մտածող էակը պիտի վախճայ մեռնելէ. ինչ է այն վայրկեանը երբ մարդը դարդի ապրելէ. — հոգին իր բանտէն ազատելու վայրկեանը. — Մարմինը հող է, հող պիտի դառնայ, իսկ հոգին կ'իլլէ երկինք, ուսկից նա իջած էր:

Նիւթը կը փոխուի, կը փոփոխուի, սակայն չի կորսուիր. միթէ հոգին նիւթէն աւելի ցած, ստորին պիտի լինէր. անէա- նալու սահմանուած քու շնչէն:

Վ.ՕԼԻԲԷՆ

Ճանչնալ սկզբնապատճառ մը, պաշտել զԱնիկա, սքանչա- նալ Անոր ամենակարողութեանը վրայ, գովաբանել Անոր ի- մաստութիւնը, յանձնուիլ անոր բարի կամքին, ո՛չ ապաքէն ասոնք են որ կը զատորոշեն, կը զանազանեն մարդը անբան կենդանիներէն: Արարիչը իր նմանութիւնովը ստեղծած է մեր հոգին. Աստուած անմահ է, մեր հոգին ալ անմահ է:

Պօսիւէ

Տիեզերքի վեհութիւնը եւ անհուն կարելիութիւնները ամենախոր ապաւորութիւնը կը ձգեն իմ վրայ. Աշխարհը դեռ երկար, շատ երկար ճամբայ ունի կտրելու իր առջեւը. եւ իմ համոզումս այն է թէ մարդուն հոգին ընդունակ է շատ աւելի բարձր յառաջդիմութեանց քան որ երբեք կրցած է ձեռք բերել:

Կեանքի պայքարը միայն կենսաբանական բանաձեւ մը չէ, այլ անխախտ իրողութիւն մը:

Սըր Օլիվըր Լան

Բնազանցական բոլոր դաղափարները զիս տարակոյսի եւ երկբայութեան մէջ չեն թողուր հոգիի անմահութեան մասին. կ'ըզամ դայն, կը հաւատամ անոր, կը բաղձամ անոր. պիտի ջատագովեմ դայն մինչեւ վերջին շունչս:

Ժ. Ժ. Ռուսօ

Ո՛վ Աստուած, մեզ ստեղծած ես Գեղի համար. մեր հոգին անհանգիստ է մինչեւ որ ան հանգչի քու մէջը:

Ս. Օգոստինոս

Լաւադոյն կ'ըլլայ որ մարդիկ իրենց արժանիքէն պակաս ցոյց տան ինքզինքնին. փոխանակ իրենց չունեցած յատկու- թիւնն ալ ցոյց տալ ձգնելու: Ոչ միայն համամատուցեան, այլ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է աստիճանաբար յայտնել իրենց արժանիքները, որպէսզի միշտ նո՛ր նո՛ր յատկութիւններ երեւան գալով՝ տեւական համակրութիւն մը կարենան շահիլ:

Շատ երիտասարդներուն դէմքը միմիայն անմեղութեան արտայայտութիւնը կրնայ ցոլացնել, բայց չափահասութեան մէջ՝ դէմքին արտայայտութիւնը իր կատարեալ ձեւը կ'ստա- նայ որով աւելի հետաքրքրական կ'ըլլայ:

Չափազանց համբերատար ու համակերպող ըլլալը, կամքէ զուրկ ըլլալ կ'ենթադրէ:

Մարդիկ յաճախ ամենէն աւելի իրենց սիրածները կը վի- ռաւորեն, ինչու որ անոնց ամենափոքր մէկ արարքը իսկ չի կըր- նար զիրենք անտարբեր թողուլ. պահանջկոտ կ'ըլլան անոնց չանդէպ, մինչդեռ անտարբերներու հետ շատ դիւրաւ կարելի է վարուիլ քանի որ անոնց ոեւէ ըրածը անտարբեր կը թողու զիրենք:

Որքա՛ն դժուար է իրարու հոգի հասկնալը եւ որքա՛ն շատ թիւրիմացութիւններ պիտի բարձուէին, եթէ հոգիները աւելի դիւրահաղորդ եւ նուազ անթափանցիկ ըլլային:

Ոչինչ այնքան շատ կրնայ վերաւորել մարդկային հոգի մը, որքան բարկութեան միջոցին լսուած վերաւորիչ խօսք մը:

Երբ իրարու հանդէպ վստահութիւնը պակսի, բարեկամու- թիւնը չի կրնար տիրել:

Չկայ այնքան մեծ սփոփանք որքան ունենալ ճշմարիտ եւ ազնիւ բարեկամ մը որուն կարենաս յայտնել քու ուրախու- թիւններդ եւ վիշտերդ. սիրտդ ճնշուած զգալ ու կարենալ յայտնել դանդաղանքդ անկեղծ հոգիի մը:

Շատ դիւրին է ներողամիտ գտնուիլ անիրաւութիւն ընող- ներուն դէմ, բայց ո՛չ վատութիւն ընողներուն դէմ:

Արդարութիւնը սիրող անձ մը պէտք է որ անարդար եղող-

ներու հանդէպ խստութեամբ վարուի եթէ չուզեր քաջալերել անարդարութիւնը:

Շատեր փոխանակ ուրիշներու վշտին ցաւակեց ըլլալու, կը նախընտրեն ծաղրել զանոնք:

Աշխարհիս ամէնէն անգութ եւ անզգած մարդիկը անոնք են որ միշտ հաճոյքի կեանք մը ապրած են:

Աշխարհի վրայ ինչ որ ալ պատահի, մի' ընկճուիք, մի' ընդունիք որ պարտաւորը ձեզմէ աւելի զօրաւոր են:

Յ. Բ.

Ձեր գլուխը պէտք չէ խոնարհի, նոյն իսկ եթէ վերաւորուած եւ ցաւաքին վիճակի մատնուած է:

Յ. Բ.

Կրնայ ըլլալ որ նիւթական վնասներ կրած ըլլաք երկար տարիներու աշխատանքի արդիւնքը ձեր ձեռքէն ելած ըլլայ, բարեկամի մը դաւադրութեան հետեւանօք գուցէ: Ի՞նչ պէտք է ընել. թեւերնիդ հանգրիճել եւ նորէն փորձել բազդը:

Յ. Բ.

Ձեր աւողջութիւնը կրնայ խանդարուած ըլլալ. մտածեցէք այն ատեն բոլոր անոնց վրայ որոնք այդ տեսակ փորձերու ենթարկուած եւ քաջաբար անոնց մէջէն ելած են: Աշխարհ լեցուն է անծանօթ հերոսներով, որոնք հազարումէկ ձախորդութեանց ենթարկուած եւ սակայն քաջաբար դիմադրած են անոնց:

Յ. Բ.

Իեղձ բարոյական մըն է այն որ չի սորվեցներ թէ մարդ կրնայ բարձրանալ իր սխալներով լեցուն անցեալէն՝ անցեւոր համար դինքը աւելի ազնիւ ապագայի մը հասցնող սանդուխի աստիճաններէն. եւ մարդ չկրնար քարոզել աւելի դատապարտելի վարդապետութիւն մը, քան մերժումը ոսկէ յոյսի մարդկային արարածի համար:

Չգիտեմք թէ վաղը ի՞նչ կ'սպասէ մեզի. ոչ ոք կրնայ գուշակել ի՞նչ որ ապագան վերապահած է:

Ճ. Բ.

Կտրիճ եղէ՛ք եւ քաջութիւննիդ մի՛ կորսնցնէք, յոյ՛սե՛կ եթէ ճակատամարտի ելքը վայրկեան մը ձեզի դէմ դառնայ: Յ. Բ.

Մարդիկ կան որոնք վհատած են ճիշդ այն վայրկեանին երբ պիտի հասնէին յաջողութեան: Յ. Բ.

Եթէ չէք կրնար աւելի բան մը ընել, գոնէ տեղերնիդ հաստատ մնացէ՛ք. հաւատք ունեցէ՛ք ձեր անձին վրայ, կեանքի վրայ, ձեր աստղին վրայ: Յ. Բ.

Եթէ կարելի չէ ճշդել այս հաւատալիքներէն ոսկէ մէկուն արժէքը, անոնց՝ նկարագիրներու վրայ ունեցած արդիւնքին արժէքը բացայայտ է. որովհետեւ այն մարդը որ յարատեւ վստահութիւն մը ունի իր յաջողութեան վրայ, շատ աւելի հաւանականութիւն ունի յստակ տեսողութեան եւ ապահով շարժումներ ունենալու՝ քան այն որ անդադրում կը կասկածի իր անձին վրայ:

Ճ. Բ.

Ըսուած է թէ անկարելի է կեանքի մէջ յաջողել բարոյական, մտաւորական եւ նիւթական ձեռնարկներու մէջ, առանց իր սիրտը, ձեռքերը եւ ուղեղը ձերբազատելու վախի խոչընդոտներէն: Յ. Բ.

Աշխարհի վրայ ամէնէն աւելի մեզի պէտք եղածը այն բանն է որ յառաջ մղէ զմեզ եւ ի յայտ բերէ մեր լաւագոյն յատկութիւնները. վախը ճիշդ ատոր հակառակ արդիւնքը կուտայ: Յ. Բ.

Դաստիարակութիւնը չէ՛ այն զոր մարդ կ'ընէ ուրիշին համար, այլ այն զոր մարդ իր անձին համար կ'ընէ: Յ. Բ.

Դաստիարակութիւնը չի ցոլանար հոգիի մը վրայ ըրած ազդեցութեանը մէջ, այլ այն կերպին մէջ որով այդ հոգին կ'ազդուի ու կը հակազդէ: Յ. Բ.

Կաղնին ամբողջ կը պարփակուի խոզկաղնին մէջ եւ մարդը ամբողջ տղուն մէջ: Ի՛նչ որ կ'ընեն տղուն անոր շուրջը, անոր օբնելու կամ զայն հարկադրելու համար, զայն յառաջ մղելու կամ հ'տ կեցնելու համար, աղէկ կամ գէշ է անոր՝ այն կերպին համաձայն որով կ'ընդունի իրեն տրուած ուղղութիւնները: Կը պատշաճեցնէ իր կամքին, իր կեանքին եւ իր գործերուն:

Ֆ. Գ.

Բարոյական ամէնէն փրկարար օժանդակութիւնը զոր տղայ մը կրնայ գտնել իր յարկին մէջ, այն ներշնչումն է որ պիտի թոյլատրէ իրեն ինքզինքը ճանչնալու: Ի՛նչ որ կը հարկադրեն զինքը չընել, չի նպաստեր իրեն նկարագրի կազմելու: Դաստիարակական դրութիւն մը որ իրեն մեկնակէտ ունի այն գաղափարը թէ բոլոր տղաք իրարու կը նմանին եւ կրնան կրթընդունի միեւնոյն կանոնով, բացարձակ ամուլութեան դատապարտուած է:

Ֆ. Գ.

Մարդկային արարածը ո՛չ քարակոյտ մըն է, ո՛չ լուբիա մը, ո՛չ ալ ձի մը: Բացարձակապէս չկրնար դասակարգուիլ անշուրճ մը, խորին խորհուրդ մը, Աստուծոյ մէկ նոր յայտնութիւնն է ան:

Ֆ. Գ.

Գործերը, նայուածքները, խօսքերը եւ քայլերը կը կազմեն այբուբենը որոնցմով կրնան հեգել նկարագրել:

Լ. Է. Վրբեր

Նկարագրի կատարելապէս կրթուած կամք եւ կատարեալ ուսումնի փափաք մըն է:

Նովրիս

Նկարագրի չփոխուի, այլ գաղափարները կը փոխուին. նկարագրի կը յառաջդիմէ միայն:

Գերեզմանէն անդին երկու թանկագին բաներ ունինք. մեր վարկը եւ մեր կեանքը. սակայն ցաւալի է որ ամենաանարգ փոփոսանքը կրնայ զրկել մեզ մէկէն եւ ամենատկար զէնքը՝ միւսէն:

Ք. Օրբն

Երբեմն մենք մեր անձէն այնքան տարբեր ենք, որքան տարբեր ենք ուրիշ անձէ մը:

Րաֆֆօս

Այս է նկարագրին սահմանումը.— Ամբարուած ոյժ մը որ կը ներգործէ ուղղակի ներկայութեամբ եւ առանց միջոցի:

Էմիլ Զոլա

Կարգ մը նկարագրներ կան, որոնք քիմիական մարմիններու նմանութիւն ունին: Շատ լաւ են իրենք իրենց մէջ, բայց կը թռչնեն մերժելով ամենայետին կապակցութիւն իրարու հետ:

Լ. Օրս Կերիլ

Մի՛ ըսեր թէ մարդ մը կը ճանչնաս մինչեւ որ ժառանգութիւն մը չբաժնես իրեն հետ:

Լ. Է. Վրբեր

Ի՛նչ է իրական փորձաքարը նկարագրին, եթէ ոչ անոր զարգացմամբ աճումը ամենօրեայ տազնապի եւ շփոթութեանց, գործողութեանց եւ հակադեցողութեանց մէջէն:

Կ. Օրբ

Ամենալաւ մարդիկները թերութիւններով ձուլուած են:

Գեղեցիկ բնաւորութիւնները գեղեցիկ բանաստեղծութեանց պէս են, առաջին երկու տողերուն ակնարկ մը կը բաւէ կարծիք տալու գեղեցկութեանց մասին որ քեզի կ'սպասէ եթէ շարունակես կարդալ:

Լայրն

Տաղանդները կը դաստիարակուին առանձնութեան մէջ, բայց նկարագրի կեանքի փոթորկալից ծովուն վրայ:

Կ. Օրբ

Ի՛նչ որ հիւսեցինք մեր նկարագրին մէջ, մեր կեանքի շրջանին, միայն զայն կրնանք տանիլ մեր հետ:

Բարի վարկ մը շահելու կերպն է ջանալ ըլլալ այն ի՛նչ որ կ'ուզես երեւալ:

Սոկրատէս

Ամէն մարդ հարուստ եւ դիտուն չկրնար ըլլալ, բայց ամէն
մարդ ուղղամիտ կրնայ ըլլալ:

Բօսնարս

Մարդուն մէջ բան մը կայ որ գեղեցկագոյն է եւ նկարա-
գիր կը կոչուի: Նկարագիրը մարդն ինքն է: Մեծ նկարագիր-
ները թագաւորներն են բարոյական աշխարհի:

Լամբրսըն

Եթէ մէկը քսակս կը գողնայ, հոգ չեմ ընել, ատիկա ու-
ղիշինն էր, իմս եղաւ եւ դարձեալ ուրիշի մը պիտի փոխանցուի:
Իսկ երբ մէկը նկարագիրս կը գողնայ (կ'աւրէ) անիկա իմ բա-
րոյական մասն է:

Շէյքսպիր

Մարդիկ, այն ատեն միայն կրնաք դաստիարակուած սեպ-
ուիլ երբ միջոց կ'ըլլաք որ ձեր քաղաքը կամ գիւղը, որուն
մէջ կ'ապրիք, աւելի գեղեցիկ եւ աւելի բարւոք բնակավայր
մը դառնայ:

Ամէն բանէ վեր սիրեցէք կեանքը եւ հաւատարիմ գըտ-
նուեցէք անոր:

Ներկայիս հիւանդութիւնն է վախնալ կեանքէն:

Կանխիկ քաջերու նման Աստուծոյ համար, բարութեան
համար, խաղաղութեան համար եւ ճշմարիտ ու կենսունակ կը-
րօնքի համար:

ՏԲ. Նէրի Ֆաւսիլ

Եթէ վերլուծենք պատմութեան ճշմարիտ դիւցազուններ-
ուն անձնազոհ արարքները, անոնց մէջ կը գտնենք պարտքի
զգացումին հետ միացած սիրոյ զգացումը:

Պարտականութիւն առանց սիրոյ մեքենական գործողու-
թիւն մըն է միայն, ձանձրացուցիչ եւ տաժանելի:

Շատ դժուար է կեանքի ժեռուտ ճամբէն քալելը: միակ
ոյժը որ կը հարթէ ու կը դէւրէ այդ ճամբան՝ Սէրն է:

Երբ մարդ կեանքը կը զոհէ, կեանքեր փրկելու շարժա-
ւելթով, այդ անձնազոհ դիւցազնութիւնը կը փառաբանուի:

Պարտքի ճամբան անհարթ է եւ անկէ քալելը՝ դժուարին:

Այն գործաւորը որ ժամը զարկածի պէս կայծակի արա-
գութեամբ գործիքը ձեռքէն կը ձգէ, թերեւս իր պարտքը
կատարած է, բայց յայտնապէս գործելը բեռ մըն է իրեն:
Գործի մէջ հաշոյք չունի, սէրը կը պակսի:

Այն աշակերտը որ իր աչքերը միշտ պատի ժամացոյցին
սլաքին է ուղղած, չյաջողող աշակերտներէն մին պիտի ըլլայ:

Կաթիլ մը սէրը, բեռ մը պարտքէն աւելի կ'արժէ:

Երբ մարդ սէր կը դնէ պարտքի փուշերուն մէջ, շատ ա-
ւելի մեծ գործեր կրնայ ընել, շատ աւելի բարձրերը կրնայ
թռիլ եւ թռիլ կարողութիւններու կատարին:

Անոնք որ կ'ըսեն թէ կոյր ճակատագիր մը գոյութեան
բերած է ամէն ինչ որ կը տեսնենք, յայտնած կ'ըլլանք մեծ
անհեթեթութիւն մը, քանզի ինչ աւելի մեծ անտեղութիւն
քան կոյր ճակատագիրը որ գոյացուցած լինի իւր հող, իմացա-
կան էականը:

Մօնթէսիէօ

Երկրէ վեր բարձրանալու համար, ո՛վ մարդ, պէտք են
քեզի թեւեր, հաւատք եւ սրտի մաքրութիւն: ասոնք կը տա-
նին քեզ միայն բարձունքն երջանկութեան, ու յաւիտենական
լոյսի:

Պօրնէյլ

Հաւատքն է վստահութիւն Աստուծոյ գոյութեան եւ նա-
խախնամութեան, հաւատքն է հիմն ամէն կրօնքի:

Ս. Փ. Օլիվեր

Հաւատքն է այն իւր համոզումը թէ Աստուած ուղղակի
կերպով կը միջամտէ մարդկային գործերուն:

Ս. Փ. Օլիվեր

Հաւատքով սիրտն ու հոգին կը յանձնուին առաջին պատ-
ճառին, իւրեւ ամէն բարեաց հեղինակին՝ ամենակարող Հօրը:

Ս. Փ. Օլիվեր

Հաւատքը մարդկային հոգւոյն ամէնէն վսեմ, ամէնէն քեղամաւոր զգացումն է: Անհաւատութիւնը ամէնէն այպանելի, ամէնէն անարդ, ամէնէն դձուճ զգացումն է, առանց հաւատքի մարդն հաշմանդամ է:

Վ. Իգոր Եր Պրոկի

Կրօնքը կը խոստանայ ու կ'երաշխաւորէ մարդուն ապագայ մը որ կը վարձատրէ ներկայ թշուառութիւնները:

Մասաւ Եր Մէնրեոն

Կը շրջագայինք մտքով Արարիչին բոլոր գործերուն շուրջ. կը տեսնենք անոր մանր ու մեծ գործերուն մէջ իմաստութիւն մը ա'յնքան խոր եւ ա'յնքան գաղտնածածուկ որ մեր միտքը կը յափշտակուի եւ կը խորասուզի այդ խոկուններուն մէջ:

Կայ օրէնք մը որ կը տիրէ միանգամայն անհատին եւ մարդկային ցեղին վրայ: Երբ մարդ կը տեսնէ բնութեան մէջ սեւէ դոյ եղող մարմին նպատակի մը համար, կը հաւատայ «պատճառի» մը գործունէութեան:

Մարդկային մշտական ճիգ մը կայ փնտռելու եւ հասկընալու համար իրերու եւ իրողութեանց պատճառը:

Հաւատալ Արարչութեան՝ անհրաժեշտ պէտք մըն է մարդկային մտքին եւ սոյն պէտքն ապացոյց՝ Արարչութեան իրականութեան:

Չեմ կրնար հաւատալ թէ անզգայ նիւթը կարող եղած է գոյացնել կենդանի եւ մտածող էակներ. թէ՛ կոյր ճակատագիր մը կարող եղած է յառաջ բերել իմացական էակներ, թէ՛ ինչ որ բնա՛ւ չը խորհիր, կարող եղած է ի գոյ յանձն խորհող, մտածող էակներ:

Վ. Վ. Ռուսո

Տիպար մարդու մը յատկանշերէն մէկն է անձը զսպելու առաքինութիւնը: Դիւրին է ամէն բանէ յուզուիլ եւ անգամ մը այս կողմ շարժիլ, անգամ մըն ալ այն կողմ. մէկ վայրկեանին քաղցրաբարոյ ըլլալ, միւս վայրկեանին՝ վազրաբարոյ. սակայն հանդարտ մնալ, խօսքերը կշռել, անձին տէր ըլլալ եւ քանավարութեան ատեանին առջեւ ամէն զգացում քննութեան

հնթարկելէ ետքը վճիռ արձակել՝ ճիշդ ա'ս է որ դաստիարակութիւնը, ի մասնաւորի բարոյական դաստիարակութիւնը կը քանայ յառաջ բերել մարդուն մէջ: Հէրպեր Սփենսը

Ազատութիւնը կարենալ ընելուն վրայ չէ, այլ ուզել կամ չուզել՝ կարենալուն վրայ:

Ազատութիւնը լաւ կազմակերպեալ ամէն ընկերութեան հարկաւոր մէկ տարրն է, վասն զի առանց անոր մարդիկ ո'չ բարոյական են, ո'չ պատասխանատու. եւ գլխաւորաբար հարկաւոր է ամէն ժողովրդավարութեան, վասնզի առանց անոր՝ ժողովրդական վեհապետութիւն չենք կրնար ունենալ: Հրաժարել իր ազատութենէն՝ կը նշանակէ իր մարդու յատկութենէն, մարդկութեան իրաւունքներէն, նո'յն իսկ իր պարտականութիւններէն հրաժարել:

Վ. Վ. Ռուսո

Ազատութիւնը կորսնցնելէ յետոյ ի՞նչ կը մնայ այլեւս. ի՞նչ փրկութիւն կարելի է յուսալ մարդուս ազատութիւնը բառնալէ յետոյ. ազատութիւնը եւ կեանքը մէկ քայլի վրայ կը դնան:

Ամիո

Ազատութիւնը չի կրնար համաձայնիլ տկարութեան հետ:

Ստոյիկեան մեծութիւնը տառապած հոգիներու յատուկ է:

Բարոյական աշխարհին ծաղիկները հոգիի անդաստաններուն մէջ կը փթթին եւ կը զարդարեն անձը:

Ն. Սեպուիեան

ՄԱՐԳԱՐՏԱԾԱՂԻԿՆԵՐ ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԵԱՆ ԲՈՒՐԱՍՏԱՆԷՆ

Առաքինութիւնը երեք մասերէ կը բաղկանայ. ժուժկա-
լութիւն, հաստատամտութիւն եւ արդարութիւն:

Եպիկուրոս

Առաքինութիւնը թէեւ ցնցոտիներ կուտայ, սակայն ոսկի
շքանշաններու ալ կ'արժանացնէ: Եթէ անոր ծառայելը քեզ
կ'աղքատացնէ, մի՛ ամչնար: Աղքատութիւնը քեզի անպատեհ
կրնայ ըլլալ, բայց անպատուութիւն չ'ըբերեր:

Պորքլս

Եթէ մեր առաքինութիւնը մեր առջեւէն չ'երթայ, այն-
պէս հաշիւ ընելու է թէ չունինք զայն:

Շէյքսպիր

Պիտի ուզէի առաքինի ըլլալ լո՛ւկ իմ անձիս սիրոյն եթէ ոչ
ոք գիտնար զայն, ինչպէս մաքուր պիտի ըլլայի իմ անձիս հա-
մար, եթէ ոչ ոք տեսնէր զիս:

Շէքսպիր

Առաքինութիւնը շատ քարոզիչներ ունի, բայց քիչ մար-
տիրոսներ:

Հելլէսիս

Առաքինութիւնը մարդիկ երեւելի կ'ընէ երկրի վրայ,
հռչակաւոր՝ գերեզմանին մէջ եւ անմահ երկնքին մէջ:

Զելո

Առաքինութիւնը ա՛յս է ամենուրեք, ինչու որ Աստուծո՛ւ
կող գայ, մինչ ուրիշ ամէն բան մարդոցմէ է:

Աօլլթեո

Եթէ մարդ ծերանալէն ետքը կ'սկսի առաքինի ըլլալ, Աս-
տուծոյ զոհ մը բերած կ'ըլլայ չարին մնացորդներէն:

Սուիճքի

Առաքինութիւնը միակ բանն է զոր մարդիկ կարող չեն չա-
րաչար գործածել, քանզի առաքինութիւն չէ այն բանը որ
կրնայ չարաչար գործածուիլ:

Պօւթր

Առաքինութիւնը առանձին ճշմարիտ ազնուականութիւն է:

Կիճրս

Եթէ կրնաս լաւ ըլլալ առանց առողջութեան, կրնաս նաեւ
երջանիկ ըլլալ առանց առաքինութեան:

Պլըրբ

Գարնան առաջին օրերը նուազ դեղեցիկ են քան նորաբող-
բոջ առաքինութիւնը երիտասարդի մը:

Վօլմարկ

Անոնք որ թերահաւատ են առաքինութեանց գոյութեան
մասին, այն պատճառաւ թէ մարդիկ ալ կատարեալ էակներ են,
նոյնքան պատճառ ունին ուրանալու արեւուն գոյութիւնը՝
առարկելով թէ միշտ կէս օր չէ:

Հէյր

Առաքինութիւնը թանկագին քար մըն է, որքան պարզ,
այնքան գեղեցիկ:

Պազօն

Առաքինութիւնը բարեկամութեան ծնողն է ու հոգատարը
միանգամայն. չիք բարեկամութիւն առանց առաքինութեան:

Կիկերոն

Առաքինութիւնը գեղեցիկութիւն է:

Շէյքսպիր

Այրերը կանանց ուղածին պէս պիտի ըլլան. եթէ կ'ուզէք որ այրերը մեծանան ու առաքինի ըլլան, սորվեցուցէք կանանց մեծութիւն եւ առաքինութիւն:

Փան Ժագ Ռուսո

Աւաջին առաքինութիւնը լեզուն զսպելն է:

Զկայ ոեւէ առաքինութիւն այնքան իրական մեծ եւ աստ-
ուածային որքան արդարութիւնը:

Էսիսըն

Մարդու մը առաքինութիւնները իր գործերուն մէջէն է որ կրնաս տեսնել:

Առաքինութիւնը սրտի բանականութիւնն է:

Հիւանդները խնամելը՝ քրիստոնէական առաքինութեան գլխաւորներէն մին ի գործ դնելն է:

Մոլութեան համար ներումը՝ առաքինութեան դէմ դաւա-
ճանութիւնն է:

Այն առաքինութիւնները զորս ցոյց տալ կ'ուզէ մարդ, սին
ու կեղծ առաքինութիւններ են:

Պօսիւէ

Առաքինութիւնը երեք մասերէ կը բաղկանայ. ժուժկա-
լութիւն, հաւատարմութիւն եւ արդարութիւն:

Եպիկուր

Առաքինութիւնը պատերազմի վիճակ մըն է, որուն մէջ
պայքելու համար հարկ է շարունակ իր անձին դէմ կռուի մարդ:

Փան Ժագ Ռուսո

Բոլոր գեղեցկութիւններու գեղեցկագոյնը առաքինու-
թիւնն է:

Ելիսըն

Նուազ շնորհազարդ են նախընծայ օրերը դարնան, քան
նորաբողբոջ առաքինութիւնը երիտասարդին:

Վօլմարկ

Զիք առաքինութիւն առանց կրօնի եւ ոչ երջանկութիւն
առանց առաքինութեան:

Տիւրօ

Նաւաբեկութենէն ու մահճուքէն աւելի վտանգաւոր են
այն հեշտութիւնները որ առաքինութեան դէմ կը պատերազ-
մին:

Տ.

Ճշմարիտ ծերութիւնը առաքինութիւնն է եւ ո'չ թէ մազե-
րու ճերմակութիւնը, վասնզի պատիւը առաքինութեան կուտան
եւ ո'չ թէ մազերու ճերմակութեան:

Մարկոս Աւրելիոս

Այն որ առաքինասէր կը կարծէ իր անձը, պարտի այնպէս
ճշդապահ ըլլալ իր բոլոր խոստումներուն մէջ, որ իր խօսքը լոկ
ապահովագոյն համարուի քան ուրիշներուն երդումը:

Աղուոր բառերն ու սիրաշահող երեւոյթը քիչ անգամ կ'ըն-
կերանան ճշմարիտ առաքինութեան:

Եթէ ժողովուրդը առաջնորդուի օրէնքներով եւ ուղուած
միաձեւութիւնը դրուի անոնց պատիժներով՝ անոնք պիտի ջա-
նան խուսափիլ պատիժէն, բայց ամօթի զգացում պիտի չունենան:
Սակայն եթէ անոնք առաջնորդուին առաքինութեամբ եւ ուղ-
ուած միաձեւութիւնը տրուի անոնց պատշաճութեան կանոննե-
րով, անոնք պիտի ունենան ամօթի զգացումը եւ աւելի՝ պիտի
ըլլան բարի:

Բնիկ առաքինութիւններու պլպլուն լոյսը աննշմար կը մնայ
արդիական բարուց լոյսին մէջ:

Կը սիրենք առաքինութիւնը եւ կը փառաբանենք զայն

ցորչափ ուեւէ զոհողութիւն չի պահանջեր մեզմէ, բայց անոր
հասնելու համար երբ դոյզն ճիգ մը հարկ ըլլայ, յօժարակամ
կը ծաղրենք զայն:

Սիպիլ

Առաքինութիւնը, ընդհանուր առմամբ, պարտականութեան
շաւղէն կը զարտուղի քիչ մը. ամէն պարտականութիւն առա-
քինութիւն չէ. նախախնամական երկնային ինչի մը դրոշմը կը
ճգնի տեսնել մարդկային միտքը անոր մէջ՝ որ առաքինու-
թիւն է:

Ն. Ս.

ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՇՔԱՂԲԻՐՆԵՐ

Ճշմարտութեան շէնքին մօտենալու դուռ մը կայ, այն է
Պէյաքս Թէյլը:

Անոնք որ ճշմարտութիւնը գիտեն, հաւասար չեն անոնց որ
ճշմարտութիւնը կը սիրեն. եւ անոնք որ կը սիրեն զայն՝ հա-
ւասար չեն անոնց որ հաճոյք կը գտնեն ճշմարտութեան մէջ:
Կոմիսիոն

Հակաճառութիւններ եւ բանավէճեր միայն մէկ նպատակի
կը ծառայեցուն. այն է՝ ստուգել եւ հաստատել ճշմարտու-
թիւնը, Հակաճառողներու թէ ոգին եւ թէ խօսքերը այս նը-
պատակին պէտք է որ ուղղուին:
Ս. Իգնատիոս

Բան մը չկայ որ տեւական ըլլայ, եթէ ճշմարտութեան
վրայ հաստատուած չէ:

Երկար ատենէ ի վեր հրաժարեր եմ փնտռելէ աշխարհի
վրայ աւելի հետաքրքիր ու գեղեցիկ հրաշալիք մը, քան ճը-
մարտութիւնը կամ առնուազն զայն ճանչնալու մարդկային
ճիշդը:
Մօրիս Մէրէրիկ

Ճշմարտութիւնը աղաւմանդի մը նման է որ անկիւնաւոր բեւեռներ ունի միայն մէկ կողմէն պէտք չէ՝ նայինք, այլ միւս կողմերէն ալ, եթէ ո՛չ վտանգ կայ որ «միակողմանի» դառնանք ու ամբողջ աղամանդը չտեսնենք:

Կենդանի Տէրը այսօր ալ իր ճշմարտութիւնը կը յայտնէ ապրող մարդոց սրտերուն:

Ս. Բրահմա Է. ինքը

Ամէն ճշմարտութիւն յարմար չէ ըսելու, սակայն միշտ լաւ է լսելու համար:

Գեղեցկութիւնը ճշմարտութիւն է՝ եւ ճշմարտութիւնը գեղեցկութիւն. ա՛յս է ձեր բոլոր գիտցածը երկրիս վրայ եւ ա՛յս է ձեր բոլոր գիտնալիքը:

Քից

Ճշմարտութիւնը փնտռէ անկեղծօրէն, եւ ինչ ճշմարտութիւն որ կը գտնես՝ ամուր բռնէ զայն: Ուրքան որ ճշմարտութիւն ստանաս, աւելի շատ եւ աւելի մեծ ճշմարտութիւն ստանալու ընդունակութիւնդ կը զօրանայ. սորվէ՝ ապացոյցներ կշռել, ո՛չ թէ լոկ խօսքերով համոզուի:

Մարդկութիւնը գերազանցապէս յաւիտենական ճշմարտութիւնը կը փնտռէ:

Ո՛չ է հնար ճրագի ճանաչել ի գիշին տեղուք. եւ ո՛չ ճշմարտութեան ի մերկեալ եւ ի տղմային սրտի:

Ղ. Եւոնդ Ս. իսան

Ճշմարտութեան մը փաստը ձայնին թափին մէջ չէ: Ճշմարտութիւնը յաւէտ կը խորշի աղմուկէ:

Ճշմարտութիւնը ջահ մըն է, բայց զարհուրելի, առջեւէն կ'անցնինք, աչքերնիս կիսաբաց, եւ կը վախնանք այրուելէ:

Ճշմարտութիւնը նուրբ, թափանցիկ քօղ մըն է, որուն հտին կարիքի չէ՝ պահուելու քիւղալ . . .

Ն. Ս.

ԿԱՅԵՐ՝ ՄՏԱԾՈՒՄԻ ԴԱՐԲՆՈՑԷՆ

Եթէ մատղաշ ծնունդ կարենար խօսիլ, պիտի ըսէր. «Կ'ուզեմ ածիլ, կ'ուզեմ մեծնալ, կ'ուզեմ լաւ պտուղներ տալ, կ'ուզեմ աշխարհի լաւագոյն ծառերէն մէկը ըլլալ»:

Այսպէս պէտք է ըսեն եւ ընեն մարդիկ. «պիտի ուզեմ» ըսելով մարդ բան մը չկրնար ընել. «կ'ուզեմ» ըսելով է որ մարդիկ լաւ գործեր կրնան ընել:

Ժամանակը լաւ եւ օգտակարապէս գործածելու գիւտնոր պայմանն է առտուն կանուխ ելիլ:

Պէտք է աչահ ըլլալ ժամանակին համար. միշտ ներքի եւ օգտակար ազահուրութիւնն է ասիկա:

Վայելցութիւնը կը պահանջէ որ գեղեցիկը միշտ զօդուած ըլլայ ճշմարտին հետ:

Մեծ ու տիպար հոգիները սիրոյ այս մտաւիտ տակ կոչում մը զգացած են ծառայելու աշխարհին. անոք սիրոյ շարժիչ ոյժովը իրենց մասնաւոր առաքելութիւնները կատարած են վսեմ փաստի մը համար:

Դրամը մարդս հարուստ կը դարձնէ, ուսումը մարդս կը մեծցնէ:

Բարձր տիտղոս ունեցող տիրակալին մէջ, ոչինչ արժող անձ մը կը նմանի ոտանաւորի մը կամ ուրիշ գրողածքի մը որուն վերնագիրը առաջին ակնարկով դէպ իրեն կը մագնիսացնէ ընթերցողը, ցական իր պարունակութիւնը կը յուսախաբէ վերջի վերջոյ:

Մովուն աւիքները խարակները ու խութերը կը ծածեն, ինչպէս ցաւերն ու վիշտերն ալ սիրտերը կը հարուածեն:

Անկա որ իւր անձին ազատութիւնը կ'ուզէ միայն եւ ուրիշներունը կը զլանայ, բռնաւոր մըն է:

Բացարձակ պետի մը առջեւ կոյր հնազանդութիւնը, մարդս անբանութեան կ'առաջնորդէ:

Բացարձակ իրաւունքը առաջինն է, նաեւ հիմը միւս բոլոր իրաւունքներուն:

Մեծամեծներու փառասիրութեամբ սկսող պատերազմները կը վերջանան ժողովուրդներու թշուառութեամբ:

Երբ պատերազմը տէրութեան մը պահպանութեանը համար է որ կը մղուի, իրաւացի է, իսկ երբ աշխարհակալութեան համար՝ ոճիր մըն է, ընդդէմ քաղաքակրթութեան:

Քննադատութիւնը խարտոցի մը կը նմանի որ դպած տեղը կը մաշեցնէ, բայց կը փայլեցնէ միեւնոյն ատեն:

Առանց բարի գործերու, գիտութիւնը տարբերութիւն չունի այն մեղուէն որ մեղը չի շիներ:

Բնութեան մէջ գտնուող բոլոր էութիւններէն, զորս ուսումնասիրեցի, կ'ըսէ, Բիւլիէ՝ Յրանսացի Նշանաւոր բնապատումը, չգտայ բան մը աւելի միասակար, քան ծոյլը:

Մարդուս սորվելիք առաջին բաներէն մէկն է նեղուիլ գիտնալը:

Եթէ պատերազմը իբրեւ քաղաքներու եւ քաղաքակրթութեան քանդիչ անարգ գործ մըն է, միեւնոյն ատեն վսեմ հանգամանք մը կ'առնէ:

Մարդկային ընկերութիւնը տեսակ մը ուրիշ ընտանիք է, ո՛վ որ իր ընտանիքէն ապականուած կ'ելլէ, ապականուած կը մտնէ մարդկային ընկերութեան մէջ:

Կատարելութեան հասած մարդ մը կենդանի էականորու առաջինն է, բայց երբ առանց օրէնքի կ'ապրի, ամէնէն յետինը կը դառնայ:

Բազմը հակառակ տարբեր երեւոյթներ ունենալուն՝ միեւնոյն բանն է յաճախ, եւ եթէ ասիկա հասկնային, փոխանակ իրար ուտելու, իրարու ձեռք պիտի տային եւ միասին պիտի տանէին կեանքի հոգերն ու դժուարութիւնները:

Եթէ չպիտի ներենք, ա՛լ ինչո՞ւ կը յաղթենք:

Զի կրնար գեղեցիկ ըլլալ երես մը որ իր ետեւ արժանիքէ զուրկ նկարագիր մը կը ծածկէ:

Մարդուս էական ազատութիւնը այն ամուր հիմն է, որուն վրայ զետեղուած է մեր քաղաքային ազատութեան իրաւունքը:

Պէտք է կեանք մը ունենալ իր կամքը յարգել տալու երաւունքը պահանջելու համար:

Աշխարհի մէջ քաղաքացի մը ըլլալէ առաջ, նախապէս ես պարտիմ զդալ իմ խղճմտանքիս մէջ թէ ես անձ մըն եմ:

ԺԱՒԱՍ ՍԻՄՈՆ

Առանց ազատութեան՝ չկայ բարոյական, վասնզի առանց անոր՝ չկայ պարտականութիւն եւ պատասխանատւութիւն:

Հողին կազմութիւնը պատասխանատու է մարդուն շատ մը արարքներուն:

Մէկը պիտի սաւառնի, միւսը պիտի սողայ:

Երբ խիղճը կը խօսի, պէտք է մտիկ ընել անոր:

Ա. ՏԻՐԻԻ

Արտաքին պատերազմը բան մը չէ, քաղաքային պատե-
րազմը ամէն բան է:

Արտաքին պատերազմը արմուկին վրայ քերթ ուռեց մըն է,
իսկ քաղաքային պատերազմը վէճք մըն է որ կը կրծէ լեարդը:

Ամէն իտէալ տեսանելի մարմնացումի մը պէտք ունի:

Ամէն գաղափար բնականաբան մը կ'ուզէ, ամէն հաւատարմութիւն տաճարն ունենալու է:

Բոլոր արարածներուն մէջ միայն մարդն է որ կ'աղօթէ. քարոյական բնազդներուն մէջ ամենեւին չկայ աւելի բնական, աւելի տիեզերական, աւելի անպարտելի բնազդ. քան աղօթքը: Մանուկը սիրոյօժար ճշմարտութեամբ կը կատարէ զայն, ծերունին կը ծնրադրէ, կ'աղօթէ իւր ապաստանարան իր կեանքի վերջալոյսի օրերուն:

Աղօթքը կը բարձրանայ մատաղատի շրթներէ, որ հազիւ
կը թրթղեն Աստուծոյ անունը եւ օրհասականի շրթունքներէն
որ այլեւս ոյժ չունին արտասանելու զայն:

Ամենուրեք ուր մարդիկ կ'ապրին, հոգեբույժ տղաւորութեան տակ աչքերը կը բարձրանան պէպի վեր, ձեռքերը կը միանան, ծունկերը կը թուն աղերսսիւ, գոհութիւն տալու եւ երկրպագելու Աստուծոյ:

Ուրախութեան կամ տխրութեան պահուն հրապարակաւ
կամ առանձին՝ մարդ կը դիմէ աղօթքի, իբրեւ վերջին ապաս-
տանի. աղօթքի միջոցաւ կը խնդէ իր պէտքերը:

Աղօթքն է զօրավիշի բեր տկարութեան ատեն, սովորականք՝
 և վերստին ունի մէջ. աղօթքով կը մխիթարուի, կը զօրանայ, կը
 քառձրանայ:

Լսիլո

Աղօթքն է մարդուն բնական զերացումն առ Աստուած. առանց աղօթքի սկսուած օրը չարագուշակ է. մարդը ընդ մշտ և՛ գործելու բարին, Ստուածմէ զօրութիւն հանդուրժելու չարին թեամբդ կը պահանջեն, դիմէ Աստուծոյ և՛ զանոնք լաւ կա-

տարեկու համար հայցէ՝ անոր օգնութիւնը եւ Ան պիտի գործէ
քեզի հետ, քեզմով եւ քեզի համար:

Up. Brunianus

Օրէ օր այնքան բազմաճատոր գրքեր կը հրատարակուին, որ շատ դժուար է որոշել թէ՛նչ կարդալու ենք: Մէկ գիրք մը կրնայ որոշել մարդու մը յաւիտենականութիւնը: Բենիամին Ֆրանքլին կ'ըսէր թէ՛ «Ճառ բարիք ընկու» անունով գիրքը կարդալով իր յաւիտենական կեանքը ձեռակերպից:

Տառապանքը, զիշտը, ցաւը եւ արտասուքը մարդկային կեանքի անբաժան ընկերներն են:

Վիշտը չսպասեր որ մենք իր մօտը երթանք կամ գինքը
հեղընկալենք, այլ ինքնակոչ հեւրի մը պէս անանկ ատեն մը
կու գայ որ մեզի յանկարծակիի կը բերէ եւ չենք կրնար խռ-
սափիլ իրմէն:

Ումանք վշտեն պղտատաբոուելու համար անտարբերութեամբ
ապրելը աղբու ղարման կը նկատեն:

Վեպտը իմաստասէրներու կողմէ ուսումնասիրուած չի Թ
մըն է, բացայայտ իրականութիւն մը որմէ ոչ ոք կրնայ փախ-
չիլ:

Աստուած չէ՛ ուզած եւ չուզեր որ մարդիկ տառապին՝

Աստուծով հեռանալ կը նշանակէ գերի ըլլալ մեղքի, իսկ
մեղքին պատիժը տառապանք է ինքնին:

Աստուած մեր տառապանքներուն մէջ մեզ չի մոռնար:
այլ լ'ըսէ. «Դուք քիչ կորսնցուցի՛ր, ո՛վ իսրայէլ, բայց քա-
օղնութիւնդ ինձմէ է»:

Ովսիա ժ.Գ. Ժլ. հմբ. 9.

Արցունքը սիրտն ու հոգին կը դաստիարակէ. եւ առանց
տարակուսելու կըրնանք ըսել թէ ո՛վ որ արցունք թափած եւ
տառապած է, որովհետեւ իր ցեղին եւ հայրենի դասերէն շատերը:

Վիշտոր ումանց սիրտը փոխանակ կակուղցնելու, կը կարծրա-

ցնէ եւ կը վատթարացնէ — ինչպէս կրակը ոսկին կը հալեցնէ եւ
 4ը յարմարցնէ դայն գեղեցիկ զաւրեբրու, իսկ կսւը կը պղբա-
 ցնէ:

Վիշտը շատ բարի հետեւանքներ կը ծնի եւ կը սնուցանէ
 ամէն անոնց կեանքին մէջ որոնք գիտեն օգտուիլ անկէ:

Վիշտը բուն մարդը երեւան կը բերէ:

Վիշտը կը ներգործէ գիտակցութեան վրայ եւ կամքը կը
 խառնարհեցնէ ճշմարտութեան առջեւ:

Երբ Աստուած մարդուն սրտէն դուրս հանել կ'ուզէ այն
 ամբը որ ան ունի իրեն հանդէպ, Վիշտի բանալիով կը բանայ
 զայն:

Յոյնը մեզի տուաւ խորհելու կերպը, գեղեցիկին գազա-
 փարը եւ փիլիսոփայութիւնը. Հռոմէ՛՛՛ օրէնքը, Եփրայեցին՝ եր-
 4ըպագիւլ մէթոսը, եւ բարեպաշտութիւնը, իսկ Պաղեստին՝
 Ս. Գիրքը:

Ուր որ Ս. Գիրքը բաց չէ, հո'ն անսահման իսաւար կը տի-
 քէ. ուր որ Ս. Գիրքը մասամբ բաց է, հո'ն բոլոր արշալոյսը
 միայն ծագած է. եւ ուր Ս. Գիրքը իր ազատական էջերը լայ-
 նօրէն բացած է ժողովուրդին առջեւ, հո'ն քաղաքակրթու-
 քեան լուսաւորումը տիրապետած է. կարդացէ՛ք զայն որովհե-
 տեւ ատիկայ գրքերու ամէնէն մարդկայինն է:

Լայմըն Էպպըր

Ս. Գիրքը այսօր ամէնէն ժողովրդական եւ ամէնէն շատ
 զարդացուած գիրքն է հրապարակի վրայ:

Քուրբը

Մարդիկ Ս. Գրոց ուսումնասիրութեան կը դառնան կրկին
 քրոջհետեւ առանց անոր ոչինչ կրնան ընել:

Մէր Ս. Բնօլտ

Այդ անզուգական գիրքը ամէն մարդու գիրքն է. Մարդ-
 4ային հոգին քանի՛ հազարաւոր տարիներէ իվեր իրեն լոյս եւ
 անուր գտած է անոր մէջ եւ անով կրցած է գոհացուցիչ մեկ-

ձեռք բերել այն ամէն խորունկ բաներուն, որոնք իր մէջը գո-
 են:

Թովմաս Քարալայ

Ես խորապէս հետաքրքրուած եմ Ս. Գրոց ընթերցումով-
 ա՛ն եւ կարդա՛ր զայն որչափ կրնաս. եւ հաւատքդ անով կշռէ-
 անով պիտի ապրիս եւ պիտի մեռնիս լաւագոյն կեանքով մը:

Ս. Բրահամ Լինքոլն

Մենք կը պաշտպանենք Ս. Գրոց խորունկ եւ լայնածաւա-
 ր ուսուցումը, որովհետեւ աշխարհիս մեծագոյն մարդոց մէջ ան-
 բաղդատելիօրէն մեծ դէմքեր կան, որոնք Ս. Գիրքը սրտաւ
 կարդալով, անկէ քաղած են իրենց խոհմութիւնը:

Թեոֆոթ Ռուզվելթ

Առանց Ս. Գրքի, մանկան առողջ կրթութիւն տալ, մարդ-
 4ային ընկերութեան ներկայ պայմաններուն մէջ անկարելի է:

Թուրոյ

Եթէ մենք տգէտ ենք, Ս. Գիրքը կը կրթէ մեզ, եթէ ճամ-
 բէն շեղած ենք, կը շտկէ մեր ուղին, եթէ մոլութեանց գերի
 եղած ունք, կ'զբաւստացնէ մեզ, եթէ նեղութեան մէջ ենք, կը
 մխիթարէ մեզ, եթէ ծուլութեան մէջ ենք. գործի կը մղէ մե-
 ղի. եթէ պաղ ենք, եռանդով կը տոգորէ մեզ:

Անգլիոյ ձէյմս քաղաւորին ձեռնարկած

Ս. Գիրքի քաղաքացիները սրբազանողներ

Կարդա՛ր Ս. Գիրքը, եւ ի՛նչ որ անկէ կը սորվիս, անոր հե-
 տելիլ օրուան քու զբաղմունքդ ըլլէ: Ս. Գրքէն իմ սորված
 նախագոյն տեղեկութիւններս էին որ արթնցուցին իմ մէջս գը-
 ռականութեան ճաշակը:

ձօն Բրօքին

Եթէ կեանքը կրկին ապրելու պատեհութիւն մը տրուի ինձ՝
 պիտի կարդամ ո՛չ թէ Ս. Գրոց շուրջը գրուած գրքերը, այլ
 ուղղակի Ս. Գիրքը:

Սկոթլանդի Սկիդեյնգական մը

Ս. Գիրքը ուսանողներու կողմէ լաւագոյն կերպով հասկըց-
աւած է այսօր, քան ասկէ առաջ,
Ռոճ. Ռօրքը

Աւետարանը այն գիրքն է, որմէ աւելի բարձր մտաւորա-
կան արտադրութիւն մը ի լոյս եկած է՝ աշխարհի վրայ:

Օրմանեան

Աւետարանը հոգեւոր աշխարհին լուսաշող Արեւն է:

Աւետարանը մարդուն խաւարամած սրտին երկնաշող լու-
սինն է:

Աւետարանը տարբեր է ուրիշ գիրքերէն, որովհետեւ անի-
կա տիրող եւ հոգին կը կրթէ: Անիկա կերպով է կաթէն ա-
ւելի անդարար. մեղք մըն է պատրաստուած Գողգոթայի խա-
չին փեթակին մէջ՝ իբրեւ նոր մանանայ մը:

Խորմեան Հայրիկ

Աստուածաշունչը կարդալու համար՝ բաց է ամէն դասա-
կարգի մարդոց առջեւ:

Հոմերոսի Ոդիսականը եւ Իլիականը չենք կրնար մանկանց
ձեռքը տալ, բայց Աստուածաշունչը մանուկը կրնայ կարդալ
եւ հասկնալ, երիտասարդներու համար նպաստաւոր եւ օգտա-
կար գիրքն է ան: **Մեկխոնդեկ Արեւագոյ. Մուրաշեանց**

Աւելի դիւրին է անուս մարդու մը նոր բան մը սորվեցնել
քան շտկել անոր արմատացած սխալները,
Քօլքը

Ունակութեան շղթաները շատ փոքր են զգալու համար,
իսկ շատ զօրաւոր՝ կտրելու համար:
Ճանսը

Քոյր ունակութիւնները անտեսանելի ազդեցութիւններու
հետեւանքներն են:
Տրայսը

Ունակութիւնը իր երկաթեայ ջիւղերով կը կառավարէ մեզ
ամէն օր:
Լամառքին

Ամէնքս ալ քիչ թէ շատ գերիներն ենք ունակութիւնե-
րու: Ունակութիւնը բաղձանքներու վրայ իշխող բռնակալ մըն է:
Լէվրը

Երբ մեղքին առաջին քայլը առնել չարգիլուի, երկրորդ-
քայլը աւելի դիւրութիւնով կ'առնուի. եւ սխալը քանի՜ կըրկ-
նուի անիկա մեղմէ վտարել այնքան կը դժուարանայ:

Ֆէրթ

Կեանքը մարդիկը կը հաւասարեցնէ, մեծութիւնները մէջ-
տեղ կը հանէ:

Անպայման գեղեցիկ աչքերու սահմանուած է աշխարհի
գեղեցիկութիւնները տեսնել:

Մարդիկ կան, որոնց ապրած կեանքը ապրիլ չուգելով հան-
դերձ, կը նախանձինք անոնց մահուան վրայ:

Կորսուած ժամանակներու վրայ ցաւելով ժամանակ կորսն-
ցող ինչքան մարդիկ կան:

Խելքը կորսնցնող մարդը չէ խենդը, այլ խելքէն զատ ա-
մէն ինչը:

Գործին մէջ ոյժը նպատակ մըն է. իսկ սիրոյ մէջ միջոց մը՝

Հայ տունը առանց հայ գրքի մեծագոյն հակասութիւն մը
պիտի մնայ:

Քրիստոնեայ տունը առանց Ս. Գրքի՝ մեծ գանցառութիւնը
գործած պիտի լինի:

Ծաղիկը այն ատեն կը բացուի ու կը բուրէ անոյժ, երբ
արեւին կը դպչի. արուեստական տաքութիւնով հասունցած
պտուղը համ հոտ չունի. արեւուն տաքով ճառագայթները
պէտք է թափանցեն անոր մէջ որ գեղեցկանայ:

Մարդն ալ կը գեղեցկանայ, բարութիւններով անոյժ կը
բուրէ եւ կը պտղաւորի երբ հոգիով Աստուծոյ կը հպի:

Երգել սորվիլ ուզողը վարպետ երգիչի մը ոտքերուն առջեւ կը նստի եւ անկէ երգել սորվիլ կ'սկսի:

Խորհուրդը ոյժ է, հաւատքն ալ, եւ այս երկու ոյժերուն ազդեցութիւնովն է որ կը գործենք ու կը շարժինք:

Խորհիւն այնքան բնական է մարդ անհատին համար, որքան հաւատալը: չխորհող ու չհաւատացող մարդը ոչ կրնայ գործել եւ ոչ կրնայ ապրիլ:

Հաւատքը հիմն է ընտանեկան կեանքին, առեւտրական կեանքին եւ բոլոր ընկերային յարաբերութիւններուն:

Ամբողջ մարդկային յառաջդիմութիւնը արդիւնք է մըտքով ու հոգեով անտեսանելի տեսնելու: այսինքն հաւատալու այս կարողութեանը:

Քաղաքակրթութեան հիմը՝ հաւատքն է:

Պարապ ամանները ամէնէն շատ ձայն կը հանեն:

Դատարկ գլուխներէ է որ աղմկալից ձայներ կը լսուին:

Դժբախտ են այն մարդիկը որ չեն կրնար ոեւէ նիւթի վըրայ հաճոյալի կերպով խօսիլ եւ կամ շահեկան խօսակցութիւններու վրայ խօսիլ:

Գիտնականները ճշմարտութեան աւելի մօտեցած են. բընա՛ւ երբեք. որքան յառաջ երթան, այնքան աւելի կը հեռանան անոնք ճշմարտութենէն:

ժ. ժ. Ռուսո

Անհաւատութիւնը անխուսափելի է, քանի որ համապատասխան է ընթացիկ օրէնքներուն:

Մօրիա Մեղերից

Յիսուսի պատուէրներուն դառական կերպով հետեւելու համար պէտք է արիւնին, ջիղերուն եւ հոգիի բոլոր բաներուն վրայ դերիշխանութիւն մը տիրէ:

Ո՛վ որ կրնայ իր անձին յաղթել, ա՛ն է որ կրնայ յաղթել Թշնամիներուն:

Սուրբերն են որ կրնան գայլերուն հլութիւն սորվեցնել:

Բռնութեան առաջարկութիւնը հաճոյ թէ անհաճոյ, մի-միայն Յիսուսի պատուէրն է որ կրնայ լուծել, տանելի ընել:

Ամէն մարդ կ'ուզէ առաջին ըլլալ հաւասարներու մէջ. կը փափաքի մեծ ըլլալ իր շուրջիներէն. նպատակը, բաղձանքը իշխելն ու հրամայելն է ու միշտ սարսափ ունի երկրորդութենէ:

Սնապարծութիւնը մարդկանց գոսաքոսն է որ կ'աղտոտէ, կը թունաւորէ բարիքն ու բարքը դոր կ'ընեն եւ ունին:

Ազնուութեամբ պատասխանէ նախատինքին:

Մարդու մը Աստուծոյ մասին ունեցած գաղափարէն կախում ունի թէ ան ինչպիսի նկարագիր պիտի մշակէ իր մէջ:

Աստուծոյ վրայ ուզիլ ըմբռնում ունենալը անխուսափելիօրէն կը ձեւէ, կը կաղապարէ ամբողջ կեանքը բարիին համար:

Այն ազգը որ յոռի ըմբռնում ունի Աստուծոյ մասին, ունի նաեւ գէշ պետութիւն մը, գէշ կառավարութիւն մը եւ գէշ օրէնքներ:

Հէկէլ

Ազնուամիտ մարդիկներու պարտքն է միշտ հետամուտ ըլլալ Աստուծոյ վրայով բարձր եւ ճշմարիտ գաղափար մշակելու:

Ամէն երկրի եւ ամէն դարու մէջ կրօնք կը գտնէք. եւ ուր որ կրօնք կայ, հո՛ն կը գտնէք նաեւ սա գաղափարը թէ Աստուածները հզօր են. ասիկա հիմնական ըմբռնում մըն է:

Վարժութիւնով է որ կրնանք միայն դուրս բերել եւ կատարելագործել մեր մտքին ու մարմնոյն կարողութիւնները: Բայց ամէնէն արդիւնաւոր եւ կարեւոր վարժութիւնը ոեւէ անձի համար՝ իր կեանքին գործունէութիւններուն վրայ լըծօրէն մտածելու վարժութիւնն է:

Չեղմէ աւելի դժբախտներուն ձեր երջանկութեան մասին մի՛ խօսիք:

Մարդ ունէ տեղէ չստանար անմահութեան գաղափարը, ո՛չ փորձառութենէ, ո՛չ գիտութենէ, ո՛չ ալ արտաքին աշխարհէն կ'ընդունի զայն, զի միտքը հնարած չէ այդ գաղափարը, իր հոգիին խորէն կը ծագի ան, կ'զգայ, կը տեսնէ եւ կը ճանչնայ զինք անմահ:

Երկր

Աշխարհի մէջ ամէնէն անուշ բանը սէրն է եւ սէրէն յետոյ ամէնէն անուշ բանն է ատելութիւնը:

Լօճկ Ֆելլօ

Աշխարհի մէջ ամէնէն շահաւոր առեւտուրը ուրախութեան, երջանկութեան եւ յոյսի վաճառումն է, անիկա ալ միմիայն կիները, բանաստեղծները եւ վեհապետները կրնան ընել:

Բնազանցական բոլոր գաղափարները զիս տարակոյսի եւ երկբայութեան մէջ չեն թողուր հոգիի անմահութեան մասին: Կ'զգամ զայն, կը հաւատամ անոր, կը բաղձամ անոր, պիտի ջատագովեմ զայն մինչեւ վերջին շունչս:

Ճ. Ճ. Ռուսօ

Եբբ Աստուած թաքուն մնացած առաքինութեան մը ծանօթացնել ուզէ, զայն նախանձորդի մը լեզուաբարութեան կ'իյնթարկէ: Եթէ կրակը իր շուրջը գտնուած բանը չը մասէր, հալուէի բոյրին փաղցրութիւնը անծանօթ պիտի մնար:

Էպոսթամաւ

Մահը ոչ այլ ինչ է բայց միայն ծնունդ մը անմահ:

Մ. Մեքերիկնկ

Աւելի դիւրին է վառած ածուխ մը լեզուին վրայ պահել, քան թէ գաղտնիք մը:

Սօկրատես

Մեծ մարդիկ տառապանքի մէջ հաճոյք կը գտնեն, ինչպէս որ կարիճ զինուորը պատերազմի մէջ հաճոյք կը գտնէ:

Սենեկա

Գիտցիր թէ որքան վեհ բան է տանջուիլ ու չը վհատիլ:
Լօճկ Ֆելլօ

Հանրային կարծիքը շատ համբերող է, ամէն բանի կը ներժէ, միայն հանճարը չը հանդուրժեր:

Որքան մարդիկ կան որոնք կորսուած ժամանակին վրայ ցաւելով ժամանակ կը կորսնցնեն:

Կեանքը մարդիկը հաւասար աստիճանի վրայ կը դասէ. մահն է որ մեծութիւնները երեւան կը բերէ:

Անարժէք հարստութիւնով միշտ անարժէք բաներ կարելի է գնել, հոգիին ամենապարզ պահանջը կարելի չէ դրամով գնել:

Մեծ հոգիները ֆիզիքական ցաւերէ կը սոսկան, վառնդի երեսն մեծութիւնը չեն կարող կիրարկել հոն:

Մեծ մարդու մը բարեկամութիւնը երկնատուր բարիք մըն է:

Անհաւաստութիւնը անխուսափելի է, քանի որ համապատասխան է բնութեան օրէնքներուն:

Թշուառներուն դէպի զիրար ցոյց տուած գթութիւնը ճիշդ մըն է միասին մաքառելու համար թշուառութեան դէմ:

Մեծ մարդիկ են անոնք որոնք կը տեսնեն թէ հոգեւոր ոյժը աւելի զօրեղ է քան նիւթական ոյժը, եւ թէ խորհուրդներն են որ կը վարեն աշխարհը:

Բեհիամին Ֆրանգլին

Իմաստութիւնը՝ մեծ պատեհութիւնները ու կարողութիւնները լաւագոյն կ'երպով գործածելու արուեստն է:

Այն մարդը, որ իմաստութեան կանոնները կ'ուսանի առանց հետեւելու անոնց իր կեանքի ընթացքին, նման է անոր որ իր արտերը կը մշակէ առանց բան մը ցանկելու անոնց մէջ:

Սաատի

Իմաստութիւնը կը զարդարէ հարստութիւնը եւ կը վարա-
դուրէ չքաւորութիւնը:

Սակրասին

Աւելոր մազերը իմաստութիւն չեն բերեր, բայց ոմանք
երիտասարդ ուսերու վրայ ծծը դուրսնէր կը կրեն:

Մարդուն իմաստութիւնը իրեն ամենալաւ բարեկամն է, իսկ
յիւարութիւնը՝ ամենավատ թշնամին:

Թէմիլը

Ամէնէն իմաստուն մարդը այն է որ ինքզինքը ամէնէն
պակաս իմաստուն կը կարծէ:

Պոլիօ

Ժամանակը մեր դատաւորն է որ կը քննադատէ բոլոր
յանցաւորները:

Ժամանակը իր ամբողջ արագութեամբը դանդաղ կը շար-
ժի այն մարդուն առջեւը, որուն ամբողջ զբաղումը դիտել է
անոր սլաքը:

Ճանապարհ

Մարդ բաւականաչափ ժամանակ ունի միշտ, եթէ զանիկա
յարմար կերպով գործածել գիտնայ:

Կէօթ

Ժամանակը նորութիւնները հասցնելու արուեստն ունի:

Ժամանակը կը հինցնէ հնութիւններն եւ ամէն բան փո-
շիացնելու բնոյթը ունի:

Թովմաս Պրատն

Ամէն մէկ բանին պահանջուած ժամանակը իրեն յատկա-
ցնել խիստ անհրաժեշտ է:

Ֆէն Տօլէան

Բարոյական ընթացքի օրէնքն է, Աստուծոյ վերջը յարգել
ժամանակը:

Լէվիքը

Երբ մարդ մը ժամանակը կը վատնէ, ժամանակն ալ զինքը
կը կորսնցնէ:

Ժամանակը գետ մըն է որուն մէջ մետաղները եւ հաստա-
տուն նիւթերը կ'ընկըզմին, մինչդեռ խուլն ու յարդերը կը
լողան անոր մակերեսին վրայ:

Պէյբըն

Ժամանակը ճշմարտութեան մունետիկն է:

Կիկերոն

Մարդոս այս աշխարհի մէջ երկուքս կէս վայրկեան ունի.
մէկը ժպտելու, մէկը հառաչելու, իսկ կէսը սիրելու համար ո-
րովհետեւ երրորդը չի լրացած կը մեռնի:

Մաքուր ըլլալ իր առողջութեան ժառանգութիւնը պահ-
պահել ըսել է:

Ի՞նչ են երիտասարդութիւն, ծերութիւն եւ մահ, եթէ ո'չ
պատերազմ, զինադուլ եւ խաղաղութիւն:

Մինաս Ձերագ

Յաջողութիւնը շատ հեղ երկնից շնորհն է, բայց առանց
երկրի վրայ աշխատելու վերէն յաջողութիւն չի ընել: Յաջողու-
թիւնը պատրաստ է իբրեւ արեւ ու անձրեւ, բայց եթէ ագա-
րակը սերմանուած չէ. ի՞նչ բուսցնեն երկնից շաղն ու ցօղը:

Հ. Ղ. Ալիսան

Երբ կիրքերու կեղտոտ մթութիւնները ճառագայթը խա-
փանեն մտքին լոյսին վրայ, արդարութեան ճամբաները կը
խաւարեն եւ մարդս մէկ դիէն միւսը կ'երբերկտայ:

Հ. Ղ. Ալիսան

Ձուրով այրել մեղքերը, կրակով ալ սիրտը պաղշկեցնել,
ահա Աստուծոյ հրաշալիքը. պարզ ըսե՛նք. եթէ ջուրը զղջումի
արցունք եւ դեղ է մեղքի մաքրութեան, անկէ աւելի ազդու
դեղ է սիրոյ կրակը:

Հ. Ղ. Ալիսան

Հո՛ն ուր առատ է ներողամտութիւնը, քիչ է շիտակու-
թիւնը:

Հ. Ղ. Ալիսան

Հեղուկները ճարտար բանիքն է սրտերու, արցունքն ալ հոգիներու դռնապանը:

Հ. Ղ. Ալիբաև

Լալով կը ծնինք, խաղով կը մեծնանք, աշխատութեամբ պէտք է մարդ ըլլանք. մէկ ձեռքով՝ մեզի, միւսով՝ մեր նմանեաց օգնենք. սիրով կենակցինք, պատուով ապրինք, յոյսով ծերանանք, գոհութեամբ մեռնինք:

Հ. Ղ. Ալիբաև

Ամէն Մարդ որ կը փնտռէ վրեժ, քննէ բան մը պիտի խնդրէ. ձանձրացած հարուստը՝ խօսակցութեանդ հաճոյքը, խեղճը՝ դրամը, վշտակիրը՝ միսթորանքդ, տկարը՝ քաջալերանքդ, պայքարողը՝ բարոյական օգնութիւն մը:

Թ. Գ. Լ. Խալ.

Կրթութեան նպատակը որ այնչափ որոշ չափով ծանօթութիւններ տալ է որչափ արթնցնել կարողութիւններ եւ աշակերտին ուսուցանել ի՞նչ իսկ միտքը գործածելու եղանակը:

ՁԷՃԵԼԵԼ

Պարտականութեան գիտութիւնը զոհողութեան գիտութիւնն է պարզապէս:

Ժ. Ի. Սիմոն

Երկու տեսակ արուեստագէտներ կան. ոմանք պատասխաններ կը բերեն, իսկ ուրիշներ՝ հարցումներ: Հարկ է գիտնալ թէ մարդ պատասխանողներու թէ հարցնողներու խումբին կը պատգործեն կան որոնք կ'սպասեն եւ որոնք չեն հասկցուիր երկարատեւ. պատճառ՝ որովհետեւ պատասխաններ կը բերեն հարցումներու որոնք դեռ դրուած չեն՝ եւ որովհետեւ, հարցումը երբեմն զարհուրելի կերպով ուշ կուգայ քան պատասխանը:

Ասկիւր Ուալլո

Երբ արդարութիւնը անհետի, ոչինչ կրնայ արժէք մը տալ մարդկային կեանքին:

Քանդ

Երկու թշնամիի միջեւ այնպէս մը խօսէ որ երբ օր մը անք բարեկամ դառնան՝ դուռն չամչնաս:

Սաաթի

Անարդարութեան առաջին աստիճանն է հաճոյք զգալ գործուած չարիքէ մը. երկրորդը՝ զայն գործելն է, իսկ երրորդն է չարիքիւ չարիքը երբ ի վիճակի է մարդ:

Միւսէլ Եր Լ'Օրիպալ

Մի՛ բարկանար յանցաւոր աշակերտին, վառն զի տկարը կամքովը չէ որ կը հիւանդանայ:

Եզնիկ

Նայի ըլլանք բարի, յետոյ պիտի ըլլանք երջանիկ, յաղթանակէն առաջ վարձատրութիւն չպահանջենք, ո՛չ ալ օրավարձ քաջատանքէ առաջ:

Փ. Փ. Ռուսո

Զարոյականի ինչպէս քաղաքական տնտեսութեան մէջ, անհրաժեշտ է որ մենէ բան մը շրջան ընէ ընկերութեան մէջ, որպէսզի մենք քիչ մը մեր էութենէն ու կեանքէն խառնենք:

Եյլյո

Ինչո՞ւ աւելի քաղցր է երազելը քան թէ տիրանալը:

Մ. Շախմատեան

Քաղաքականութեան մէջ ո՛չ բարեկամութիւնները, ո՛չ ալ ատելութիւնները կը հաշուուին կամ կը տեսնեն:

Մ. Շախմատեան

Անժխտելի է թէ այն էակը որուն վայելքի ընդունակութիւնները ցած են՝ ամէնէն շատ առիթն ունի զայն լիովն գոհացնելու: Բարձրագոյն կարողութեամբ օժտուած անձ մը պիտի զգայ միշտ թէ աշխարհի մէջ — այնպէս, ինչպէս որ կազմուած է ան — անկատար երջանկութեան մը միայն կրնայ հասնիլ:

Ստուարդ Միլ

Ատելութիւնը յաճախ անկատար եւ անինքնագէտ սէր մըն

է եւ ամէն պարագայի տակ անտարբերութենէ աւելի՝ սիրոյ
լուռ վարժութիւն մը:

Ճ. Քարինի

Հարստութիւնը յաճախ վերջն է թշուառութեան մը եւ
ուրիշ թշուառութեան մը սկիզբը:

Սեմեկա

Ուրիշներու անհաճոյ ամենահասարակ նկարագիրն է իրենց
ինքնահաճութիւնը:

Տ՝Ակիսո

Ամէնէն քաղաքակիրթ ազգն է այն որ հասարակաց բա-
րոյականին զարդացման ու պահպանութեան մտահոգ աւելի
շատ իմաստուն մարդեր ունի:

Պօսիւէ

Իմաստութիւնը կ'արգիլէ հաւատ ընծայիլ այն բոլորին զոր
կը լսենք, ընել այն բոլորը զոր կրնանք, ըսել այն բոլորը զոր
գիտենք եւ ծախսել այն բոլորը զոր ունինք:

Աշխատանքը կրթարանն է նկարագրին:

Էսկէս լը Պուլէ

Ճակատագիրը վիճակահանութիւն մըն է. ամէնքս ալ թի-
ւեր ենք. միայն թէ շատ գէրօնեւր կան:

Բ. Ֆուռնէ

Ո՛վ որ աղքատ է ցանկութեամբ, հարուստ է գոհունա-
կութեամբ:

Բիէն Շառն

Եթէ կարելի ըլլար դնել խղճմանքներն իրենց իրական
արժէքով ու վերստին ծախել այն դինով որով կը գնահատեն
իրենք զիրենք — ի՞նչ շահաբեր դործ:

Տօմիէ

Մարդիկ կը յաղթուին ո՛չ թէ զենքերով, այլ սէրով ու
վիհանքութեամբ:

Սքինգու

Ո՛վ որ բարեկամէ թշնամիներուն հետ, լուռ կ'երթայ չա-
բիք կը նիւթէ բարեկամին:

Սասի

Եթէ անարժանը պէտք եղածին պէս չես յանդիմաներ, ու-
սուցիչ մի՛ ըլլար:

Եզնիկ

Մեծ դժբախտութիւն մըն է երբ ազգի մը մէկ մասը ար-
համարհուած է միւս մասէն:

Թուպիւ

Ամէնէն ազատ ժողովուրդն ա՛յն է որ ունի ամենէն շատ
ինքնաշխատութեամբ ապրող քաղաքացիներ:

Ռրնա

Ճմարիտ քաջութիւնը մահը կանչելուն մէջ չկայանար այլ
ճախորդութեանց դէմ կռուելուն:

Սեմեկա

Եթէ իրաւամբ չար կը խօսի՝ քու մասիդ՝ ուղղէ՛ ինք-
զինքդ, իսկ եթէ կը ստեն՝ խնդա ու անցիր:

Լպիկիւի

Երբ մարդ շատ կը խօսի, գրեթէ միշտ կ'ըսէ բան մը զոր
պէտք չէր ըսեր:

Կամիւկիոս

Ինքն իրմէ շատ դժգոհ ըլլալը՝ տկարութիւն է, իսկ շատ
գոհ ըլլալը՝ յիմարութիւն:

Տիկ. ար Ռապիէ

Խորհողներու աչքին՝ կատակերդ մըն է աշխարհ, իսկ զո-
տողներու աչքին՝ ողբերգ մը:

Հօրէյս Ուալթօ

Պարագտութիւնը կը խնայէ աղուաները, կը չարչրկէ ա-
ղանիները:

Յարնադ

Անոնք որ կը կարդան, շատ բան գիտեն, իսկ անոնք որ կը
դիտեն՝ ա՛լ աւելի գիտեն:

Տիւմա Որդի

Մեր կասկածները դաւաճաններ են որ ի կորուստ կը մատ-
նեն մեր գործելիք բոլոր բարիքները՝ զայնս փորձելէ իսկ հե-
ռու պահելով մեզ:

Շէֆսփր

Ո՛վ կ'երդնու ճշմարտին վրայ՝ կը վախնայ, ով կ'երդնու սուտին վրայ՝ կը մատնէ,
Ճ. Քարինի

Շատ ցաւալի բան է որ մէկը չունենայ բաւական սրամը-
 տութիւն՝ լաւ խօսելու համար, նոյնքան ալ տարողութիւն՝
 լսելու համար,
Լա Պրիլէն

Մատնութիւնը բարոյական բորոտութիւն մըն է, ջանա՛նք
 մաքրուիլ այս ամօթալի ախտէն, ծնունդ՝ ստրկական բարքե-
 բու,
Մինաս Չերազ

Զգուշանա՛ք ծայրայեղութենէ, չարութենէ, ծռութենէ,
 անարդարութենէ որ կայ աշխարհի մէջ. որ սակայն ստոյգ է
 նաեւ թէ բարութիւն, ուղղամտութիւն, արդարութիւն ալ
 չկայ,

Չարիքները հանդադու հեղեղներու պէս են որ աւերներ
 կը գործեն եւ անոնց շառաչիւնը եւ ցնցումները կ'զգանք, իսկ
 բարութիւնը ճառագայթներու պէս ամէն օր անձայն ու անշը-
 շունչ հրաշքներ կը կատարէ մեր շուրջը՝ թէպէտ մենք չենք
 նշմարեր ամէն անգամ, Լոյսը փայլելուն պէս մ'ուժը կ'անհետի,

Եթէ մարդ իր լաւագոյնը ընէ ու կատարէ, Աստուած ալ
 իր կարգին մնացածն ու աւելին կ'ընէ:

Թշնամիիդ յաղթէ՛ եւ վահանդ թող ըլլայ յաղթական
 գահդ եւ կամ դադարդ,
Սպարդաղի կիճը

Դժբախտութիւն, բարի եկար, եթէ մինակ եկար,
Դր. առած

Լռել, բաց աշխատիլ ու հսկել,
Մօլթէ
 Իրաւունքը՝ արդարութեան ու ճշմարտութեան է.

Ա. Հիւկօ
 Կեանքի է՛ն մեծ հաճոյքը սէրն է, ամենամեծ դաճը՝ գո-

հունակութիւնը, ամենամեծ հարստութիւնը՝ առողջութիւնը,
 ամենամեծ հանգիստը՝ քունը, ամենամեծ բժիշկը՝ ճշմարիտ
 բարեկամը, ամենավստահ մխիթարութիւնը՝ բարի խելք մը:
Չարլս Տիքնո

Երեցս զինեալ է ան, որուն փաստը արդարութեան վրայ
 հիմնուած է,
Շէյսպիր

Ուղղամիտ մարդը Աստուծոյ վսեմագոյն ձեռակիրտն է:
Փոնի

Ծնութիւնը թշուառութեան կրած բանալին է:
Մաքս Գորկի

Լռութիւնը աղմուկներուն ամէնէն խորունկն է:
Գալալլի

Ամէն ծառ իր պտուղէն կը ճանչցուի:
Յիսուս

Փորձառութիւնը պիտի սորվեցնէ ամէն անձի իր դատողու-
 թիւնը շիտակ գործածելու:

Քրիստոնեայ անհատ մը ո՛չէ թէ միայն պէտք է հաւատք
 ունենայ, այլ նաեւ ի վիճակի կամ ինչպէս որ առաքեալը իր
 թղթերովը կ'ըսէ թէ պատրաստ պէտք է ըլլայ իր հաւատքը,
 իր յոյսը արդարացնող պատճառները տալու ի պահանջել հար-
 կին:

Չարին հետ պայքարելու դժուար գործին մէջ մարդ միայ-
 նակ չէ, այլ անկա դաշնակից մը ունի որ է Աստուած:

Քրիստոնէական բարոյականութիւնը միայն անհատական
 չէ այլ ընկերային է նաեւ. անոր ամէնէն գլխաւոր յատկանիշն
 է անշահախնդրի սէր:

Առանց անհատի անմահութեան՝ ցեղի անմահութիւնը ան-
 կարելի է:

Նկարարիւր, սէր բարեկամութիւն այնպիսի բարոյական,
եւ ընկերային արգելքներ են որ անանջատելիօրէն կապուած են
անհատի կեանքին եւ գոյութեանը հետ:

Երբ բարկութիւնը շարժի, հետեւանքներուն վրայ մտածէ:
Լեռնալիւս

Հզօրագոյն է այն մարդը որուն անձը իր ուժերուն իշխա-
նութեան ներքեւ է:

Սեփեկա

Յաղթէ՛ անձիդ. քանի չես յաղթած գերի ես, ինչու որ
այն ատեն հաւասարապէս դիւրին է քեզի ուրիշի ազդեցու-
թեան հպատակիլ քան քու անձիդ:

Պրորբն

Իր անձը զսպողը քաղաք մը նուաճողէն աւելի զօրաւոր
է:
Ս. Գիրք

Ան որ կարող է իշխել իր անձին վրայ՝ գերծ է օրէնքէ:
Ձէվմբն

Բարձրիւնն աւելի կը մօտենայ այն որ գիտէ թէ ինչպէս
պէտք է լռել նոյն իսկ երբ ինք արդար է:

Ուրիշներուն կրնան հրամայել անոնք, որոնք գիտեն նաեւ
իրենց հրամայել:

Հէջմբ

Ո՞րն է լաւագոյն կառավարութիւնը. այն է որ լաւագոյնս
կը սորվեցնէ մեզ զսպել մեք անձերը:

Կէօթէ

Իրական փառքը կը ծլի անաղմուկ անձնայաղթութեամբ.
որովհետեւ առանց անոր՝ յաղթողը չէ ուրիշ բան ալ պարզ
գերի մը:

Թումարն

Մեր անձը զսպելու իրաւունքը չի բովանդակեր նաեւ ու-
րիշները զսպել:

Թումարն ձէվմբն

Արդարութիւնը առանց ոյժի եւ ոյժը առանց արդարու-
թեան սոսկալի ձախողութիւն է:

Ֆուպր

Արդարութիւնը առանց ոյժի անբաւական է եւ ոյժը ա-
ռանց արդարութեան բռնապետութիւն է լոկ:

Փասալ

Արդարութիւնը, եւ արդարութիւնը միայն կրնայ գոհա-
ցնել ամէն մարդ:

Լմբրն

Արդարութիւնը անմահ անփոփոխելի է, Աստուծոյ նման:
Քնալք

Զոհողներ ըլլանք, ոչ թէ մորթողներ դահճարար:

Եւթմբ

Արդարութիւնը աշխարհի ներդաշնակութեան բաշխիչն է,
առանց անոր ամէն ինչ կ'ընթանայ խառնաշփոթ ու ձախող:
Թէառն բարբ

Ժողովուրդ մը որ ստրկած չէ արդար ըլլալ, ինչպէս կրնայ
ազատ ըլլալ:

Սայր

Երկինքը բարձր է, հոն կը նստի Դատաւորը զոր ոչ մէկ
թագաւոր կրնայ կոչուիլ:

Եւթմբ

Ամէն անոնք որ սխալ չեն դորձեր՝ արդար չեն, բայց մէկը
որ ինծի անարդարութիւն չըներ, որ կրնայ ըրել, այն է իրա-
կան արդարը:

Քրմպրլէն

Արդարութիւնը ինքս է առանց սիրոյ, իսկ սէրը տկար է
առանց արդարութեան. արդարութիւնը եւ սէրը միասնաբար
կը բացատրեն Աստուծային նկարագիրը:
* * *

Բոլոր դիտողներուն մէջ ինծի համար սիրելի եւ ամէնէն

նախանձելին, ուղղամտութեան տիրողոսն է, որը պէտք է ձեռք բերելու աշխատիմ ամբողջ քաջութեամբ եւ հաստատամտութեամբ:

Ճօրն Ուսուցիկըն

Ժողովուրդին մէկ մասը կրնաս միշտ խաբել, ամբողջ ժողովուրդը ժամանակ մը կրնաս խաբել, բայց բոլոր ժողովուրդը ամէն ատեն չես կրնար խաբել:

Ս. Բրահմա Լիւնքն

Ստութեան ծոցը մարդուն ախորժելի է, բայց ետքը անոր բերանը խիճով պիտի լեցուի:

Սողամոն

Իրականապէս մեծ է այն մարդը որ կրնայ ճշմարտութիւնը խօսիլ եւ ապրիլ, առանց գանգատի:

Կոմբիւկիոս

Ուղղամտութիւնը լաւագոյն քաղաքականութիւնն է:

Սէրվանդէս

Ուղիղ գիծը ամենակարճ ճամբայ է, որքան երկարափութեան նոյնքան բարոյագիտութեան մէջ:

Թէլ Հըլ

Լաւագոյն կեանքի երկու անհրաժեշտ յատկանիշերն են, ուղղամտութիւն եւ օգտակարութիւն, որոնք չեն բաժնուիր իրարմէ երբեք:

Փալմիէրի

Ուղղամիտ ըլլալ, ըստ ներկայ դրութեան, հազարաւորներու մէջէն մէկու մը ընտրուած ըլլալն է:

Շէյխսիւր

Ուղղամիտ մարդիկ բնութեան աղնուկան դասակարգը կը կազմեն:

Պրլուր Լայքն

Աստուած ոչ թէ լեցուն ձեռքերու, այլ մաքուր սրտերու կը նայի:

Լայպէրիս

Լաւագոյն է կորուստը նախամեծար համարել քան անի-

բաւ եւ խարդախ միջոցներով շահուած դրամը, որովհետեւ մեկուն տիրութիւնը մէկ անգամն է, իսկ միւսինը յաւիտեական: **Շէլօ**

Ուղղամտութիւնը գեղեցկութեան հետ միացել հանգամանք մը ունենալ է մեզը շաքարի վրայ:

Շէյխսիւր

Գեղեցիկ տեսքը, փայլուն դիրքը չը բաւեր իբրեւ մարդ պարելու՝ այլ պէտք է ունենալ ներող սիրտ ու բարձր հոգի:

Թերութիւնները կը ծնին մարդկային տկարութիւններէ, ասոր համար ներէ՛՝ յանցաւորներուն:

Ուսուցիչը հոգեբան մը պէտք է ըլլայ աշակերտը կրթելու համար մանաւանդ բարոյապէս:

Աշխարհը վայելքներու մէկ տանջարանն է, առանց վայելքի կեանքը աւելի խաղաղ է:

Նկարագրի յանկարծական փոփոխութիւնները կախում ունին այն բանէն որ կարգ մը երեւոյթներ մեր մէջ քնացող բազմաթիւ անհաստականութիւններէն մին կ'արթնցնեն:

Անհատի մը զգացումները կարելի է դատել որոշ պարագայի մը մէջ անոր բռնած ընթացքէն: Որ եւ է պարագայի մը մարդը ամէն պարագաներու մարդը չէ:

Ժողովուրդ մը ճանչնալու համար պէտք է զանկա ուսումնասիրել իր մեծ ճգնաժամերուն մէջ: Այն ատեն է որ կը յայտնուի նկարագրի զանազան կարելիութիւնները:

Կիւսրալ Լըպօն

Դէմդ ելլող կնոջ կամ աղջկան մէջ ջանա՛ մայրդ եւ քոյ՞՝ Երբ տեսնել... ո՛չ թէ հանրակիներ:

Բացարձակ վստահ եղիր թէ ժուժկալ կեանք մը ապրող մարմնով աւելի առողջ, մտքով արթուն, նկարագրով բարձր, ուսման արուեստի գործի մէջ յաջող պիտի ըլլայ:

ժողովակալ կեանք ապրողը դրամը պիտի խնայէ, շահեւ ժամանակը ու միշտ ռեժիմով պիտի մնայ ու զգայ ինքզինքը կեանքի դժուարութիւններուն դիմադրելու:

Մարդ ինքիւ վրայ պէտք է բարձր համարում ունենայ եւ ինքզինքին երբեք չներէ ոեւէ ստորնացուցիչ արարք:

Մարդ միշտ զգոյշ ըլլալու է երեւակայութիւնը գրգռող ընթերցումներէ, պատկերներէ, խօսակցութիւններէ եւ կատակներէ:

Կրակին հետ չեաղալն է խոհեմութեան պատգամը:

Քաջ մարդը ոչ բաղդի կը հաւատայ եւ ո'չ ալ շնորհք կ'ընդունի, այլ իր բազուկին, իր խելքին, իր ոյժերուն կը վըստահ եւ կը դորձածէ իր պատեհութիւնները:

Պատեհութիւնը հսկայ անիւ մըն է որուն վրայ ամէն մարդուն համար ոտքի տեղ մը կայ. պէտք է ուշադրութիւնով հսկես եւ սպասես որ անիւը թաւալած ատեն ոտքդ անմիջապէս տեղը դնես. ու ան արդէն քեզ վեր հանած է:

Պատեհութիւններու աչալըջութիւնով սպասէ ամէն ժամանակ:

Մարդ վգաստ ըլլալու է, ճամբան ուղղելու է եւ պատեհութիւններուն յարգը ճանչնալու է:

Փորձառութեան դպրոցի վարձքը շատ բարձր է, բայց ուսուցումը տարբեր չէ միւսներէն:

Քարալայ

Իւրաքանչիւր ոք շրթունքով միայն իմաստուն է, որը կը մատնանշէ փորձառութեան պակասը:

Սիւնի

Փորձառութիւնը ճշմարտութեամբ ձեռք կը բերուի, բայց ժամանակի ընթացքին կը կատարելագործուի:

Եւրամուս

Երկար թափառումներէ յետոյ փորձառութիւնով է որ կը գտնենք փրկութեան ամենակարճ ճամբան:

Քօնքը Էջեմ

Փորձառութիւնը իմաստութեան կ'առաջնորդէ մեզ:

Հէրշիլ

Ան որ փորձառութիւնը կ'արհամարհէ, մի' վստահիւր անոր:

Թէրի

Մթութեան մէջ քալելու ատեն, լապտեր մը միայն ունիմ ձեռքս որ կրնայ առաջնորդել իմ քայլերս, այն է՝ փորձառութեան լապտերը:

Բարրի Հէնրի

Հմտութիւնը զոր փորձառութիւնով ձեռք կը բերուի, կը մղէ մեր կեանքը դէպի առաջ, մինչ փորձառութեան պակասը անթակայ կ'ընէ մեզ տարուելու ամէն փնջ հովէն:

Պլատոն

Փորձառութիւնը գոհար մըն է: Եւ այսպէս կոչել բնական է, քանզի անիկա ծախու կ'առնուի յաճախ խիստ բարձր գինով:

Եւրամուս

Համբերութիւնը փորձառութիւն կը ծնի, իսկ փորձառութիւնը՝ յոյս:

Պոդոս

Փորձառութիւնը հասարակաց դպրոց է յիմարներու եւ տկարամիտներու համար, իսկ գիտակից եւ պարկեշտ մարդիկ ուրիշ կերպով հոն կը դաստիարակուին:

Եւրամուս

Փորձառութիւնը կ'աթնցնէ մեզ ուղղելու մեր սխալները, երբ գրքերն ու օրէնքները անգոր են:

Էլֆօր

Տարինիւրու փորձառութիւնը աւելի իմաստուն կ'ընէ մեզ քան գրքերը:

Օվր Պէլս

Առաջին փորձառութիւնը լաւագոյն բանաստեղծ մըն է:

Էմէրսոն

Արարիչը փորձառութիւններու ներկով կը գծէ մարդուն պատկերը:

Պիչեր

Փորձառութիւնն է մեր միակ դաստոռն պատերազմի թէ խաղաղութեան ատեն:

Լինսըք

Փորձառութիւնն է իմաստուններու վսեմ պատգամը:

Լամարթի

Ձեր մէջը կա՞յ այնքան իմաստուն մէկը, որ կարենայ ուրիշներու փորձառութիւնէն օգուտ քաղել:

Վոլքեր

Երբ կը ջանանք խուսափիլ սխալէ մը, ահա ուրիշ մը կու գայ մեր առջեւ, քանի չսորվինք զգոյշ ըլլալ:

Ֆորէյս

Մարդ մը կատարելապէս հմուտ չլինար նկատուիլ իր կեանքի առօրեայ գործառութեանց մէջ, երբ ընդունած չէ տարիքի եւ փորձառութեան պատգամը:

Թրէնտ

Առանց շրջանաւարտ ըլլալու փորձառութեան դպրոցէն, անկատար է մեր ստացած դաստիարակութիւնը:

Ազգի մը ճշմարիտ մեծութիւնը կախում չունի անոր երկրին ընդարձակութիւնէն, հողին բերրի եւ բնութեան գեղեցիկ ըլլալէն, այլ յաւէտ կախում ունի ժողովուրդին բարոյական եւ իմացական գերակայութիւնէն:

Ճան Լըպոֆ

Երիտասարդի մը կեանքին ամբողջ շնորհքը, առաքինութիւնը եւ երջանկութիւնը կը կայանան այն գոհունակութեան:

նը մէջ, զոր ան կ'ստանայ իր գործերուն մէջ պարտաճանաչ գտնուելէն եւ եւ այլոց հետ խաղաղութեամբ ապրիլէն:

Բըսփին

Երբ թշնամիէդ վրէժ կ'առնես, դուն անոր հաւասարած կ'ըլլաս, բայց երբ մտքէդ կը հանես, դուն անկէ գերադոյն մէկը կ'ըլլաս, քանզի իշխանի գործ է ներելը:

Ան որ գիտէ ու գիտէ թէ գիտէ, իմաստուն է, հետեւէ անոր:

Ան որ գիտէ ու չի գիտեր թէ գիտէ, քնացած է, արթնացողը զայն:

Ան որ չի գիտեր ու չի գիտեր թէ չի գիտեր, անմիտ է, զգուշացիր անկէ:

Ան որ չի գիտեր, ու գիտէ թէ չի գիտեր, մանուկ է, սորվե՛ր:

Գովասանքի բնաւ պէտք չկայ երբ մարդ վստահ է իր անձին վրայ: Ան որ գովասանքներ կը փնտռէ, իր անհատական արժէքին վրայ կասկած ունի:

Կիւսթավ Լըպոֆ

Յեղի մը հոգին այնքան անհուն է, որ մարդկային միտքը չի կրնար անոր սահմանները ըմբռնել:

Կիւսթավ Լըպոֆ

Գործունեայ մարդուն համար կարեւորը բարիք ընելն է. իսկ բոլորովին ատելի է մտածել թէ իր ըրած բարիքին արդիւնքը ինչ աստիճանի բարիքի պիտի գործածեն ուրիշներ:

Կէօթէ

Գիտութեանց պատմութիւնը հանք մըն է որուն մէջ բոլոր ժողովուրդներուն ձայնը կը լսուի իրենց կարգին:

Կէօթէ

Առաջին փորձառութիւնը լաւագոյն բանաստեղծ մըն է:

Էմիւսը

Արարիչը փորձառութիւններու ներկով կը գծէ մարդուն պատկերը:

Պիլը

Փորձառութիւնն է մեր միակ դաստիարակող թէ խաղաղութեան ատեն:

Լիւնսը

Փորձառութիւնն է իմաստուններու վստա պատգամը:

Լամարքին

Ձեր մէջը կա՞յ այնքան իմաստուն մէկը, որ կարենայ ուրիշներու փորձառութիւնէն օգուտ քաղել:

Վօլքեր

Երբ կը ջանաք խուսափիլ սխալէ մը, ահա ուրիշ մը կուգայ մեր առջեւ, քանի չսորվինք զգոյշ ըլլալ:

Ֆօրէյս

Մարդ մը կատարելապէս հմուտ չկրնար նկատուիլ իր կեանքի առօրեայ գործառնութեանց մէջ, երբ ընդունած չէ տարիքի եւ փորձառութեան պատգամը:

Թօրէն

Առանց շրջանաւարտ ըլլալու փորձառութեան դպրոցէն, անկատար է մեր ստացած դաստիարակութիւնը:

Ազգի մը ճշմարիտ մեծութիւնը կախում չունի անոր երկրին ընդարձակութենէն, հողին բերրի եւ բնութեան գեղեցիկ ըլլալէն, այլ յաւէտ կախում ունի ժողովուրդին բարոյական եւ բնացական գերակայութենէն:

Ճան Լըպօֆ

Երիտասարդի մը կեանքին ամբողջ շնորհքը, առաքինութիւնը եւ երջանկութիւնը կը կայանան այն գոհունակութեամբ:

Նը մէջ, զոր ան կ'ստանայ իր գործերուն մէջ պարտաճանաչ գտնուելէն եւ եւ այլոց հետ խաղաղութեամբ ապրիլէն:

Բրոսին

Երբ թշնամիէդ վրէժ կ'առնես, դուն անոր հաւասարած կ'ըլլաս, բայց երբ մտքէդ կը հանես, դուն անկէ գերագոյն մէկը կ'ըլլաս, քանզի իշխանի գործ է ներելը:

Ան որ գիտէ ու գիտէ թէ գիտէ, իմաստուն է, հետեւէ անոր:

Ան որ գիտէ ու չի գիտեր թէ գիտէ, քնացած է, արթնացողը զայն:

Ան որ չի գիտեր ու չի գիտեր թէ չի գիտեր, անմիտ է, զգուշացիլ անկէ:

Ան որ չի գիտեր, ու գիտէ թէ չի գիտեր, մանուկ է, սորվեցողը անոր:

Գովասանքի բնաւ պէտք չկայ երբ մարդ վստահ է իր անփութանքի վրայ: Ան որ գովասանքներ կը փնտռէ, իր անհատական արժէքին վրայ կասկած ունի:

Լիւսթալ Լըպօֆ

Յեղի մը հոգին այնքան անհուն է, որ մարդկային միտքը չի կրնար անոր սահմանները ըմբռնել:

Լիւսթալ Լըպօֆ

Գործունեայ մարդուն համար կարեւորը բարեք ընելն է. իսկ բոլորովին ատելի է մտածել թէ իր ըրած բարեքն արդէնք ինչ աստիճանի բարեքի պիտի գործածեն ուրիշներ:

Լեօփ

Գիտութեանց պատմութիւնը հանք մըն է որուն մէջ բոլոր ժողովուրդներուն ձայնը կը լսուի իրենց կարգին:

Լեօփ

Շէյխարի

Լաւագոյն սիրտը ոսկի կ'արժէ:

Լաւագոյն հոգին երկինք կ'արժէ:

Մարդուն սիրտը իր ճամբան կը հնարէ, բայց անոր քայլ-
ւերը Տէրը կ'ուղղէ:

Մողոմոն

Շատ մը ծաղիկներ կը բացուին արեւին, բայց անոնցմէ
մէկը միայն կը հետեւի անոր: Սիրտը արեւածաղիկին նման, ոչ
թէ մինակ բաց է Աստուծոյ օրհնութիւնները ընդունելու ալ
շարունակ Անոր կը նայի:

Բիչը

Մարդկային սիրտը ազօրեփ մէջ դարձող քարի մը կը նը-
մանի, երբ ցօրեն դրուի տակը՝ կ'աղայ եւ օլիւրի կը վերա-
ծէ զայն, իսկ երբ պարապ կը դառնայ ինքզինքը եւ մաշեցնէ:

Մարտիրոս Լուսեր

Լավերը

Ամէն մէկ սիրտ աշխարհ մըն է:

Բոլ իրական գանձը այն է միայն, զոր կը կրես սրտիդ մէջ:
Տիմոթիոս

Միտքը մարդուն մէկ մասն է միայն, իսկ սիրտը ամբող-
ջութիւնը:

Բայլըրոլ

Սիրտը աւելի զօրաւոր է քան սուրը:

Աւետիկ Ֆիլիպս

Երեւակայութիւնը, սրամտութիւնը եւ ճարտարութիւնը
չեն կրնար երկտասարդանալ ծերութեան մէջ, բայց սիրտը
կրնայ:

Բիչը

Սիրտը կը նմանի շատ մը թելեր ունեցող երսժշտական

Տիկ. Բիցէ

Նաբօլէօն

Գինեւը իրենց գործին մէջ ոչ միայն մանուկները ալ եւ
ժողովուրդները կը կրեն:

Այն մարդիկ որ կը վարանին, շատ քիչ կը յաջողին:
Ճշմարիտ նկարագիրը միշտ մեծ պարագաներու մէջ կ'ե-

րեւայ:
Քաղաքներն լաւագոյն յաւակնութիւնը իր գործէ հասկնա-

րեն մէջն է:
Գործնական գետններու վրայ տեսնուող կարգ մը բացա-

րեւալ յաջողութիւններ չեն փրկեր դիպօրէն անդամաւ եւ անո-

րեւալ կարելի է առանց նկարագրի կրօնք:
Կրօնքը գործնական նպատակի մը կը ծառայէ ու բարոյա-

ւան վարմունքի եւ նկարագրի հետ անմիջական կապ ունի:
Մանկավարժութեան մէջ եթէ ամէնէն սովորական դարձած

արծիք մը կայ, այն ալ, օրինակին ազդեցութիւնն է:
Այն օրը որ կ'սկսինք բարոյական արժէքները ըմբռնել, այդ

միջոցով մեր ֆիզիքական ու բարոյական զարգացումը ան-

միջոցով ճարտար ճարտարապետն անգամ իր ունեցած նիւ-

րուն համեմատ կրնայ շէնք մը կառուցանել:
Հերոսները պաշտեցէք, բայց հերոսացող մեծութիւններու

նկ ծխելը մի՛ մոռնաք:

Մեծ գործերը գործելու համար մեծ ըլլալ պէտք է:
Այն կրանիթ վէմը, որուն վրայ պիտի կառուցանես կեան-

շէնքը, նկարագրին է:
Մարդուն մեծութիւնը հոն է որ ստեղծող է, շինող է:

դործիքի մը, այդ բոլոր թելերը պէտք է անանկ լարել որ կա-
րելի ըլլայ պահել ներդաշնակութիւնը անոնց մէջ:

Սասի

ձակատագրական աւելի մեծ կորուստ է յետաձգել սրտի
դաստիարակութիւնը քան մտքի: Թէոսոք Բարբր

Ամէն զգուշութիւնով պահէ քու սիրտդ, քանզի կեանքի
աղբիւրները անկէ են:

Սողոմոն

Սիրտը երբ կը կոտրի, իր բեկեալ վիճակով՝ կ'ապրի դարձ-
եալ:

Պայրըն

Բերանը կը խօսի այն, ինչ որ կայ սրտին մէջ:

Յիսուս

Երբ սիրտն է որ կը խօսի, փառքը ինքնին ցնորքի կը վեր-
ածուի:

Նաթուէոն

Իմաստուն մարդու մը սիրտը կը նմանի հայելիի մը որ կը
ցոլացնէ ամէն ինչ անայլայլ:

Կոմիտաս

Եթէ բարի դէմքը յանձնարարական թուղթ մըն է, բարի
սիրտը մէկուն արժանիքը եւ վարքը ցուցադրող նախակ մըն է:

Լայրըն

Մեր խորհուրդները արդիւնքն են մտքի եւ ոչ թէ զգա-
ցունի. ինչպէս շատեր պնդած են, բայց զգացումին կը պար-
տին իրենց ուժը:

Կիւսրավ Լըպոն

Չգայուն բնաւորութիւններուն քով, հոգին փոփոխական
ծով սըն է, եւ որչնց վրայ իրիւր լոյսը կը ցոլայ ամէն օր զա-
նազան գոյներով:

Մարդ իր իղձերուն տէր չէ, բայց մարդ ստէպ տէրն է իր
Վամքին:

Վարժութեան թելադրութիւններուն շնորհիւ, մարդիկ գի-
տե՛ն ամէն ինչ որ պէտք է ըսել, ընել եւ խորհիլ:

Կիւսրավ Լըպոն

Ամէն մարդու կեանք իր խորհուրդներուն արտայայտու-
թիւնն է:

Ամէն մարդ իր խորհուրդներու աղբեցութեամբն է որ
կ'ապրի:

Խորհուրդը մարդն է...

Ամէն մարդու կեանք բաց դիրք մըն է ուր արձանագրուած
են իր խորհուրդները: Դէմքն ու մարմինն ողջոյն խորհուրդնե-
րուն կերպարանքը կ'առնեն:

Մարդ զմարդ կը ճանչնայ արտայայտուած խորհուրդնե-
րէն, եթէ նոյն ինքն անձամբ ու դէմքով ալ չէ ճանչցած:

Եթէ խորհուրդներդ առողջ են՝ առողջ կը լինիս:

Եթէ խորհուրդներդ մեծ են՝ մեծ կը լինիս:

Ուր չը կայ պարկեշտութիւն, յարգանք կրօնի, օրէնքի եւ
պատկառանք բարոյականի, չը կայ հոն ոչ երջանկութիւն եւ
ոչ անդորրութիւն:

Մարդ որ կը սիրէ ծաղիկ փնտռել, ծաղիկ պիտի քաղէ
եթէ անոր տատասկն ու դժնիկը կ'երազէ, զանոնք պիտի
ժողովէ:

Եղիճի հունտ ցանելու համար պէտք է կայ հող փորելու:

Հաւատքը կեանքին ուժն է, սրտին բանասէն, հոգիին
շունչը:

Գործնական կեանքն է որ կ'արտայայտէ մարդուն ներ-
քինը:

Յաջողած չէ այն անձը, լինի վաճառական թէ արհեստաւոր։
որ յաջողեր է դրամ վաստակել ու դիզել։ Երբ կորսնցուցեր է
խելձը, նկարագիրը, իտէալը։

Գործի կեանքին մէջ է որ կը շինուի, կ'ազնուանայ մարդը։
Եկեղեցիներուն ու դպրոցներուն եւ լսարաններուն մէջ չէ
որ մարդու մը նկարագիրը կը կերտուի եւ կը ձեւակերպի կեանքը,
այլ կրպակին մէջ, մեքենային առջեւը, ճամբաներուն
վրայ, շինելու, ծախելու, կշռելու ու չափելու ժամանակ, առ-
ջուլու տալու ատեն, այսինքն դործի ասպարէզի օրերուն ու
ժամերուն։

Երկչոտներուն տեղ չ'կայ ընտանեկան դրախտին մէջ,
Անձնասէր մարդը ոչ տան մէջ երջանիկ կրնայ ըլլալ, ոչ ալ
երկինքի մէջ։

Խելձը կը խօսի, բայց շահը կ'աղաղակէ։

Ձանձրոյթը աշխարհ մտած է ծուլութեան քայլերով։

Երեք տեսակ տգիտութիւն կայ. բան մը չգիտնալ,
գիտցածը դէշ գիտնալ եւ պէտք եղած բանէն տարբեր բան
գիտնալ։

Լաւ գաղափարները բան մը չեն արժեք, եթէ լաւ գործե-
լու չեն փոխակերպուիր։

Յաւառութիւնը ուրիշ բան չէ, բայց միայն կամքը որ խակ
սխալած է։

Դաստիարակութիւնը անվրէպ եւ միակ դարմանն է ընկե-
րութեան բոլոր չարքաններուն։

Դպրոցներուն տուած կրթութիւնը նկարագրի կազմութեանց
նպաստող միջոցներէն մին է միայն։

Դաստիարակութիւնը գիտութիւն մըն է, որու սկզբանց հա-
մեմատ պարտին շարժիլ բոլոր ճշմարիտ դաստիարակները։

Մարդուն ձեռքն է ճշմարիտ մարդ ըլլալը։

Եթէ ուզես կրնաս ճշմարիտ մարդ ըլլալ, եւ այս ուզելուն
մէջ ոչ դիպուած կայ եւ ո'չ բախտ։

Ճշմարիտ մարդն այն է որ իր գիտցած լաւագոյնը կ'ապ-
րի։

Ձգալ, ըմբռնել, գնահատել, սիրել լաւագոյնը՝ չնշանակեր
ըլլալ ճշմարիտ մարդ։

Ճշմարիտ մարդը ինքզինքը կը յարգէ։

Ինքնայարգութիւնը շատ մօտիկ կ'ուզայ Աստուածայա-
րութեան, երկիւղածութեան։

Մեծ կալիւնը իսկ խոստովանած է թէ իր բոլոր մօլութիւն-
ներուն դէմ կռուելու համար մեծագոյն դժուարութիւնը
զգացած է «անհամբերութեան կատաղի գաղանին» յաղթելուն
մէջ։

Համբերելու համար հաւատալ պէտք է, ազնուանալ, սիրել
պէտք է եւ գործել, խոկալ պէտք է եւ աղօթել։

Վճռելու, գործելու, զոհուելու հերոսութեան քով կայ
նաեւ համբերելու հերոսութիւնը։

Բնութեան մեթոտն է սպասելը, Աստուծոյ մէթոտը համբե-
րելը, որուն աղօթիքը ծանր կ'աղայ բայց մանր կ'աղայ։

Կեանքի մէջ յարատեւութիւնը շատ աւելի մեծ արժանիք էր
Պան արագութիւնը։

Հանդարտիկն ու շուտիկը նոյն տեղը կը հասնին եւ յաճախ
առաջինը աւելի առաջ։

Կեանքի հացը սէրն է, կեանքի աղը աշխատանքը, կեանքի
ճաղցրութիւնը բանաստեղծութիւնը եւ կեանքի ջուրը՝ հաւատ-
քը. ճշմարիտ կինը այս բոլորին բաղադրութիւնն է։

Տիկ. Ճէյմսըն

Աղօթելը մարդուն հոգիին համար այնքան բնական է եւ
պէտք մը ինչպէս շնչելը մարմնոյն համար :

Մարդը աղօթող էակ մըն է :

Աղօթքը խօսիլ ըսել է ոչ թէ բերանով այլ հոգիով :

Առանց Աստուծոյ ներկայութեանը հաւատալու աղօթելը
արդարեւ ծիծաղելի պիտի լինի :

Աղօթքը հոգիին հեռաձայնն է, որով կը խօսինք անտեսա-
նելի Աստուծոյ հետ, որուն ներկայութիւնը հաւատքով այնչափ
երական կը ճանչնանք մեր քովը, որքան մտերմի մը ներկա-
յութիւնը :

Ան որ Աստուծոյ չհաւատար, չկրնար աղօթիլ :

Որչափ հաւատացեալներ կորսնցուցած են զԱստուծոյ լոկ
չ'աղօթելով :

Հոգիով մեծ, ազնիւ ու բարի մարդիկ աղօթող են եղած :

Աղօթքով է որ կը կապուինք անլոյծ, հոգեւոր անսպառ-
ոյժի աղբիւր Ակին, որով կրնանք տանիլ աշխարհի ծանր բեռ-
ները դժուարութեան ու դժբախտութեան :

Մի' անտեսէ՛ք աղօթքը, մի' մոռնա՛ք աղօթելը ու մի' ար-
համար՛է՛ք այդ զօրաւոր լեզուին :

Զտեսնուած բաներուն ստուգութիւնն է հաւատքը :

Հաւատքը նոյնն է ինչ որ է աչքը մարմնին, երեւակա-
յութիւնը մտքին, ասոնց երեքին գործն է տեսնելը :

Շատ ճշդիւ գիտենք թէ հաւատքը ինչ մեծ դեր ունի մեր
աւօրեայ կեանքին մէջ :

Հաւատքը իր գերազանց դերը եւ վերափոխող, վերանորո-
գող ներգործութիւնը կը կատարէ մեր կեանքին մէջ, երբ հո-
գեւոր իրականութիւնները տեսնել կուտայ մեզի եւ հաղորդակ-

ցութեան կը դնէ մեր հոգիները Տիեզերքի մեծ հոգիին՝ Յաւի-
տեանկանին հետ :

Մաքուր, համեստ ու պարկեշտ նկարագրի տէր մարդը
յաղթական մըն է, իսկ թոյլ բարոյականի տէր, աննկարագիր,
հեղք մարդը՝ պարտեալ մըն է կեանքի պալքալին մէջ :

Մեր բարոյական կեանքը, ինչպէս նաեւ քրիստոնէական
կեանքը, կռիւի կեանքն է :

Մարդիկ հանգիստ, հաճոյալի կեանք մը ապրելու համար
չէ որ աշխարհ եկած են, այլ նկարագրի շինելու :

Աւէն մարդ ի՞նքն է որ կը կերտէ իր ճակատագիրը :

Վարդիլ դիտալ՝ մեծ արուեստ է. ի՞նչ որ մարդ մը կ'ը-
նէ, անով է որ կը գիտնաս անոր ինչ ըլլալը :

Երբ որք մը կատարելու ետեւէ ենք, ատով կը պատրաս-
տուինք ուրիշ գործ մը ստանձնելու :

Ուրիշ մը վրաս հասցնելով, ամենամեծ հարուածը տուած
կ'ըլլանք մեր սրտի խաղաղութեան :

Կեանքը դասերու շարայարում մըն է որ ապրելով միայն
կրնանք հասկնալ :

Լաւ գործ մը ընելու վարձքը՝ զայն ըրած ըլլալն է :

Աղօթալի ուսէ բան մի՛ ըներ, մինչեւ անգամ միայնակ
եղած ատենդ. քու անձդ յարէ՛ տեսիլ քան որ կը յարգես
բոլոր ուրիշ մարդիկ :

Այն մարդը որ իր ճակատագրին հետ կը կռուի, ցոյց կու-
տայ թէ չէ՛ հասկցած կեանքին նպատակը :

Լաւ գործէ մը աւելի ճշմարիտ բարեկամ չկայ. եւ ե՛ս
կ'աւելցնեմ՝ երբեք չկայ :

Գիտութիւնը չէ՛, այլ սէրն է որ կը զանազանէ սուրբը սա-
տանայէն :

Ձանա՛ կատարել պարտականութիւնդ, որով է որ պիտի կրնաս ճանչնալ ընդունակութիւնդ:

Համեստութիւնը ա՛յն է արժանիք ունեցող մարդու մը համար, ի՛նչ որ ստուերն է պատկերի մը համար. ուժգնութիւն եւ միանգամայն սեղմութիւն կուտայ:

Մտքի ճշմարիտ մեծութիւն կրնանք ձեռք բերել միայն քրիստոնէական սկզբունքներով:

Աւելի աղէկ է շատ բան գիտնալ մէկ նիւթի մը վրայ, քան թէ ամէն նիւթի վրայ քիչ բան գիտնալ:

Պէտք չէ որ մարդ իր կոչումը փնտռէ, կոչումը զինքը կը գտնէ:

Պատեհութիւնը վերջապէս կուգայ առանց որ կը գործեն ու կը բաղձան:

Տկարամիտ մարդիկ կը դողան երբ մարդոց կարծիքները կը լսեն. անմիտները կ'արհամարհեն, բայց իմաստուն մարդիկ նկատի կ'առնեն ու կը մտածեն անոնց վրայ:

Մեր ամենամեծ փառքը ան չէ՛ որ բնաւ անկուր չունենանք, այլ ան է որ ամիջապէս կանգնինք ամէն անգամ որ կ'իյնանք:

Մենք զԱստուած կը մեղադրենք այն չարիքներուն համար զորս մենք ենք ստեղծել:

Միայն մէկ տաճար մը կայ աշխարհի վրայ եւ այդ տաճարն ալ մարդուն մարմինն է:

Լուութիւնը ամէնէն մեծ խաղաղարարն է,

Ան որ աշխարհը շարժել կ'ուզէ, թո՛ղ նախ ինքզինքը շարժէ:

Զբօսանք մը չկայ որ այնքան դիւրագին է, որքան կարգալից եւ սակայն ո՛չ մէկ հաճոյք այնքան տեւական է, որքան կարգալից հաճոյքը:

Երբ գործին կը միացնենք քաջասրտութիւնը ատով, կարող կ'ըլլանք ամէն արդեւքի յաղթել:

Մեծ գործեր կը կատարուին ոչ թէ զօրութեամբ այլ յաւատեւութեամբ:

Մի՛ կորսնցնել ներկադ ապագայի վրայով մտահոգ ըլլալով:

Աւելի ընտրելի է արդար դատի մը մէջ յաղթահարուիլ, քան անիրաւ դատի մը մէջ յաջողիլ:

Բան մը լման հասկնալը աւելի լաւ է քան շատ մը բաներ կիսկատար ընելը:

Թոյլատու ըլլալու պատասխանատուութիւնը աւելի անոնց վրայ կը ծանրանայ որ լայն տեսիլներ ունին:

Առանց խորհելու խօսիլը կը նմանի առանց նշան առնելու գնդակ արձակելու:

Բարոյական կրթութիւն ստանալու համար ամենալաւ դըպրոցը դժուարութեանց դպրոցն է:

Լոկ ձեւական բարոյական կրթութիւնը անօգուտ է:

Բարոյականի մէջ օրինակը աւելի զօրաւոր է քան խօսքը:

Դատարարական նպատակն է ամբողջ մարդը զարգացնել, մարդ պատրաստել:

Զարագործները վագրերու կը նմանին, անոնցմէ կը վախնանք մինչեւ իսկ երբ կը խաղան անոնք իրարու հետ:

Համբաւին աղմուկը կը խեղդէ յաճախ խղճին ձայնը:

Միայն քեզմէ սպասէ ամէն բան. լաւագոյն բարեկամդ անիկա է միայն:

Դժուար է հաւատալ զօրաւոր հոգիի մը հեղութեան եւ հեղ նկարագրի մը հաստատամտութեան:

Գոհունակութիւնը փիլիսոփային այն քարն է, որուն ինչ բան որ դպչի ոսկիի կը փոխուի:

Գերազանցութիւնը իբր շնորհք մը չտրուիր մարդուն, այլ կը շահուի ծանր աշխատանքով:

Ձէթէ ինչ որ կ'երեւի՞նք, հապա ինչ որ ենք, ատ է որ կ'որոշէ մեր կրօնական հաւատքը եւ կեանքը:

Մարդու մը նախնիքը չեն որ զինքը մեծ կ'ընեն այլ իր անձնական արժանիքը եւ առաքինի կեանքը:

Մեր նկարագրի շինութեան մէջ ունակութիւնները շատ աւելի մեծ դեր ունին քան թէ այլոց կարծիքները մեր մասին եւ կամ մեր կարծիքները այլ եւ այլ նիւթերու վրայ:

Բարի մարդը ան է, որուն բարութիւնը իր անձէն կը բղիժի եւ ոչ թէ հանդերձի պէս վրան ձգուած է դուրսէն:

Ան որ զԱստուած կը սիրէ, ոչ մէկ բանէ վախճալու պատճառ ունի, իսկ ան որ Աստուծոյ հեռու կ'ապրի, ամէն բանէ պէտք է վախնայ:

Խորհուրդին սրբութիւնը խարխիւն է կատարելութեան:

Խօսքին ճշմարտութիւնը հիմն է բարոյականի:

Գործին արտադրութիւնը կեանքն է օրէնքին:

Փափաքի՛ կատարելութեան, դիմէ դէպի այն, կեանքին՝ մղումը հո'ն իսկ կ'առաջնորդէ քեզ:

Կոյր մի՞ ըլլար կեանքի իրականութիւններուն առջեւ, այլ ականջդ ալ բաց Աստուծոյ ձայնին:

Ինչպէս որ աչքը լոյս կը փնտէ, այնպէս ալ միտքը ճշմարտութիւն կ'որոնէ:

Ճշգրտիտը սուտէն չըզանազանող մարդէն զգուշացիր:

Կեանքին խորհուրդը իմացիր եւ խորհուրդին կեանքը ապրէ:

դալը եւ սակ
կարդալու հաճոյքը

Հաւագոյն արարքները լրջօրէն գնահատել կը նշանակէ մասնակից ըլլալ անոնց:

Թափու Քօլտ

Գիւտին յաջորդն է՝ գիւտը բացատրելու կարողութիւնը, իսկ գեղեցիկին յաջորդն է այդ գեղեցիկը գնահատելու ընդունակութիւնը:

Օգօլի

Ազնիւ պարոք մը գնահատելու կարողութիւնը իրական հաստատութիւն մըն է, զոր ոչ ոք կրնայ մեղմէ կողոպտել:

Կէօրէ

Արժանիքը մարդուն հետ կը ծնի, երջանիկ է այն մարդը որ անով ալ կը մեռնի:

Թազուի Քրիստիան

Արդի սերունդը կը գնահատէ մարդը՝ քան թէ անոր արժանիքը, իսկ ապագայ սերունդը արժանիքը պիտի գնահատէ քան թէ մարդը:

Պրօքրն

Մեծ նկարագիրներու արժէքը չենք կրնար գնահատել եթէ նմանօրինակ յատկութիւններ մշակուած չեն մեր մէջ:

Ձէնիկ

Արժանիքը գնահատող լուութիւնը լաւագոյն ծափահարուելութիւն մըն է:

Էմբրսըն

Ամէն մարդ իր արժանիքը իր իսկ ձեռքով կը դրոշմէ իր նկարագրին վրայ:

Շիլլէր

Մեծ անձնաւորութիւններու շատերը իրենց առաքինութիւնները, բարի յատկութիւնները յաճախ իրենց մայրերուն կը պարտին:

Ոմանք մեծ կը ծնին փոքրիկ կ'ապրին, ոմանք փոքր կը ծնին մեծ կ'ապրին, իսկ ոմանք մեծ կը ծնին ու մեծ կ'ապրին. Գրանութիւնը անոնցն է:

Պատուական ծերութիւնը այն չէ որ բազմաժամանակեայ է եւ ոչ այն՝ որ տարիներու թիւով կը չափուի, այլ իմաստութիւնն է մարդուն, սպիտակ մազը եւ անարատ կեանքը անոր ծերութեան հասակը: Կարճ ատենի մէջ կատարեալ դառնալով լեցուց երկար ժամանակներ:

Իմաստ, Գ. 8-13

Կեանքը կատարեալ է՝ երբոր բնականին հետ բանականն ու բարոյականն ալ կը միաւորէ:

Օրմանեան

Բնականին համար աշխատութիւնը չափաւոր է, բանականին համար ալ նպատակայարմար, իսկ բարոյականին համար՝ անպայման:

Օրմանեան

Բնականին զարգացման ջանքը արդար եւ իրաւացի է, բայց նպատակին համեմատելով օգտակար կ'ըլլայ:

Օրմանեան

Ընկերային ամբարտակին հարստութեան հիմը բնականն է ատաղձը բանականն է, բայց անոնք ամրացնող շաղախը բարոյականն է:

Օրմանեան

Ամէն անհատի հանրային զբաղումը անհրաժեշտ է. անըզբաղ անհատը ընկերականութեան դաւաճան է:

Օրմանեան

Արհեստաւոր դասակարգը իր կարեւորութեան համեմատ պատիւ ունենալու եւ ստանալու արժանի է:

Օրմանեան

Առանց բանականի կիրառութեան եւ բարոյականի պահպանողականութեան, լոկ բնականով օդ շնչելն ու մարմին պարուրելը, մարդկային կեանք չէ:

Օրմանեան

Կեանքին լրումը դուժուէութիւնն է. լաւ է կարճ կեանքը արդիւնաւորութեամբ քան երկարը՝ ապարդիւնութեամբ:

Օրմանեան

Կրօնքը բոլոր ժողովրդոց օրրանին քով կը գտնուի, ինչպէս կը գտնուի փշիւփայլութիւնը անոնց դերեզմանին քով:

Լամբեկ

Աշխարհս այնքան զաղփաղիւն է որ այն պարկեշտ մարդիկ որ կրօնք չունին՝ սոսկում կ'ազդեն ինծի, ինչպէս լարախաղացներ իրենց անհաւասարակ շուրթիւններով:

Լէվիս

Կրօնքը միայն կրնայ կազմել բարի քաղաքացիներ, հաւատարիմ հպատակներ, համբերատար սպասաւորներ, խոնարհ տէրեր, անկաշառ դատաւորներ, գթած իշխաններ և ճշմարիտ բարեկամներ:

Մասիյոն

Ձեր կենաց միեւնալաւ տարիները անոնք են, զորս դուք կ'անցընէք ձեր ճարտասաններուն, ձեր պատմաբաններուն ու ձեր բանաստեղծներուն հետ: Հոգիի այս մեծ դիւթիւնը կը տանին զձեզ լեռնագագաթներուն վրայ մաքուր օդի եւ լեռնի լոյսի:

Վիգորս Տիւրիսի

Ինչ որ շուտ կը դոյանայ՝ երկար չտեւեր:

Սաասի

Մեծ իմացականութիւնները իրարու կը հանդիպին:

Երկար կեանքիս մէջ փորձեցի եւ իմացայ. թէ մարդիկ աւելի կը նմանին իրենց ապրած ժամանակին քան իրենց հօրը:

Ա. Մ.

Եթէ աշխարհիս մէկ ծայրէն դէպի միւսը պտտինք, կառնելի է հանդիպինք քաղաքներու որ պարիսպ չ'ունին, դիր, դրականութիւն, դպրոց, թատրոն չունին, հարստութիւն չունին, թագաւոր չունին, բայց քաղաք մը միջեւ հիմա առանց տաճարի, առանց աղօթքի եւ աղօթատեղիի տակաւին չէ՝ տեսնուած:

7

115 — Գեղեցիկ ասացուածք

եթէ մարդիկ կրօնք ունենալով այսքան չար են՝ առանց
կրօնքի ի՞նչ պիտի ըլլար ասոնց վիճակը:

Քեցիամից Ֆրանցիկ

Բոլոր գեղեցիկ վարմունքներ եւ վեհանձն արարքներ՝ կը
քօնական ներշնչութեամբ հետեւանքն են:

Էմբրսըն

Կրօնքը Աստուածային կեանք է եւ ո՛ր է թէ Աստուածային
կեանքի վրայ հմտութիւն:

Երեմիա Թեյլըր

Կրօնքը Աստուածային կեանքն է մարդու հոգիին մէջ:

Լայմըն Էյլըր

Կրօնքի հեղինակութիւնը իր վստածութեանը մէջ է եւ ո՛ր
թէ գեղարուեստի մէջ:

Լեօթէ

Կրօնքը արհեստ է՝ հո՛ն բարոյականութիւնը վաճառքի
ապրանք:

Շօ

Աստուած հօրը պաշտել՝ մաքուր ու անարատ կրօնքը, իրենց
նեղութեան ատեն որքերուն ու այրիներուն այցելութիւն տալ
եւ անձը անարատ պահելն է այս աշխարհի մէջ:

Յակոբոս

Կրօնքը նուիրումի պաշտամունք մըն է Աստուծոյ:

Մարդը կրթէ առանց կրօնքի, խորամանկ սատանաներ
միայն պատրաստած կը լինի:

Ուէլինկըրն

Կրօնքը մարդկային խորունկ ու ներքին փորձառութեան
ճայնն է:

Մաթէոս Տրեցար

Կրօնքը ո՛չ «տօլմա» է եւ ո՛չ ալ զգացում: այլ անշահա-
խնդիր ծառայութիւն:

Հիլօֆ

Կրօնքը՝ Աստուծոյ համար կը գործածէ ամէն ինչ:
Պիլըր

Կրօնքը այս աշխարհիս մէջ դարձանատուն է վերաւորում
հոգիներու համար:

Լէվիս

Կրօնքը կ'ընէ այն՝ ի՛նչ որ փիլիսոփայութիւնը անկարող
է՝ զգայ ընել:

Լեօլսմիթ

Կրօնական դրութիւններ շատ են, բայց Աստուած մէկ է:
Վեման

Ընտանիք մը առանց կրօնական պաշտամունքի ո՛ր հիմ
ունի եւ ո՛չ զարդ:

Մէյսըն

Կրօնքն է որ արտադրած է Ս. Գիրքը եւ ո՛ր է թէ Ս. Գիրքը
կրօնքը:

Ով որ նախանձի առակայ չէ եղած, արժանի չէ՝ նախանձի
Եսփիլէս

Ուր որ հնար է օրէնքով գործելի, պէտք չէ իշխանութիւն
հակառակ
Գործածել:

Թո՛ղ դիտայ թշնամին որ քրիստոնէութիւնը հագուստ մը
չէ՝ մեր վրայ որ փոխենք. մեր սարմէին պէս է ան,
որ չի փոխուիր:

Վարդան Մամիկոնեան

Երկիւղ՝ թերահաւատութեան է նշաւակ. արդէն թերահա-
ւատութիւնը շատոնց մեծեցիկ, թո՛ղ վստի ալ փարատի մեր
մտքէն ու խորհուրդէն:

Վարդան Մամիկոնեան

Մարդիկ իրենց բարեփոխելուն (հալստութեան) մատակա-
րարներն են:

Աստուած որ գերազից Տէրն է՝ յանձնեց զայն ուրիշներուն, որպէսզի օգնեն աղքատներուն:

Մարդիկ չեն կրնար գնահատել մեծութիւնը, որմէ՝ եթէ իրենց մէջ չունին մասնիկ մը:

ՃԷՆ Ռօրրը

Անոնք որ կը զլանան ուրիշներու ազատութիւն տալը, իրենք ազատութեան արժանի չեն եւ Արդար Աստուծոյ մը տնօրէնութեան տակ չեն կրնար երկար պահել իրենց ունեցած ազատութիւնը:

Արախան-Լիւնլին

Բարիին ու չարին, շիտակին ու սխալին մէջ չեզոք դիրք չունելը տկարամտութիւն է:

Ռուզվելը

Մարդու մը իրաւունքները ստորադաս պէտք է համարուին անոր պարտականութիւններուն:

Մեր գործերը չար կամ բարի, ստուերներու նման մեր ետեւէն կու գան:

Այլոց վստահութիւնը գրաւելու ամէնէն ապահով ճամբան անկեղծ ըլլալն է:

Հեռուները մի՛ նայիր, կեանքիդ գործը քու մօտդ է. այժմ քու գործը:

Ապուշ է ան որ բարկանալ չկրնար, իսկ իմաստուն է ան որ կրնայ, բայց չբարկանար:

Մարդու մը կեանքին մէջ ի՛նչ որ արժէքաւոր է ու տեւիկան ան է որ, մօրը ծունկերուն առջեւ նստած՝ կը սորոսվի ան:

Հոգիին ամենէն մնայուն ապահովութիւնը կատարեալ հաւատքն է առ Աստուած:

Միայնակ կը սերմանենք, սակայն հունձքը միայն չենք քաղեր:

Ամէն մարդ ալ կենդանի Աստուծոյ ճառարը ըլլալ կոչուած է:

Հոգիին խորքերու մէջ տիրող ծարաւը Աստուածայինը միայն կրնայ յագեցնել:

Քրիստոնէութեան նախնական դործն է անհատի ու իկաւորին շինութիւնը:

Անուշ ժպիտ մը եւ մեղմիկ ձայն մը մեզ մեծ օգնութիւն կրնան մատուցանել կեանքի ճամբորդութեան մէջ:

Յամբաքայլ շարժելէն շարժելէն մի վախճար, բայց վախճիր անշարժ կեանքէն:

Աշխարհս յոյսերով լեցուն է ան մալգուն շատար որ ինքն էր վրայ յոյս ու հաւատք ունը:

Պատահութիւնը որ եւ է մարդու դուռը չի վաւեր, եթէ ան դուրծի մը պատրաստ չէ:

Բան մը ըրէ՛, նպատակի մը ծառայէ, որուն համար ապրին ալ կ'արժէ, մեռնին ալ:

Նոյն իսկ մեր առաքինութիւններէն մոլութիւն կրնայ ծնունդ առնել եթէ զգուշութեամբ չը հսկենք:

Ան միշտակ յաւիտեական դասը որ ամէնքս ալ պէտք է սորվինք, սա է թէ ինչպէս կրնանք սիրել մարդիկ ամենալաւ կերպովը, որ կարելի է:

Ճշմարիտ կեանքի փորձաքարը նկարագրին է:

Ան որ մեզի դէմ կուրս կը մղէ, ատով մեր ջիղերը կը դորացնէ եւ մեր իւնքը կը սրէ:

Բոլոր մոլութիւններուն մէջէն գինեմոլութիւնը մեծ մարդոց երբեք չի վայելիր. խաղաժողութիւնը կը վարկաբեկէ, իսկ շնութիւնը կը մահացնէ:

Միշտ բաւականաչափ լոյս կրնաս գտնել յաջորդ քայլեր ուղիղ առնելու համար :

Սկզբունքներդ այն ատեն միայն արժէք ունին, երբ անոնք ի դործ կը դրուին :

Թող ամբողջ աշխարհը անապատի մը փոխուի, հերիք է որ Թոյլ տրուի մարդուն յառաջ նկրտիլ :

Ուր որ հնար է օրէնքով գործել, պէտք չէ իշխանութիւն Տակիտու

Բարեկա ռութեան իտեալն է, ինքզինքն զգալ մէկ եւ մնալ երկու :

Դժուարութեան մէջ ո՛չ մէկ բարեկա ղի վրայ յոյս դրե՞ք : Ձեր ախարհը վստահութիւնը դրէք ձեր քաջութեան եւ ձեր միտքի աղբիւրին վրայ :

Ոչ ոք այնքան լաւ կը քարոզէ ժողանութիւնը որքան մըլիւնը, բայց ան ոչինչ կը խօսի :

Ամէնէն ապահով պէրանքը անմեղութիւնն է :

Դանդաղ բայց յարատեւ զոհողութեան գործ մը՝ աւելի մեծ արդիւնք կը բերէ քան մեկուսի կատարուած վսեմ գործ մը :

Աւելի աղէկ է երկու անգամ կարգաւ լաւ գործ մը, քան մէկ անգամ գէշ գործ մը :

Ազակաւորած սրտերու համար բարեկամութիւնը երբէք գոյութիւն չունի :

Սրտի մը մեծութիւնը վտանգի կամ դժբաղդութեան մէջ կը յայտնուի :

Ներել գիտնալու համար տառապած ըլլալու է մարդ : Թօլսթոյ

Մարդ մը իր լաւագոյն ուժերը հայրենի հողէն կը ծծէ, Կնչպէս ծառն իր հիւթը՝ խոր արմատներէն : Իպսէն Պրանս

Մարդը բնութեան մտածող հայելին է : Լամարքին

Բանաստեղծութեան մէջ մի՛ մոռնա՞ք արցունքները, մի՛ մոռնա՞ք մարդկայինը : Փիէռ Լաւէր

Քրիստոնէութիւնը ծանօթ բոլոր կրօններէն բարձր է, Գրիգորի զանգի նուիրումի կրօնքն է :

Քրիստոնէութիւնը զՊատուած մարդու եւ մարդը Աստուծոյ կը մօտեցնէ : Փ. Պրուկա

Քրիստոնէութեան իրական ապահովութիւնը կը գտնուի նախ իր մարդասիրական բարոյականութեանը մէջ, եւ ապա մարդկային սրտին լիովին մօտիկութեանը մէջ : Մամպի

Քրիստոնեաները Սուրբ կը կոչուին իրենց ողբացեալ կեանքին համար. հաւատացեալ՝ իրենց հաւատքին համար եւ աշակերտ՝ իրենց կրօնական դաստիարակութեանը համար : Յակոբ

Առողջ անդամ ունեցողները պէտք չունին բժիշկի, ոչ ալ տեսնող աչքերը՝ առաջնորդի, ինչքով փարթամները չեն դեգետեանող աչքերը՝ առաջնորդի, յղիացածները չեն սպասեր հացի ընդ հարստաներուն դռները, յղիացածները անկարօտ են սեղանի փշրանքներուն ու վարքով սուրբերը անկարօտ են շարիկ Ղորմութեան :

Աշխարհիս բոլոր խաբուսիկ ստուերներուն մէջ եթէ

կայ հաստատուն ու եղական բան մը, այդ ալ զարգացումն է, բարութիւնն է: Կեանքը այս երկու սկզբունքներուն համար միայն կ'արժէ ապրիլ: Տգէտը, տիմարը ոչինչ են, մինչդեռ գիտունը անհունութիւն մըն է, իսկ բարին անմահութիւն:

Բրոք. Սէմբսըն

Պէտք չէ փարիլ հարստութեան. ան պէտք չէ որ թունաւորէ մարդու հոգին եւ պէտք է ուղիղ կերպով գործածել զայն, այն ատեն մըայն օրհնութիւն մը կ'ըլլայ: Կեանքը, հարստութիւնը եւ զօրութիւնը չէ՛ որ գերի կ'ընեն մարդը, այլ կուրօրէն անոնց փարիլը:

Պոլսեսս

Մեծ մարդոց ներկայութիւնը ժողովուրդի մը համար, Աստուծոյ ընծայած պարգեւներուն մեծագոյնն է:

Ճարն Հիլարս

Մեծ են այն մարդիկ, որոնք մեզի ծառայելու համար իրենց մեծութենէն կը յօժարին կորսնցնել մաս մը. իսկ հասարակ մարդիկ կը շահին մեզի ծառայելով:

Լէնսար

Մեծ մարդ մը մինչեւ հիմա գտնուած չէ տակաւին որ օժտուած չըլլայ միանգամայն մեծագոյն առաքինութիւններով:

Բենիամին Ֆրանսիկ

Ամէն բան միշտ բարի չէ, բայց ամէն բարի բան մեծ է միշտ:

Թեմուսենէս

Մարդու մը մեծութիւնը ո'չ թէ իր թերութիւններով, այլ իր գերադոյն յատկանիշերով պէտք է չափել:

Ճորն Հէնրի Լուիզ

Ֆառաւի իրականութիւն մըն է թէ, մեծ նկարագիրներ շատ քիչ անգամ կը ներկայանան մեզի առանց թերութեան:

Ճորն Ուսթինկըր

Մեծութիւնը կը կայանայ ոչ թէ ոյժ ունենալու, այլ մեր ոյժը ուղիղ գործածելուն մէջը:

Հէնրի Ուրս Պիլըր

Մեծ մարդիկ Աստուծոյ քաղաքին մէջ ցցուն աշտանակներ են:

Լօնկեէլօ

Ոմանք մեծ կը ծնին, ոմանք կը մեծանան, իսկ ոմանք ալ իսկապէս մեծ կ'ապրին:

Եէյսփիր

Ոչ մէկ բան այնքան պարզ է, որքան մեծութիւնը, պարզ ըլլալ՝ յիշատի մեծ ըլլալ է:

Էմերսոն

Ժամանակն է որ մարդը կը շինէ եւ ոչ թէ մարդը իր ժամանակը:

Մեծ հոգիները անոնք են որոնք հաւատարմօրէն կը հնազանդին մեծարելու այն ամէն բաները, որոնք իրենցմէ բարձր են: Միայն փոքր հոգիները ասոր հակառակը ընել կը փորձեն:

Թոմաս Գարլայ

Մեծ մարդիկ ո'չ թէ հազուագիւտօրէն կղզիացած լեռան սուր ծայրերն են, այլ լեռնաշղթաներու կատարները:

Հեկլըսըն

Աշխարհը ոչինչ գիտէ իր մեծ մարդերուն նկատմամբ:

Երեմիա Թէլլըր

Մեծ ըլլալ՝ սխալ հասկընել է երբեմն:

Էմերսոն

Մեծ մարդիկ, ըստ թէ միտոկլէսի, կաղնիի ծառերուն կը նմանին, որոնց ճիւղերուն ներքեւ մարդիկ երջանիկ կ'ղգան:

ազատան գոնել փութորիկներու եւ տեղատարափներու ժամանակ, երբ արեւոտ օրերուն սակայն անոնց տակէն կ'անցնին՝ հաճոյք կ'զբան կտրելով անոնց տերեւներն ու ճիւղերը:

Կէօթէ

Մեծ դործեր կատարելու համար անհրաժեշտ է ապրիլ այնպէս երբ թէ չպիտի մեռնիս:

Վօլմարկ

Մեծ է այն ոգին որ կ'ապրի անարբանքի, անարդարութեան, մեղամաղձութեան եւ ծաղրի մէջ:

Պրիւլեր

Մեծ մարդ մը տակաւին չէ գոնուած, առանց ունենալու Աստուածային ներշնչում:

Կիլիկիոյ

Մտքի աշխատութեան նշան է միշտ երբ որ մարդիկ փորձեն իրենք զիրենք մեծ ձեւացնելու, քանզի անոնք որ իրապէս մեծ են ոչինչ գիտեն իրենց մեծութեան նկատմամբ:

Սիսիլ

Եկեղեցին մարդոց հոգիներուն բուժարանն է:

Թրօ

Աստուծոյ Տօնը շինած ենք, Աստուծոյ օրէնքներուն պաշտպանութեանը համար:

Եէֆրօ

Եկեղեցիի մը կոչումն է կորսուածը փնտռել եւ փրկել:

Օլի

Եկեղեցիի մը խաղաղութիւնը պահպանելու համար պէտք է որ նախ պահպանենք անոր սրբութիւնը:

Մասթոս Հէնրի

Ես չեմ հաւատար թէ Աստուծոյ հոգին կրնայ գործել այն եկեղեցիին մէջ, ուր բաժանումներ եւ գձուձ հաշիւներ կան:

Տ. Լ. Մուսի

Եկեղեցիներու մեջ կռիւները աւելի կը ծածկեն Քրիստոսը մարդոց տեսութենէն, քան անհաւատներու խօսքերը:

Ճօրն Մամարնալա

Եկեղեցին կրնայ կիզիչ փռուի մը մէջէն անցնիլ բայց Քրիստոս կրակի բոցերուն մէջ անո՛, հետ կ'ընկերանայ:

Սրբերն

Ի՞նչ բան որ մարդիկը բարի քրիստոնեաներ կ'ընէ, նոյնը մարդիկը բարի քաղաքացիներ կ'ընէ միանրամայն:

Տանիէլ Ուեյպըր

Քրիստոսն Արեւակարող Աստուծոյ մէկ ազնուականն է:

Հէյր

Ամբողջ քրիստոնէութիւնը կը բաղկանայ երեք բաներէ, հաւատալ, սիրել, հաղանդիլ Յիսուսի: Ասոնք սակայն բաներ են որ մեր կեանքի ամբողջ տեղութեանը հաղել կը սորվինք:

Սերիվըր

Ճշմարիտ եկեղեցականը իր մեծ վարպետին արտաքինացումն է:

Ա.Գերէ Տալիէր

Բարեպաշտ եկեղեցականի մէջ կեանքը գործնական ճարտասանութիւն մըն է:

Հուրբ

Պատկառազրու եկեղեցականներ ունենալ, արդի ժամանակուան մեծագոյն կարիքներէն մին է: Եկեղեցականներ որոնք տարուած ըլլան բարեպաշտութեամբ, հաճախատուութեամբ, անկեղծութեամբ և բարոյական անպառնոյթով, Մեզի այս տեսակ եկեղեցականներ տուէք որ հաւատքով ու հոգիով լեցուած՝ քարոզեն հին ճշմարտութիւնները նոր ոյժով ու եռանդով:

Բրնցըն

Եկեղեցականին օրինակելի կեանքը, մաքուր, բարի ու սուրբ կենցաղը ամենազգեցիկ քարոզներն են, ուրկէ պիտի օգտուի ունկնդրող ժողովուրդը:

Եկեղեցականն սպասելու չէ՝ շատ ու բարդ խրատ, այլ պարզ ու վսեմ օրինակ, ջինջ ու պայծառ:

Եկեղեցականը պէտք է ըլլայ արի... ու բարի, հաստատ ու եռանդուն, բայց միշտ գործնական, ճշմարտութիւնը սիրող, արդարութիւնը չանտեսող, բարձր սիրելու մէջ, վեհ իր պարտականութիւնը մէջ, մեծ իր արարքներուն մէջ, իր անսահման հոգեւորական մէջ, անկեղծ խօսելուն մէջ, մեծ իր պարզութեանը և հեղուկութեանը մէջ և միշտ մեծ իր վեհանձնութեան ու անձնութեան մէջ:

Եկեղեցականի մը պաշտօնը անհատին սիրտը, միտքը և խիղճը ուղիղ և լաւագոյն գաղափարներով կրթել չէ՝ լոկ, այլ առաւելապէս հոգիները առաջնորդել է ուղղակի Աստուծոյ որ կենդանի է և խօսուն:

Քաղաքացի

Եկեղեցական պաշտօնեան Աստուծոյ դեսպանն է երկրի վրայ:

Լայկերի Եպիսկոպոս

Աստուծոյ դեսպանը պէտք է իր բարձր պաշտօնին գիտակցի, լաւագոյն ու կարողագոյն կերպով և խոր հաւատքով ճշմարտապէս ներկայացնէ Աստուծոյ Թաքաւորութիւնը:

Գիտակից եկեղեցականի մը կեանքը դիւրին չ'ընթանար. անիկա մեծ ընտանիքի մը հայրն է:

Ճանաչում

Եկեղեցականներ Աստուծոյ մարդիկն են, որոնք միմեծ ընդմիջումով եւ յաճախ կը շրջին մարդոց մէջ, զիսկ ընկու համար իրենց առաքելութիւնը՝ հաւատացեալներու սրտերուն եւ հոգիներուն մէջ:

Եկեղեցականին ջանքը պէտք է ըլլայ իր ժողովուրդը բար-

ձրացնելու ճիւղն ու կորովին մէջ, եւ ասիկա կատարեալ ընկու համար ինք պէտք է միշտ բարձրութիւններու վրայ երեւի:

Բարեկամութիւնը այնպիսի դուռ մըն է որ սէր ունեցողներուն առջեւ միայն կը բացուի:

Բարեկամ դատելէ առաջ՝ ինքզինքդ անոր տեղը դիր ու ան ալ քու դիրքիդ մէջ:

Բարեկամութիւն մը որուն կը պակսի զոհողութեան ոգին՝ ընաւ խտէալ չէ, որովհետեւ զոհողութեան կէտին մէջ թերեւեղող բարեկամ մը իրական բարեկամ չէ:

Ճշմարիտ բարեկամութիւնը՝ բարեկամ ըլլալուն մէջն է եւ ոչ թէ բարեկամ մը ունենալուն. այսինքն տալ մէկուն առատ սէր եւ համակրութիւն, առանց հասարակութեան ու կատարեալ անվերապահութեամբ:

Եթէ կ'ուզես դիտնալ թէ ի՞նչ սքանչելի բան է ճշմարիտ բարեկամ մը ըլլալը, ըսեմ քեզի թէ ճշմարիտ բարեկամ մը ըլլալու համար մարդ պէտք է կատարեալապէս պարկեշտ ըլլայ:

Վախը իմ բարեկամս է, բայց ես կ'ըսեմ թէ թշնամիէս եւ թէ բարեկամէս միշտ բարիք կը տեսնեմ: Բարեկամս ցոյց կուտայ ինձի թէ ի՞նչ կրնամ ընել եւ թշնամիս ալ ցոյց կուտայ թէ ի՞նչ պէտք է ընեմ:

Ան որ թշնամիներ ունենալէ կը վախնայ, ընաւ ճշմարիտ բարեկամներ չ'պիտի ունենայ:

Բոլոր մարդիկ իրենց նախասիրած իրերն ու առարկաներն ունին. շատեր կան որ կը սիրեն ձի, շուն, կատու, դրամ, տիտղոս պատիւ, բայց ամենէն լաւագոյնը ունենալն է լաւ բարեկամ քան բոլոր յիշուածները:

Ամայի վայրի մը տեսարանը այնքան տխրութիւն չ'ազդեր մարդուն, որքան խորտակուած բարեկամութեան մը տեսարանը:

ձակատագիր մը կայ որ մեզ ամէնքս ալ եղբայրներ կ'ընէ
իրարու. այս անցաւոր կեանքի հովսիւն մէջ ոչ ոք սուսն չի
կը քայլէ:

Ինչ որ շրջանք ուրիշներու հասցէին, անոնք ալ նոյնը պիտի
զրկեն մեր հասցէին:

Ճշմարիտ բարեկամ մը իր սիրտը կը բանայ լայնօրէն կը
խրատէ ուղիղ կերպով, կ'օգնէ պատրաստակամութեամբ, յառաջ
կը նետուի խիզախօրէն, կը պաշտպանէ արիւթեամբ եւ իր
բարեկամութիւնը կը շարունակէ անփոփոխ կերպով:

Ներշնչումը տալ է քարոզի գերագոյն նպատակէտը եւ
բեմը կ'արդարանայ այն ատեն միայն երբ քարոզիչի սրտին
մէջ ինկած է ներշնչման այդ կրակը: **Տր. Վօրսլըն**

Փաստերը քարոզի մը հիւսուածքի սիւններն են, իսկ նը-
մանութիւնները պատահարներ՝ որոնք դուրս կը ցուցնեն լոյս
եւ գեղեցիկ ճառագայթները: **Ֆուլլըր**

Քարոզը համոզում յառաջ բերելու նպատակաւ Աստուա-
ծային ճշմարտութիւններու խօսքով հսկողականութիւնն է:
Բէքիսըն

Մեծ իմաստութիւն եւ կարողութիւն կը պահանջէ գիտ-
նալ արդարեւ թէ ի՞նչ նիւթ պէտք է դնել քարոզի մը մէջ
եւ ի՞նչ պէտք չէ դնել: **Սիսիլ**

Եթէ քարոզ մը հոգիէ է բխած, վստահ կրնանք ըլլալ
թէ անիկա հոգիի կը դաշի անկասկած:

Թովմաս Ֆիլլըր

Քարոզիչը նախ պէտք է իր քարոզին ինքը հաւատայ եւ
գործադրէ, որպէս զի ունկնդրողներուն վրայ պէտք եղած ազ-
դեցութիւնը գործէ:

Պերճախօսութիւնը բեմին շնորհալի ցօղն է: **Փօփ**

Վայ է ինձ, եթէ Աւետարանը չը քարոզեմ: **Պօլսոս**

Լաւագոյն քարոզը, քարոզիչին ապրած օրինակելի
կեանքն է:

Ան որ շիտակ կ'ապրի ամէնէն ազդու քարոզիչն է:

Սէրվանդէս

Ան որ եւ կնային Սուրբ կրիւ կը յօժարի՝ պէտք է ըլլայ այնքան
սուրբ որքան կարելի է:

Եւջֆօրի

Ղեկավարը այն ատեն հեռորդ է՝ երբ կը դնէ իր մատը
իրականութեան վրայ:

Նուաստութիւնը հոգեղէն ամառն է՝ որուն միջոցաւ Աւե-
տարանին գանձերը կը փոխանցուին ուրիշներուն, ոչինչ կը-
պակսեցնէ այդ գանձին արժէքէն: **Սիսիլ**

Հովիւն է, իր կոչմամբ եւ ընտրութեամբ մատակարարն
ու բաշխիչը բանին Աստուծոյ: **Մեյքիսեյիկ Յպիսկ. Մուրաեսեմց**

Ազգի մը մէջ իմբակցութիւններու բաժնուիլը՝ իրարմէ ան-
կապ ու անջատ, ազդին սրտին հարուած իջեցունել եւ ուժեղը
ձլատել կը նշանակէ:

Պիտի ուսանիմ, եւ պատրաստուիմ, թերեւս օր մը ինծի ալ
կարգ կուգայ յառաջանալու:

Ուրիշներու յաջողութեանց համար երբ սրտանց ուրախ
կ'զգանք անոնց յաջողութիւնը մերը կ'ըլլայ:

Մարդու մը հոգին արթնցուր, ու անիկա այն ատեն ոյժ
կ'ունենայ իր մէջ վեճակը բարւոգելու:

Յստի ուղղութիւնը ան չէ որ դուռն ինքզինքդ ուրիշներէն վեր-
բարձրացնես. այլ յաջողակ մարդը ան է որ ուրիշ մըն ալ ի-
րեն հետը կը բարձրացնէ:

Շատ տառապիւմ արհամարհել կը սովորեցնէ մարդուս:
Սրտին մեծագոյն թոյնը լուռութիւնն է:

Բ. Պուրժէ:

Կրնանք սիրել զանոնք որ մեզ կ'ատեն, բայց չենք կրնա՞ր
սիրել զանոնք զորս մենք կ'ատենք:

Թ. Սլարոյ:

Մարդու մը մեծութիւնը երեւան կու գայ ոչ թէ մեծերու
հետ պաշտօնական յարաբերութիւն ընելու ատեն, այլ իր սպա-
սաւորին հետ ունեցած վեհանձն յարաբերութեան մէջ:

Երբ փառքին ետեւէն վազենք, անիկա այնքան արագ կը
քայլէ որ չենք կրնար զայն բռնել. իսկ երբ փառքը թողունք,
անիկա կուգայ մեր ետեւէն եւ մեզի կը հասնի միշտ:

Գիտունի մը տեղ կ'անցնի այն մարդը որ իմաստութիւն
փնտռելու ետեւէն է միշտ. բայց երբ որ կը կարծէ թէ գտած
է՝ յիմար է ան:

Պարսկական առած

Մեծութիւն չէ չիյնալը, բայց մեծութիւնը իյնալէ վերջ
վերականգնիլն է:

Խոստովանութիւնը դժուար է, բայց առաքինութիւն է:

Փողովորդ. առած

Աշխարհ ոչինչ կրնայ ընել առանց մեծ մարդոց ներկայու-
թեան, բայց մեծ մարդիկ բեռ մըն են աշխարհի համար:

Կեօթէ

Անկեղծութիւն է մեծ մարդոց յատկանիշը: Էմբրօրն

Բոլոր գետերը չեն կրնար ծովը լեցնել եւ ոչ ալ տեսնանք՝
ներքը՝ սիրտը:

Հ. Ղ. Ալիւան

Մարդուս մինակ եւ ճշմարիտ մեծութիւնը իր անձը շահիւն
է, որուն միջոցը Յիսուս ինք սովորեցուց:

Սիրտը չ'անցնիր եւ անցաւոր բաներով չի լեցուի, չի կշտա-
նար, չի գոհանար:

Հիւանդները գորովանօք եւ իմաստօրէն խնամելու արուես-
տը ամենագեղեցիկ յաղթանակներէն մին է:

Մաքուր օդ, ջուր, մաքուր սիրտ, ահա առողջութիւնը
եւ երջանկութիւնը:

Մարդ ապրելու համար ստեղծուած է եւ իր մէջ ամէն ինչ
կեանքին օրհներգն է:

Խոհեմութիւնը ապահովութեան մայրն է:

Մարդը ծաղիկներուն ամենափափուկն է:

Հոգեւոր կեանք կը նշանակէ կեանք մը որ հաղորդակցու-
թիւն ունի Աստուծոյ հետ, կեանք մը որուն մէջ հոգին համարձա-
կօրէն Աստուծոյ կը մօտենայ եւ Աստուած ալ՝ հոգիին:

Աշխարհի մէջ ամէնէն կարեւոր բանն է հաւատքը՝ բայց
բարոյական եւ հոգեկան արժէքներու իրականութեան վրայ:

Նկարագրի մէջ, շարժուձեւերու մէջ, ոճի մէջ, ամէն
բանի մէջ գերագոյն վսեմութիւնը պարզութիւնն է:

Այս աշխարհիս մէջ քիչ ճայներ կան, բաց շատ արձա-
գանքներ:

Մոռցիր ինչ որ տուած ես, եւ յիշէ՛ ինչ որ ընդունած ես:

Նինոս ու Նաբուգոդոնոսոր, Աղէքսանդր ու Թիմուրլենկ
որոնք աշխարհիս սարսափն էին, այսօր եւ ոչ տղեկի մը վախ
Հ. Ալիւան
Կ'աղդեն:

Այս կեանքէն մեզի հետ կը տանինք միայն այն կատարելութիւնը զոր տուած ենք մեր հոգւոյն եւ ուրիշ բան չենք թողուր երկրի վրայ, բայց եթէ մեր գործած բարիքը:

Խուզարկուել պէտք է խուզարկէ ինչ որ քննելի է, այս անոր իրաւունքն է: հաւատացողը պէտք է հաւատայ ինչ որ անքննելի է: այս ալ ասոր իրաւունքն է:

Կամքն է որ ոճիր կը դործէ:

Որովհետեւ չենք կարող ընել ամէն ինչ որ կ'ուզենք. ուզեցէք միայն ինչ որ կրնաք գործել:

Դատաւոր մը խօսուել օրէնք մըն է. եւ օրէնքը համր դատաւոր մը:

Ազահ մարդիկ ո'չ միայն կը տանջուին դիզելու տենչով, այլ եւ կորսնցնելու վախով:

Ոչ ոք կրնայ լաւ խօսիլ, եթէ իմաստութեամբ չը խորհի:

Մեծութիւնը ոչ կ'ուսուցուի եւ ոչ կը գնուի այլ Աստուծոյ միջոցաւ մարդուն տրուած բարձր կեանքի մը արտայայտութիւնն է:

Ռոսֆին

Մեծ են այն մարդիկ որոնք հոգեւորուն ոյժէն գերադաս կը համարեն եւ կը հաւատան թէ աշխարհը կառավարողը ոչ թէ նիւթն է այլ իմացականութիւնը:

Էմբրսըն

Մեծ է այն որ կրնայ ուրիշներու ուղեղը գործածել մեծ մեծ ծրագիրներու համար:

Տօնրիէր

Իրական մեծ մարդը երբեք չի խորհիր իր մասին: Թէ ինք մեծ է, մեծ մարդիկ տառապանքներէն կը ծնին յաճախ:

Պրիկ

Մեծութիւնը խրճիթի մը մէջ երբեք աւելի դիւրաւ կը գտնուի քան թագաւորներու պալատին մէջ:

Հարէյս

Մեր կեանքին մէջ մեծ փորձառութիւն մը միայն կրնանք ունենալ, ու կեանքին գաղտնիքը՝ այն փորձառութիւնը կարելի եղածին չափ յաճախ կիրարկելու մէջ կը կայանայ:

Մեծ ըլլալ կը նշանակէ չը հասկցուի:

Մարդէ մը կարելի է իր սովորական հարստութիւնները գողնալ բայց կարելի չէ գողնալ իրական հարստութիւնները:

Օսկար Ուայլ

Երիտասարդները հաւատարիմ ըլլալ կ'ուզեն եւ չեն կրնար. Ծերերը անհաւատարիմ ըլլալ կ'ուզեն եւ չեն կրնար:

Օսկար Ուայլ

Մեծ գաղափարի մը մարտիրոս ըլլալ քաղցր է:

Իպսէն

Ձեր թշնամիները չափաւոր կերպով ունեցէք, վասն զի կարելի է որ հաշտուիք իրարու հետ:

Չար մարդիկ միշտ խոյս կու տան մտերմութենէն բարի մարդոց որոնց առաքինութիւնը կը խրտչեցունէ զիրենք:

Ազահը տէր չէ իր ինչքերուն, այլ իր ինչքերը կը տիրեն իրեն:

Հոն է սովորութիւնը, ուր կը գտնուի ճմարիտ ազնուակաւնութիւնը:

Մարկոս Աւրելիոս

Թ Ա Փ Ա Ն Յ Ո Ւ Մ Ն Ե Ր

ՍԻՐՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՓԱԿ ԾԱԼՔԵՐԷՆ

Սէրը բարեպաշտութեան կը նմանի. ուշ կու գայ ան. քսանա՛նին, ո՛չ սիրահար կ'ըլլան, ո՛չ ալ բարեպաշտ:

Անարօլ Ֆրանս

Կ'ուզենք սիրուիլ, եւ երբ մեզ սիրեն, կը չսրչարեն մեզ:

Անարօլ Ֆրանս

Այն ալրերը որ կեներէն կը վախնան, զանոնք ամէնէն աւելի սիրողներն են:

Ռոբնան

Երկուքէն այն որ աւելի քիչ կը տառապի, աւելի քիչ սիրողն է:

Փօրժ Սան

Սիրելէ դադարելը՝ սիրտը փակելն է իր ամէնէն ազնիւ զգացումէն:

Միսէ

Ճշմարիտ սէրը հասուն տարիքի մէջ կուգայ. ասիկա՞ սիրել սիրուելու համար մարդկային է, բայց սիրուիլ սիրելու համար հրեշտակային է:

Լամառքին

Այն էակը զոր ամէնէն աւելի կը սիրեն, ամէնէն աւելի կը վերաւորեն:

Տօքսլէվսի

Այրը կը վախնայ կնոջմէն, եթէ ան սիրէ:

Նիշէ

Կիւն սրտով աւելի կը սիրէ, քան այրը:

Նիշէ

Ամէնէն լաւ ալրերն իսկ, երբ կը սիրեն, մանաւաղ երբ կ'զգան թէ չեն սիրուիր բռնապետներ են. եւ երբ չ'են սիրեր, անասուններն են անոնք:

Վիգօր Մարկիս

Ամէն սէր ահարկու է, ամէն սէր տուամ մըն է:

Սաբր Ռայլս

Եթէ սկսիս ինքզինքդ զոհել անոր զօր՝ կը սիրես, ի վերջոյ պիտի ատես զայն:

Պէռնար Դօ

Մեծ մարդիկ սէրը կը մշակեն, պզտիկ մարդիկը ատելովան հոգի կը սնուցանեն:

Պալմը Ռաբինկըն

Սիրոյ մէջ տեւական ու կատարեալ երջանկութիւնը միայն անկեղծութեան մէջ կը կայանայ. մինչեւ այդ անկեղծութեան հաստատուիլը՝ սէրը փորձ մըն է միայն. կ'ապրի սպասումի մէջ, եւ համբոյրները ու խօսքերը առժամեայ են սրայն:

Մօրիս Մէքէրլինկ

Բարեկամութիւնը առանց սիրոյ, ինչպէս սէրը առանց բարեկամութեան երկու կէս երջանկութիւններ են որ կը տրտմեցնեն մարդիկը:

Մօրիս Մէքէրլինկ

Սէր երգել, սէր երազել, սէր քարոզել, արդարեւ դիւրին է, բայց բոլոր սրտով ու հոգիով սիրել զԱստուած եւ ընկերը շատ դժուար է:

Երբ սիրտը Աստուծոյ սիրոյն զօրութիւնովը կը փոխուի եւ կը սրբանայ, այն ատեն է որ մարդ կ'սկսի հոգեւորապէս սիրել:

րել. այդ սէրը մարդկային սէրէ տարբեր բան է, Աստուածային սէր է որ գիտէ ներել ու համբերել, որ գիտէ տալ ու ծառայել որ գիտէ չարչարուիլ ու զոհուիլ:

Մէկ ու միայն մէկ անտեսանելի ու անմրցելի զօրութիւն մը կայ որ կրնայ մարդկութիւնը նորոգելու հրաշքը կատարել, եւ ան ալ Սէրն է:

Սէրը վիճակներով սիրել չենք կրնար սորվիլ. սիրող անձի մը քով պէտք է մնանք ու անոր հետ շփուինք, ապրինք որ կարենանք սիրել սորվիլ:

Բնութիւնը մատուռ մըն է, կինը բազին. Սէրը այս մատուռին եւ բազինին ողջակէզը:

Հիւսիս

Աշխարհիս մէջ ամէնէն անուշ բանը սէրն է. եւ սէրէն յետոյ ամէնէն անուշ բանը՝ ատելութիւնը:

Լօնկ Գեղի

Ո՞ր սրտի գլխաւոր լուցկին չէ՞ սէրը:

Հ. Ղեւոնդ Ալիբան

Մարդ ամէնէն աւելի սիրած բանէն կը կործանի:

Մ. Շամսանեան

Ամուսնի սէր՝ զօրաւոր, բայց նախանձոտ ու մարմնական. եղբոր սէր յաճախ մախանքով թունաւոր, զաւկի սէր՝ ապստամբութեան պատուար, բարեկամի սէր՝ նենգով եղծ ու մեղծ, հօթ սէր՝ կատարեալ անշահախնդրութիւն ու սուրբ:

Ճ. Քարինի

Այր մարդուն սիրոյ վերեւ կին մը՝ իսկ կնոջ սիրոյն վրայ Աստուած մը կայ միշտ:

Սրբուհի Տիւսաբ

Ս րը իր գերաւոր իմաստով այն է, ինչ որ Աստուած է, քանզի Աստուած սէր է:

Մարդուն մեծութիւնը անոր մէջ է որ կրնայ սիրել՝ ինչպէս Աստուած կը սիրէ:

Եւ որ պէս զի կարենանք ճշմարտապէս սիրել՝ ուսումնասիրու, հատորներ քրքրելու պէտք չ'ունինք. միայն հոգիով դառնանք դէպի ամենամեծ՝ Սէրն ու Բարութիւնը. հպիւնք, միանանք սուրբ հոգիին հետ, լեցուի՛նք սիրովը Անոր՝ եւ ահա՝ մեր շրթները, լեզուները, նայուածքները՝ պիտի ճառագայթեն՝ հոսին ու ծովանան:

Ով որ կ'ուզէ կենդանի Աստուած տեսնել երես երեսի, պարտաւոր է զայն խնդել ոչ թէ իր մտածման պարագայ երկնապարտին վրայ, այլ մարդոց հանդէպ զգացած «Սէր»ին մէջ:

Ռօմէն Ռօլան

Սէրը յոյսով կ'ապրի, իսկ բարեկամութիւնը՝ յիշատակով:

Այն մարդը որ ընդունակ է իր սրտէն մարդկային ուրիշ արարածի մը սրտին մէջ սիրոյ կորով ճառագայթներ ցոլացնել, այն մարդը բարոյապէս բարձրանալու կարող է:

Իպսէն

Սիրոյ մէջ միակ յաղթութիւնը փախուստն է:

Նաբոլէօն

Բարոյական գեղեցկութիւնն է միայն որ կարող է մեծ խոբունկ սէր մը ներշնչել:

Սէր է թեւ հոգոյն. եւ փետուրք թեւոցն յերկրի աստ՝ լաւութիւնքն կամ առաքինութիւնք:

Հ. Ղեւոնդ Ալիբան

Սէրն ու փափաքն՝ մուտք արքայութեան:

Հ. Ղեւոնդ Ալիբան

Սիրով առաւել լինի յաղթութիւն՝ քան ճարտարութեամբ հանճարոյ:

Հ. Ղեւոնդ Ալիբան

ԿԱՅԾԵՐ ՄՏԱԾՈՒՄԻ ԴԱՐՔՆՈՅԷՆ

Ազատութիւնն ամէնուն համար հաւասար ըլլալով, չի կրնալ ամբողջապէս մէկ անձի մը պատկանիլ իմ ազատութեան սահմանը՝ ուրիշին ազատութիւնն է, ուրիշներուն անհատական ազատութեան սահմանը դէմ յանդիման կը կանգնի իմինս:

Ծպիկէք

Ազատութիւնը կը կայանայ ուղեւուն մէջ որ իրերը գան՝ ոչ թէ քեզ հաճելի կերպով, այլ ինչպէս որ արդար է:

Ծպիկէք

Ազատութիւն կամ ստրկութիւն, մին՝ անուն է զօրութեան, միւսը՝ թերութեան եւ երկուքն ալ կամքի արդիւնք են:

Ծպիկէք

Ազատութիւնը միայն երազներու երկրին մէջ կը գտնուի:

Ծիլէր

Ազատութիւնը սիրողները անոնք են՝ միայն որոնք բարձր մարդիկ են:

Միլտոն

Զօրաւոր ազատութիւնը վեհանշն հոգիներու սնունդն է:

Սենեկա

Հրաժարիլ իր ազատութենէն՝ կը նշանակէ հրաժարիլ իր մարդկային յատկութիւններէն եւ իրաւունքներէն:

Ժիւլ Սիմոն

Մարդն ազատ չէ՝ — եւ ո՛չ իսկ մեռնելու ազատ — ան կ'երեւակայէ հնազանդիլ իր կամքին, բայց կը հնազանդի իր ճակատագրին:

Պօսիւէ

Պատիժներու թեթեւցուիլը ժողովուրդներու մէջ՝ ազատութեան տարածման յայտնի մէկ նշանն է:

Մօնթէսիէօ

Վերցուցէ՛ք ազատութեան հաւատքը՝ ընկերութիւնը կը կործանի:

Ժիւլ Սիմոն

Բոլոր մարդկային զգացումներու մէջէն չ'կայ հատ մը որ այնքան չարիք եւ անբարոյականութիւն յառաջ կը բերէ, որ քան բաղդախաղը:

Թալէրան

Բաղդախաղը ուրիշի մը վերաբերած ստացուածքը իրեն իւրացնելն է, առանց անոր փոխարէն բան մը եւ կամ ծառայութիւն մը տալով:

Պէլօր Մ.

Ո եւ է մէկը որ կը խորհի թէ կրնայ բաղդախաղի «քաղինո» մը երթալ եւ ուրիշի մը ստացուածքը իւրիւ առնել եւ իբրեւնը՝ պահել, յիմարին դրախտին մէջ կ'ապրի: Բաղդախաղը սատանային կէս եղբայրն է:

Բօլ Դ.

Մարդս ազատ ստեղծուած է. ազատ է՝ եթէ չզթաներու մէջ իսկ ծնած ըլլայ:

Ծիլէր

Ազատութիւնը գոյութեամբ միայն կրնայ գոյութիւն ունենալ:

Ծիլէր

Մարդու մը ամբողջ պարտականութիւնն է Աստուծոյ վախնալ եւ իր եղբորը օգնել:

Մարկոս Աւրելիոս

Մենք մեծ մարմնի մը անդամներն ենք. պէտք է ապրինք ուրիշներուն համար, եթէ կ'ուզենք ապրիլ մեզի համար:

ՍԵՆՏԵՄԲԵՐ

Ապրիլ եւ լաւ ապրիլ քաջութիւն է, իսկ ապրիլեցունել հերոսութիւն մը: Ան որ կարի արժանիք մը ցոյց կուտայ բայց ան որ կ'ապրեցնէ՝ բարձրագոյն երջանկութեան կը տիրանայ:

Եկեղեցիի մը յաջողութիւնը չի չափուիր իր փառաւոր եւ հոյակապ շէնքերովը. եւ ոչ ալ իր նիւթական ձոխութիւններովը այլ իր բարոյական օգտակարութիւնովը ու հոգեւոր շահեկանութիւնովը:

Աղօթքը եւ աղօթքի ոգին եկեղեցիին բարոյական հարստութիւնն է. որ մնայուն եւ տեւական արժէք մը ունի:

Նիւթն ալ հարկաւ ոյժ է եւ ոչ ալ արհամարիւի ոյժ մը:

Առանց նիւթականի, հարստութիւն մը չի կրնար պահել իր գոյութիւնը. ասիկա ոչ ոք կրնայ ժխտել:

Եկեղեցիի մը արտաքինը կարեւոր է բայց աւելի կարեւորը անոր ներքինն է:

Բոլոր քրիստոնէական պաշտամունքը վկայ է Յարութեանը Անոր որ կ'ապրի յաւիտեանս յաւիտեանից: Որովհետեւ Ան կ'ապրի, հաստատուն կը մնայ, ուստի հաւատք, յոյս, սէր:

ԼԱՅՄԲԵՐ ԷՊԱՊՕՐ

Անմահութիւնը քրիստոնէական փառաւոր գիւտն է:

ՉԷՏԵՄԵՐ

Ինչ բան որ մեր մէջ կը զգայ, կը մտածէ, կը բաղձայ եւ կենսունակութիւն կուտայ քեզի, Աստուածային է եւ հետեւաբար անկորչելի:

ՍԵՊՏԵՄԵՐ

Բարի մարդը երբեք չի մեռնիր:

ՔԱԼԻՍԵՄ

Ես գերեզմանի մէջէն դեպի երկինք կը յայտնուի:

ՔԵՏՏՈՐ ԱՐԲԻՐ

Բանաւոր մարդը ինքզինքն աշխարհի կը պատշաճեցնէ, անբանաւոր մարդը կը յամառի աշխարհը իր անձին պատշաճեցնելու: Հեռեւաբար ամէն յառաջդիմութիւն անբանաւոր մարդէն կ'սկսուի:

ՊԵՏԵՄԵՐ

Մենք քրիստոնեաներս չենք հաւատար որ միայն Յիսուս Քրիստոս յարութիւն առաւ մեռելներէն: Մենք կը հաւատանք թէ ամէն մահուան անկողին յարութիւն մըն է, եւ թէ քարը գլորուած է ամէն գերեզմանի վրայէն:

ՍՓԵՐՏԵՐ

Մեր Աստուածը յարութեան խոստումը դրած է ոչ միայն Գրքերու, այլ Գարնան մէջ ծնող ամէն մէկ տերեւին վրայ:

ՍԵՆՏԵՄԵՐ

Օրագրութիւնը երկարի զէնք է, վատ կերպով գործածուած՝ իսկ վատ կարող է բերել հասարակութեանը, հասկանալով իր հասարակական պաշտօնը, անօգուտ է բերում ժողովրդին:

Փ. ԱՐԺՐՈՒՆԻ

Քրիստոնէութիւնը, կամ աւելի լաւ ասեմ Աւետարանը, բովանդակում է իր մէջ երեք մեծ դադափարի: Մեր, Հաւատարմութիւն եւ Ապատութիւն, որոնք ազդերու հաւաքական կեանքին մէջ ծնել են աշխատանք, օրէնք եւ անհատականութիւն:

Աստուածասէրն յետ կամացն օրպէս ի թշնամոյ զգուշանայ:

ՅԱՅԵՐԻՍ

Կրօնաւոր մարմնասէր՝ խոզի նման է, ի ծովացեալ միզան հեղձնու:

ՅԱՅԵՐԻՍ

Մանուկ կրօնաւոր որ ոչ է առ ոտս ծերոց, անջան որս է սատանայի:

ՅԱՅԵՐԻՍ

Գինի, զբաղմունքի ակտիւ գարթուցանէ եւ զերկիւղն Աստուծոյ հալածէ:

ՅԱՅԵՐԻՍ

Չվէրն՝ կակուղ դեղն բժշկէ, եւ դախտ՝ բարեգործուածութիւն:

ՅԱՅԵՐԻՍ

Կրօնաւոր պանդ, ասպնջական է դիւաց:

ՅԱՅԵՐԻՍ

Որդեա՛կ, լաւ է քեզ ընդ ուսն իմաստնոց քարինս կրել
քան ընդ ուսն անմտի գինի ըմպել:
Խիկար

Որդեա՛կ, ընդ իմաստունն մի անմտիւր, եւ ընդ անմիտն
մի՛ իմաստնաւոր:
Խիկար

Որդեա՛կ, կցորդ լեր առն իմաստնոյ որ իմաստուն լինիս
երբեւ զնայ,
Խիկար

Դեւք յինչսն ժողովին, եւ հրեշտակք ի բաղիւնն:

Եզգիկ

Հաւագոյն է զձեռն համբառնալառ Աստուած յորժամ աղօ-
թեսցի, բայց առաւել կարեւոր է որ ի պէտս եղբարցն սպասա-
ւորեսցի:

Եզգիկ

Ապերախտութեւն մեծ մեղք ու դարձելի մոլութիւն չկը՝
դար ըլլալ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Հայրենիք մեր արանց լաւանց եւ ողջմտաց են կարօտ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Կռիւի մէջ յայտնուած ամէն ճշմարտութիւն, կասկածաւոր
է թուում:

Բաճիկ

Եթէ ամենայն եղբարցն հիւանդութիւնն քեզ ոչ ցաւ է, մի՛
յինիւր առաջնորդ:

Եզգիկ

Անկեղծ հայրենասէրն՝ յանմահութիւն ճակատագրեալ է:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Պանծա՛յք դուք ընդ հայրենասիրութիւն ձեր, նորոգե՛,
ցէք ապա զյիշատակս նախնեաց:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Բուն իսկ հայրենիք մենք եմք անձն իւրաքանչիւր, եւ
լաւութիւնք մեր նեցուկք են նորա:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Արիութիւն առաջին օրէնք են հայրենասիրութեան:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Զուարթամտութիւնը՝ արեւոտ օրուան մը նման իր պայ-
ծառութիւնը կը սփռէ ամէն բանի վրայ, աշխատանքը կը
քաղցրանայ՝ եւ վրդովանքը կը մեղմանայ զուարթութեամբ:
Ուստի իմ Բարեկամ

Կեանքի պայծառ կողմերուն վրայ նայելը, հազարաւոր
տարիներէ աւելի արժէքաւոր է:
Սամուէլ ձանարկ

Վիշտը երբեք չի կրնար դարձանել դառն կորուստ մը: Եւ՛ր-
հակառակը աւելի կը սաստկացնէ անոր ցաւը:

Կորուստին ծանրութիւնը թեթեւցունելու լաւագոյն կեր-
պն է բաղդատել զայն ուրիշներու կորուստներուն հետ:

Ամէնէն խորունկ խորութեանց մէջէն ճամբայ մը կայ որ
ամենաբարձր գաւաթները կը տանի: Արգելքներու յուսախաբու-
թեանց եւ անկարելիին առջեւ անջատ կենալ, յարատեւել ու
թեանց եւ անկարելիին առջեւ անջատ կենալ, յարատեւել ու
յառաջ նետուել, աս յատկութիւնն է որ կը զատորոշէ զօրաւոր
հոգին՝ տկար հոգիէն:

Մարդ մը որ նպատակ չ'ունի, անդեկ նաւու մը նման է,
ստորակ մըն է, ոչնչութիւն մըն է, մարդ չէ. նպատակ մը ու-
նեցի կեանքիդ մէջ եւ նպատակը ընտրելէդ ետքը Աստուծոյ
քեզի տուած մտքի եւ մկանի բոլոր ոյժերը նետէ՝ դործիդ
մէջ:
Թովմաս Գարլայլ

Գիրքը բարեկամ մըն է որ երբեք չ'խաբերի:
Թ. Տրէյդեր

Նախապաշարուածը յիմարներուն բանականութիւնն է:
Վօլքեր

Ոչ թէ հարստութիւնը, այլ հարստութեան ամբարտաւա-
նութիւնն է որ կը վերաւորէ աղքատը:
Պէյքըն

Սխալիւ մարդկային է, ներելը՝ Աստուածային: **Բօր**

Ազրեւու արուեստը գերագոյնն է արուեստներուն:

Պարլայլ

Կիրքերը քօհացնելէ աւելի մեծ հաճոյք մը կայ. այն է՝ յաղթել անոնց:

Այժն մի սխալ կարելի է ուղղել, բայց ինքնասպանութիւնը անուղղելի յանցանք է:

Իրաստութիւնն ու սէրը, հասկացողութիւնն ու կամքը, ահա՛ այն տիեզերական գերագոյն ոյժերը որոնց առջեւ յաջողութեան դուռները կը բացուին:

Ճշմարիտ դիւցազնը այն է որ իր հոգւոյն խորը կըզգայ գոյութիւնը ու ներգործութիւնը ճշմարտութեան, արդարութեան եւ սիրոյ գերաւորին գաղափարականին, իբրեւ էութիւնը զինք խանդավառող Աստուծոյ:

Դիւցազնապաշտութիւնը գոյութիւն ունի, ունեցած էր եւ միշտ պիտի ունենայ տիեզերականօրէն մարդկութեան մէջ:

Պարլայլ

Այն սրտին կը վայելէ միայն փառք, որ գիտէ համբերել զշտաց եւ զուարճութիւնները ոտքի տակ սուներ: **Տ.**

Մարդու հարկաւոր են ապագայի նախատեսութիւն, անցելոյն փորձառութիւն եւ ներկային՝ ինքզինք կառավարելու չափաւորութիւն: **Տ.**

Մարդ, քո անձէդ իբրեւ ամէնէն վտանգաւոր թշնամի է զգուշացիր: **Տ.**

Նրանի անոնց որ իրենք զիրենք կրթելով կը զուարճանան: **Տ.**

Ոտքի ելնելը շատ աւելի փառաւոր է քան թէ ամենեւին ինկած չըլլալը:

Կրօնքը մարդուն դիրքն է առ գերագոյն էակ մը, որուն գոյութեան ենթադրութիւնը ընդունելի եւ հանդուրժելի կ'ընէ: **Բայնտօլմ Բէյ Նըլիս**

Կրօնքը գիտակցօրէն դործնական առնչութիւն ունի անտեսանելի եւ հոգեւոր հնչողական մը կարգ ու կանոնին հետ: **Ճօ Շուա Բօյա**

Քնախտը աղեղնաւորին կը նմանի որ երբեմն ճարտարապէս կը ցարնէ ճիշտ նպատակին, երբեմն անոր մօտերը եւ երբեմն ալ անկէց հեռու: **Սօկրատ**

Բաղդին պարգեւները ստացէք առանց հպարտութեան եւ բաժնուեցէք անոնցմէ առանց դիմակալութեան: **Սնդոնիս**

Բախտին թեւերը՝ ժամանակի փետուրներէն շինուած են, չի կենար որ մէկը կարենայ չափել զանոնք: **Լիլի**

Բանաստեղծը ազդին ամենէն թանկագին գոհարն է: **Պէրիովըն**

Բանաստեղծը սոխակ մըն է որ մութին մէջ նստած անուշ ձայնով մը կ'երգէ՝ իր առանձնութիւնը զուարճանելու համար: **Շէլի**

Բանաստեղծները եւ դիւցազնները ցեղակից են. անոնց միջեւ կեցած միակ տարբերութիւնը՝ գաղափարէն իրողութեան Լամարքին: **Լամարքին**

Բանաստեղծութիւնը սկիզբն է բոլոր գիտութեանց. անկա- **Աուրա Սուրբի**
անմահ է, ինչպէս մարդուն սիրտը:

Այս աշխարհի մէջ, մեր ստացածները չեն որ կը հարբ- **Պիլըր**
տացնեն զմեզ, այլ մեր տուածները:

Աշխարհի մէջ ազնուագոյն հարցումը այս է որ «ի՞նչ բա-
րիք կրնամ ընել»:

ՅԵՐԱՆԳԻԻՆ

Ապրողները անոնք են միայն որոնք բարիք կը գործեն
ԹՈՒԼՈՅՈՅ

Ով որ ականջ չունի բանաստեղծութիւնը ուկնդրելու՝ բարո-
բարոս մըն է, ով որ ալ ըլլայ:

ԿԵՐՔԷ

Ճշմարիտ կրօնքը անհուն կեանքին հետ մարդուն յարաբե-
րութիւնն եւ միացումն է:

ԹՈՒԼՈՅՈՅ

Կրօնքը դիտակից բարոյականութիւն է: Բարոյագիտութիւն
մը՝ որ գիտակցութեան զօրութեամբ կ'մբռնէ անոր ծագումն
Աստուծոմէ:

ՃՕԽԱՆ ՖԻԼԻՍՏ

Կրօնքի էութիւնն է ղեկավարել մարդկային յոյզերն ու իզ-
ձերը դէպի իտեհալական նպատակէտ մը որ բարձրօրէն կը գե-
րազանցէ բոլոր եսասիրական նպատակներն ու փափաքները:

ՃՕՆ ԸՍՐԱՆԱՅՐ ՄԻՐ

Եթէ հմտութիւն կ'ուզես ձեռք բերել պէտք է աշխատիս
անոր համար, եթէ կերակուր՝ պէտք է աշխատիս անոր համար՝
եթէ հաճոյք՝ դարձեալ պէտք է աշխատիս զայն ձեռք բերելու
համար: Աշխատանքը օրէնք է, հաճոյքը աշխատանքէ կուգայ
եւ ոչ թէ հեղգութենէ կամ հեշտասիրութենէ: **ՃԱՆ ԲԱՖԻՆ**

Այէն ինչ որ գեղեցիկ է՝ հոգիս կը յափշտակէ: **ՌԵՐՆԱՆ**

Բոլոր հրապարակախօսները համը կը դառնան՝ երբ գեղեց-
կութիւնն է որ կը փաստաբանէ:

ՇԻՐԼԷՐ

Գեղեցկութեան լաւագոյն մասը այն է՝ զոր ո եւ է պատկեր
չի կրնար ներկայացնել:

ՊԱՖՈՆ

Գեղեցկութիւնը ամէնէն ազդու յանձնարարագիր մըն է:

ՊԻՈՂԻՆԷԱ

Գեղեցկութիւնը արուեստին ամենաբարձր սկզբունքը եւ
ամենաբարձր նպատակն է:

ԿԵՐՔԷ

Գեղեցկութիւնը բնութեան առանձնաշնորհումն է:

ՊՂԱՏՈՆ

Ով որ ինքզինքը գերիշխ'ընէ ստութեան, կը կորսնցունէ ա-
մէն հեղինակութիւն իր խօսքերուն մէջ, եւ հաւասարապէս ա-
տելի կ'ըլլայ Աստուծոյ եւ մարդոց:

Ստութիւնը ի յայտ կը բերէ տկար հոգի մը, անապա-
ւէն միտք մը եւ յոռի նկարագիր մը:

Երբ երաժշտութիւնը մեր կ'ընքնէ մէջ մտնէ կարեւորու-
թիւն չ'ունի՝ ձայն՝ չունենալինս: Եթէ միայն մեր ձայնը ցու-
ցունելու համար երգենք, երգը կը ստորնանայ:

Իշխել ուզողը սուտէ չի վախար:

Առանձնութեան մէջ միայն յանդիմանէ բարեկամդ, իսկ
Սողոմ

Բարեկամաց խնջոյքներուն հրաւերով պէտք է երթալ, իսկ
զանոնք թշուառութենէ ազատելու համար՝ առանց կանչուելու:
ԴԻՄՈԿՐԻՏԷԱ

Բարեկամի մը հետ խօսակցել՝ կը նշանակէ բարձր մտածել:
ԷՏԻՍՐԱՆ

Ժամանակը կը յայտնէ ամէն բան յաջորդ սերունդին, անի-
կա կը խօսի նոյն իսկ այն ատեն երբ հարցում չկայ իր առջեւ:
ՍԵՐՈՒՓԻՏԷԱ

Երբ մենք փոքր ենք, մեր տարիները դարեր են, երբ չա-
փահաս ենք 365 օրերէ կը բաղկանան, իսկ երբ ծերանանք մի
քանի շաբաթներու կը վերածուին:
ՊԱՍՏԱՐԻՆ

115 Գեղեցիկ ասացուածքներ

Մենք դառնապէս կը գանգատինք թէ մեր ժամանակը կարճ է, սակայն եւ այնպէս իրականութեան մէջ մեր գործածելի գիտցածէն շատ աւելի ժամանակ ունինք: Միշտ դժգոհ ենք թէ մեր օրերը սակաւաթիւ են, բայց կը գործենք այնպէս իբր թէ անոնք ծայր չունին:

Սենեկա

Գեղեցկութիւնը ունայնութիւն է. անստոյգ ստացուածք մը, պայծառ փայլ մը՝ որ շուտով կը նսեմանայ, ծաղիկ մը՝ որ կը թառամի երբ հազիւ բողբոջած է. դիւրաբեկ բաժակ մը որ յանկարծ կը կոտրի:

Եւթսփիւր

Առանց դաստիարակութեան լուկ կը թուիլնը՝ վնասի եւ կորուստի գործիք մըն է:

Ս. Յօզլար

Դաստիարակութեան նպատակն է՝ հայթայթել մարմինն այն զօրութիւնը զոր պարտի ունենալ եւ հոգիին այն կատարելութիւնը՝ որուն ընդունակ է:

Պիլասոն

Դաստիարակութիւնը ամէն ատեն պէտք է նկատել իբրեւ գլխաւոր մասը օրէնսդրութեան:

Սէկիւր

Տունկերը՝ մշակութեամբ յարգի եւ կերպարանքի կու գան եւ մարդիկ՝ դաստիարակութեամբ:

Ժ. Ժ. Ռուսոյ

Դրացիիդ վրայ աղէկը տես եւ աղէկը իօսէ:

Աշխարհի առողջութեան հարստութեան եւ երջանկութեան վրայ բան մը աւելցուր:

Սրեւին, օդին եւ ջրին հետ շիտակ յարաբերութիւն պահէ:

Օրական ութը ժամ քնացիր:

Մօրդ յեշտակը յարգէ, եւ հաւատարիմ եղիր այն բարեամբերուդ, որոնք օգնած են քեզ:

Չափաւոր կեր եւ ամէն օր բաց օդին մէջ քալէ, շարժէ:

Ամէն մարդու մէջ տես ինչ որ ազնիւ է եւ աստուածային:

Շաբթուան ամէն օրն ալ յիշէ, եւ զայն սուրբ պահէ:

Միտք պահէ թէ դուն քեզի օգնած կ'ըլլաս, երբ ուրիշին կ'օգնես եւ երբ վնաս մը կուտաս մէկուն դուն քեզի է որ կը վնասես, եւ թէ երբ ուրիշները սիրես ու անոց օգնես թէ առողջ կ'ըլլաս, թէ երկար կ'ապրես:

Սիրէ՝ աստղերը, ովկէսնը, անտառը եւ յարգանք ունեցիք ամէն կեանք ունեցող բաներու, դիտնալով թէ կեանքի ազնւիք է:

Գիրքերը վարպետներ են, որոնք բան կը սորվեցնեն մեզի, առանց վայելք կամ դրամ առնելու: Եթէ անոց մօտենանք՝ չեն քնանար, եթէ խուզարկելով հարցումներ ընենք՝ բան չեն ծածկեր մեզմէ:

Ռիչարտս օր Պրիւ

Ինչ են իմ գերքերս— Անոնք իմ բարեկամներս, իմ սիրելիներս, իմ եկեղեցիս, իմ պանդոկս եւ եմ միակ հարստութիւնս եմ:

Լը Կալիէն

Աշխարհ կ'ապականի ջրով եւ հրով, իսկ տուները՝ արբեցողաց գինիով:

Պլուտարխոս

Արբեցող կառավարը, նաւավարը եւ զօրավարը կը մոլորին եւ վտանգի կը հանդիպին:

Քսենոֆոն

Գինեմուլ մը՝ ո եւ է լաւ պաշտօնի մը օգտակար չի կրնար ըլլալ:

Պլատոն

Գինովին հոգին մարմինէն առաջ մեռած է:

Գինեմուլութիւնը կամաւոր յիմարութիւն է:

Սենեկա

Ո՛վ անպարտելի գինիի ոգի, եթէ դուն ճանչցուելու համար
ուրիշ անուն մը չ'ունիս՝ ուրեմն դեւ կոչենք քեզ:

Շէֆարի

Չափազանց խմելու սովորութիւնը՝ ամենամեծ տաղալոգներն
իսկ կ'ապուշցնէ:

Եռակ Զինկ

Առանց գիրքերու՝ Աստուած լուռ է, արդարութիւնը անշարժ,
քնական գիտութիւնը կայուն, փրկսփայլութիւնը՝ կաղ եւ ամէն
բան կիմարեան մթութեան մէջ ներփակուած: Պարբրում

Իրքերը կենդանի սերունդ մը կը պարունակեն իրենց մէջ,
ուր չ'նուազ գործօն է քան այն հոգին՝ որոց սերունդն են
իրենք:

Միւսոն

Գիրքերը բարեկամներու նման պէտք է քիչ լլուսն եւ լաւ
ընտրուած:

Ճօյներյանա

Երաժշտութիւնը՝ բոլոր արուեստներու մէջ, կիրքերու վը-
րայ ամենամեծ ազդեցութիւնը ունեցողն է:

Նաբօլէոն

Նս որ աշխարհիս մէջ միայն երգերը շատ երգեցի, կ'ուզեմ
որ իմ վերջին շունչս ալ երգ մը ըլլայ:

Պետրոս Դուրեան

Իմաստուն է այն մարդը՝ որ իր չունեցած բաներուն համար
չի տրտմիր եւ կը գոհանայ իր քունեցածներովը:

Սպիկերի

Հարուստը այն է՝ որ իր ունեցածէն աւելին չի բաղձար:

Կիկերոն

Ժողովուրդ մը լաւ ճանչնալու համար, պէտք է զայն դի-
տել իր ճշմարտամբերուն մէջ

Կիւսթավ Լըպօն

Արէն օ. կը քննէ ինքզինքս երեք կէտերէ — ուրիշներուն
հաշտոյն տուելու ըրած ատենս հաւատարիմ գտնուած եմ:
Բարեկամներու հետ յարաբերութեան միջոցիս անկեղծ եղած
եմ: Ուսուցչիս հիասանդները հիմնովին ուսած եւ զանոյք կի-
ւարկած եմ:

Յանգ

Եթէ գիտնականը լուրջ չըլլայ, յարգանք պիտի չհրաւիրէ,
եւ իր գիտութիւնը հաստատուն պիտի չըլլայ:

Հաւատարմութիւնը եւ անկեղծութիւնը նկատէ իբր առա-
ջին սկզբունքներ:

Մի՛ ունենար բարեկամներ անհաւասար քիզի:

Երբ սխալներ կ'ունենաս, մի՛ վախար զանոնք լքելէ:

Պիտի չլշտանաւ երբ մարդիկ զիս չը ճանչնան, պիտի ցա-
ւիմ սակայն երբ ես չեմ ճանչնար մարդիկը:

Եթէ մէկը գուրգուրանքով կը պահէ իր հին ծառօթութիւն-
ները, շարունակաբար ստանալով նաեւ նորեր, ան կրնայ ըլլալ
ուսուցիչ ուրիշներուն:

Ուսումն առանց խորհուրդի կորսուած վաստակ է, խոր-
հուրդն առանց ուսումի վտանգաւոր է:

Եթէ բան մը գիտէք, պնդեցէք թէ գիտէք. երբ բան մը
չէք գիտեր, ընդունեցէք թէ չէք գիտեր, այս է գիտութիւնը:

Դաստիարակութիւնը դուրսէն մտքին մէջ բան մը դնել չէ,
այլ մարդուն մէջ եղածը դուրս բերել է: Ասիկա կը նշանակէ
թէ միայն գիրք կարդալով, բան սորվելով, դպրոց երթալով
մարդ չկրնար դաստիարակուիլ:

Շատ կան դպրոցէ ելող բանգետ մարդիկ, որ երբեք դաս-
տիարակուած չեն: Հետեւաբար մարդ ինքն է որ պիտի կրթէ
ինքզինքը եւ ոչ թէ գիրքը կամ դպրոցը: Ոչ մէկ ուսուցիչ

կրնայ խորհիլ մեզի համար, մենք պիտի լուծենք մեր խնդիրները մտքերնիս գործածելով, եւ այս մտքի մարզանքն է կըրթոթեան առաջին պայմանը, Դուք քու ուսուցիչդ եղիր, եւ կրթէ ինքզինքդ:

Շատ տղայական է խորհիլդ թէ՛ աւելի լաւ գործ պիտի կրնայիր արտադրել եւ աւելի յաջողակ պիտի ըլլայիր եթէ ուրիշ պարագաներու տակ գտնուած ըլլայիր: Այսլով լուծեամբ գործածէ ամէն ինչ պատեհութիւն որ հիմա ձեռքդ ունի, եւ խելքդ միտքդ կերբոնացուր առջիդ եղած կործին վրայ: Այսօրուան պատեհութիւններդ հաւատարմօրէն գործածէ, եւ ատով պատրաստ պիտի ըլլաս աւելի մեծ պատասխանատուութիւններ ստանձնելու:

Մշակոյթը կը յայտնուի մարդու մը մտքին եւ վարմունքին ազնուացման մէջ: Ան է մշակուած մարդը որ իր կենցաղին մէջ կը միացնէ պարզութիւն եւ քաղաքավարութիւն: Հարազատ մշակոյթն է սիրոյ, գեղեցկութեան, ճշմարտութեան եւ ծառայութեան: Մշակուած չէ այն մարդը որուն մէջ կը պակսի խոհականութեան եւ ծառայութեան ոգին:

Հոտը կ'այրէ այն ատեն միայն երբ մօտ ենք անոր, բայց սիրուած եւ գեղանի դէմք մը կ'այրէ եւ կը բորբոքէ՝ եթէ հեռու իսկ լլլանք անկէ:

ՔՆՆԵՆԵՅՈՅՆ

Յաղթութիւնը միշտ յամառ չի գերու ծայրն է:

Միութիւնը ուժի աղբիւրն է:

Մարդկութիւնը միշտ առաջ ընթացող բանակ մըն է որ բազմաթիւ ճամբաներով կը ձգտի մէկ նպատակի:

Բարի գործերը ոսկի թելեր են:

Միջեւ մահ հաւատարիմ եղիր եւ ես քիզի կենաց պսակը պիտի տամ:

Ս. Պ. Ի. Բ

Իսկ զիտքը երանաւէտ է այն մարդոց հոգին որ կը կատարէ իւր պարտքեր եւ ոյր խելզն անդորր է, ստուկիւ արքայութիւն ի նմա է:

Ռ. ՊԵՐԱՅԷՐԵԱՆ

Ժամ մը ժամանակ վատնել յանդգնողը չէ սորված կեանքին Զարլս Տարլին յարդը:

Կեանքիս յաջողութիւնը կը պարտիմ միշտ քառորդ ժամ մը առաջ գործիս գլուխը գտնուելուս:

ՆԵԼՍԵՆ

Մարդ բաւականաչափ ժամանակ ունի միշտ, եթէ զանիկա յարմար կերպով գործածել գիտնայ:

ԿԵՍԵ

Միշտ կը գանգատինք թէ մեր օրերը քիչ են, բայց այնպէս կը գործածենք զանոնք՝ իբր թէ անվերջ ըլլային:

ՍԵՆԵԿԱ

Ներքի ագահութիւնը միայն ժամանակինն է:

ՊԼԻՆԵԱՐ

Իմաստութիւնը կը զարդարէ աղքատութիւնը, իսկ հարստութիւնը կը վաքադուրէ:

ՍՈԼԻՍԱՍ

Երեք կերպով կրնանք սննդիլ իմաստութիւնը. առաջին՝ անդրադառնալով որ ազնուագոյնն է, երկրորդ՝ հետեւողութեամբ որ դառնագոյնն է:

ԼԱՍԿԻԼԻՍ

Իմաստուն մարդը այն է որ չի մտածեր թէ ինքը իմաստուն է:

ՊԼԻՆԱ

Ձուարթութիւնը իսկական ծաղիկն է առողջութեան:

ԵՐԵՄԻ ՎԱՍԻՐ

Իմաստութեան մեծագոյնն եւ բացայայտ ապացոյցը՝ միայն ունի գուարթութիւնն է:

ՄԱՆԻԲԵՆԵՐ

Իր ներկայ վիճակին մէջ գուարթ միտքը՝ ապագայի ամբողջ անձնութեան կրնայ տոկալ եւ կեանքի հասած պատահարները ժպիտով մը միայն կը դիմաւորէ:

ՀՕՐԷՅԱ

Ժամանակը մարդոց թափալուրն է, անոնց ստեղծիչը եւ գերեզմանը:

Ժամանակը տրուած է մեզ՝ որպէսզի յաւիտենականութեան յարգը գիտնանք. բայց եթէ չարաչար գործածենք զայն՝ յաւիտենականութիւնն անգամ կարճ պիտի դայ Ժամանակին կոթուսը ողբալու համար:

ՖԷՆԵԼՈՍԲ

Ժամանակի մխրումը՝ բոլոր մխրումներէն ամէնէն թանկագինն է:

ԹԷԼՍԵՐ ՐԱՍՏԱ

Այլ պահող պատուիրանացն հանդերձ երկիւղի ժառանգորդք լինին արքայութեանն ընդ ամենայն սուրբս:

ՄԻԽԻՐԱՐ ՊՈՅ

Սիրելի ըրէք ձեր անձը ձեր կեանքին օրինակով:

Աշխարհս հայելի մըն է, որուն մէջ նայելով կը տեսնէք ձեր բուն պատկերը:

Հնազանդէ՛, եթէ կ'ուզես որ օր մը քեզի հնազանդին:

Ազօթքը հայելի մըն է, որուն մէջ հոգին կը տեսնէ իր բոլոր բիծերը:

Բախտին դէմ գանգատիլը ծուլութեան մէկ դիմակաւոր շատագովութիւնն է:

Համբաւը մարդուս երկրորդ կեանքն է:

Հիւանդութիւնները շուքին մէջ կու գան արեւին մէջ կը բուժուին:

Մաղկալից ճամբաները միշտ փառքի չեն տանիր:

Լոկ մէկ վայրկեանի հաճոյք վատաւողջ՝ կը թունաւորէ մեր կեանքը ամբողջ:

Ճիգը ունայն է, երբ յարատեւ չըլլայ:

Ամէնէն հզօր միտքը ան է, որ իր տկարութիւնը կը ճանչնայ:

Հոգւոյն սեծ հիւանդութիւնը ծուլութիւնն է:

Յանուածը չէ որ արդիւնաւոր կ'լլայ, այլ ինտուածը:

Հաւագոյն է անօթի պառկիլ, քան պարտքով արթննալ:

Աղէկ խորհիլը, աղէկ գործելու կ'առաջնորդէ:

Փեղեցիկ կեանք մը, գեղեցիկ մահով կը վերջանայ:

Արեւին լուսաւորած տեղը լուսինը գործ չունի:

Արդարեւ մարդ միայն հացով չապրիր, սակայն առանց հացի ալ չկրնար ապրիլ:

Նիւթական եւ հոգեւոր միջավայրը անհատի բարոյական կեանքին վրայ ահագին ազդեցութիւն կը բանեցնէ, նոյնիսկ անոր նկարագրիւր կ'որոշէ:

Կրօնքը եւ մարդկային եւ ընկերական յարաբերութիւնները իրարու զուգորդուած են:

Կրօնքն է որ ուղիղն ու սխալը, բարին ու չարը իրարմէ կը զանազանէ՝ Աստուծոյ բնութիւնը իբր չափանիշ գործածելով:

Կրօնքն է նաեւ որ արդարութիւնը թէ անխուսափելի եւ թէ փափաքելի կ'ընէ:

Կրօնքը եկեղեցիէն կ'սպասէ որ ան բացատրէ, տարածէ ի գործ դնէ կրօնքի ոգին մարդկային ամէն մի յարաբերութեան մէջ:

Եկեղեցիին կոչումն է ազգերը եւ աշխարհը քրիստոնէացնել:

Եկեղեցին այսօր աւելի քան երբեք ծանր պարտականութեամբ

Թեան ներքեւ է. չափազանցութիւն չը պիտի ըլլար ըսել թէ ան
 քի ձեռքին մէջ ունի ազգերու եւ աշխարհի ապագան:

Միմիայն Բրիտանիա աւետարանն է որ կրնայ անհատը փրկ-
 ել եւ ընկերութիւնը նորոգել:

Խնայողութիւնը դրամ պահելէն աւելի լաւ կերպով ծախ-
 անուն մէջ կը կայանայ.

Քրիստոս

Խնայողութիւնը ինքնին մեծ եկամուտ մըն է:

Երկերուն

Խնայողութիւնը՝ կեանքի պայքարին կէսն է:

Սփրնքն

Տուն մը կը փրկուի խելքով, խոհեմութիւնով, համբերու-
 թիւնով եւ սիրով:

Խելքը դուրսէն մանրագէտով չը տեսնուիր, խելքը ներսէն
 խելքով միայն կը տեսնուի:

Կեանքի դաստիարակութիւնը բարձրագոյն կրթութիւնն է,
 որուն առաջին դաստիարակը մարդն է:

Ամէն մարդու տրուած չէ հերոս կամ հանճար մը ըլլալ՝
 միշտ յաղթող ու յաջող լինել կամ երջանիկ լինել արտաքին
 քրեքու վայելքին մէջ, բայց ամէն մարդու, նոյն իսկ ամէնէն
 համեստին ու զրկուածին տրուած է ըլլալ հաւատարիմ, աղնիւ
 քարի ու վեհանախ:

Հանճար ունեցող մարդը ոսկիի հանք մըն է, լուծեան
 մէջ ծածկուած: Զինքը խօսքնեցնելու ատեն երեւան կ'ելլէ իր
 հարստութեան առաջնորդը:

Մտիկ ընել դիտնալը՝ շատ բան սորված ըլլալ կը նշանակէ:

Ով որ լռած է, երբեք չէ զղջացած, իսկ ով որ լռել չէ
 քիտցած՝ զղջացած է շատ անգամ:

Սիոնիդէս

Ով որ լռել չգիտեր, խօսիլ ալ չգիտեր:

Արիստոսի

Ո՛չ. կրօնքը խոստում մը կամ պայմանադրութիւն մը չունի
 քնալ թէ զԱստուած պաշտողները եւ բարիք գործողները ցաւէ
 եւ չարիքէ զերծ պիտի մնան:

Ուրախութիւնը զբացումն է կամ արտայայտումը ըմբռն-
 անուած հաճոյքի մը:

Ուրախութիւնը, լայնագոյն առումով, հաճոյքն իսկ է:

Զափուր ուրախութիւնը, պարկեշտ հաճոյքը, խոհական
 վայելքը, բազմապիսի օգուտներ կ'ընծայեն մեզի:

Խնայուած մէկ որակը՝ երկու անգամ վաստկուած կը
 սեպուի:

Խոհեմ մարդը իր ապագայ կարօտութեան համար քիչ մը
 քան կը պահէ:

Հեռակիրիստ

Խնայողութիւնը՝ մայրն է ազատութեան, անդորրութեան
 եւ կատարելութեան. իսկ գեղանի քոյրն է չափաւորութեան,
 զուարթութեան եւ առողջութեան:

Ջօնսթրեն

Մարդկային կեանքը կիրարկութիւնն է մարդէակին ազ-
 նուագոյն ոյժերուն, շնորհներուն. եւ պէտք չէ մոռնալ թէ
 մարդ ի ծնէ օժտուած է այդ ոյժերով:

Կեանքը կատարումն է կոչումին. ու չկայ մարդ որ Աս-
 տուծ մէ սահմանուած չըլլայ կոչումի մը:

Կեանքը թարշամող ծաղիկ մը, թօթափող խոտ մըն է ա-
 նոնց համար միայն որոնք զայն կը փնտռեն սին վայելքներու
 եւ աննպատակ թարթափանքներու մէջ:

Իսկական կեանքը — այն է որ ո՛չ հաճոյք է եւ ո՛չ ալ
 վիշտ, այլ ամէնէն լուրջ գործը — զոր յառն առած ենք կա-

տարեկու, մեր պատուոյն ու իշխելու օգտին եւ Աստուծոյ փառ-
քին համար:

Շահիլը այնքան դժուար չէ՛, որքան զայն լաւ կերպով
ծախսելը:
Սփըլ Երև

Շռայլութեան յառաջ բերած չարիքը կ'ստիպէ մեզ խոր-
հելու թէ այն որ խնայել կ'ուզէր կամովին, կ'առաջնորդէ ինք-
զինքը տապնապի մէջ ապրելու:
Կամփոռ Կիրոս

Չափազանց խնայողութիւնը քիչ բաւարարութիւն կուտայ,
թէեւ առանց անոր ոչ մէկ տնտեսագիտութիւն կը հաստատեն
աղբատը:
Սեհեկա

Ամէն մարդ կ'ուզէ երկար ապրել, բայց ո՛չ ոք չուզեր ծե-
րանալ:
Սուրբ

Գեղեցիկ ծերութիւնը, սովորաբար գեղեցիկ կեանքի թո-
շակն է:
Պիւրպօրաս

Երջանիկ ծերութիւնը պտուղ է գիտն երիտասարդութեան:
Սեկիւր

Խօսակցութիւնը պէտք է ըլլայ հաճելի, առանց գռեհիկ
ըլլալու, մտացի առանց կեղծաւորութեան, ազատ՝ առանց ան-
պատշաճութեան, ուսեալ՝ առանց անձնասիրութեան եւ նորո-
թեամբ՝ առանց խարդախութեան:
Շէյքսպիր

Հոգեկանին, ինչպէս արուեստներուն մէջ, ի տիւր ո՛չինչ էր
բայց կատարելը ամէն ինչ:
Ռընսն

Մենք երկու ականջ եւ մէկ լեզու ունինք, որպէս զի շատ
լսենք եւ քիչ խօսինք:
Ջեմս

Մի՛ ձգիր որ լեզուդ մտածումէդ առաջ վազէ:
Շիլլե

Ոչ ոք կրնայ լաւ խօսիլ, եթէ իմաստութեամբ չի խորհի:
Կեկերոն

Կան մարդիկ որոնք այնքան շռայլ են որ կարծես թէ քա-
նի մը ժամէն պիտի մեռնին:
Արիստոէլ

Այսօր մարդիկ ինչ տեսակ աշխարհ մը որ շինին, անոր մէջ
է որ պիտի ապրինք, հետեւաբար մենք ալ պէտք է բաժին մը
առնենք շինութեան գործին մէջ:

Ես կ'որոշեմ չթողուլ որ ոեւէ մարդ ինքզինքը տեսլ տալով
ինծի՝ հոգին պզտիկցնէ:

Եթէ դժբախտութեան օրերուդ մէջ թունաս, նշան է թէ
գորութիւնդ շատ պզտիկ է:

Նորոգե՛նք մեր վատհոլութիւնը առ Աստուած եւ յառաջ
շարժինք անվախօրէն եւ քաջ սրտով:
Արախամ Լիմբրն

Շատ անգամներ ծրագրած եմ աղօթել՝ այն զօրեղ համո-
զումով թէ ուրիշ տեղ մը չկայ ուր կրնամ դիմել:
Արախամ Լիմբրն

Կը հաւատամ կենդանի Աստուծոյ, եւ կը հաւատամ թէ
այսօրը թէպէտ ամպերով ծածկուած՝ երէկէն աւելի աղէկ է:
Արախամ Լիմբրն

Եթէ կը խորհիս որ աշխարհը ապականած է, մի՛ մոռնա՞ր
թէ քեզի պէս մարդիկներով լեցուած է:
Արախամ Լիմբրն

Կեանքը վայրկեան մըն է միայն, բայց այդ վայրկեանը
քաւական է յաւիտեանական գործերու ձեռնարկելու համար:
Կը սխալեմ իմէ պահանջելով այն բանը զոր չի կրնար տալ,
կը սխալեմ չունի տեւողութիւն. բայց կարծելով թէ ան պիտի
տեւէ, մինչ այս, մինչ այն կը խորհինք, կը սիրենք եւ հա՛ս
է յս ի՞նչ է արդէն ինքնին:

Մի՛ վստահե՛ք այն մարդուն որ ամէն բան լաւ կը գտնէ, այն մարդուն որ ամէն բան գէշ կը տեսնէ եւ ո՛չ աւելի այն մարդուն որ անտարբեր է ամէն բանի:

Թո՛ղ մարդս ազնիւ ըլլայ. Թո՛ղ բարի եւ նպաստամտոյց ըլլայ. Թո՛ղ անդադար աշխատի ամէն բանի որ արդար ու օգտակար է: Թո՛ղ մեզի համար ըլլայ անկա պատկեր մը աստուածութիւններուն որոնց նախազգացումն ունինք:

Տիեզերքի ամէնէն դեղեցիկ առարկան, կ'ըսէ իմաստասէր մը, հակառակորդին դէմ մարտնչող պարկեշտ մարդն է, կայ սակայն աւելի գեղեցկագոյնը՝ զայն միոթարող պարկեշտ մարդն է այն:

Քաջութիւնը կուրօրէն վտանգը տեսնելուն էջ չկայանար, այլ տեսնելուն եւ յաղթելուն մէջ:

Ռիխթեր

Քաջութիւն մը կայ որուն շատեր կը հիանան, բայց աշխարհի պատմութեան մէջ կ'անտեսուի:

Սողոմոն ասէր .— «Մի մատ է ամենեցուն յաշխարհ, եւ մի ելք հասարակաց: Իցեն մի մուտք, այլ ո՛չ եւ միեւնոյն ելք ինչ երեւին: Միօրինակ իցեն ծնունդը, այլ ո՛չ նոյն օրինակ եւ մահունք: Նոյն իցէ ո՛ւստի ելին. ո՛չ նոյն ուր մտանելոցն են և կալոց: Անբանօրէն իմն են մուտք մարդոյ յաշխարհ, այլ ելքն գիտութեամբ եւ զանազանեալ շատ դործոց կենաց իւրաքանչիւր: Յաւտենականութիւն երկդիմի հանդերձեալ կայ մարդոյն. կամ երանութիւն կամ տառապանք անվախճան, կամ կենք կամ մահ հանապազորդ:»

Հ. Ղ. Ալիւսան

Ո՛չ ամենայն որ ունի զվազիւ, եւ ոչ ամենայն գիշեր զտիւ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Յաւք եւ աշխատութիւնն են երկոքին առանցք՝ զորովք պտուտկեալ հոլովին զուարական ամբ կենաց:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Զորս այս (մեղքն) նրբագործ եւ ներքսագործ է քան զամեյ այն կերս՝ յայտ եւ ի ծալս սրտի եւ հոգւոյ. եւ ծաւալագոյն քան զամենայն զօրութիւնս նոցին. երակագոյն ի մտանել յամրագոյն յեւանի, դժուարագոյն ի զգուշանալ եւ գրեաթա անհարկին ամենեւին ազատն լինել:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Յորժամ մթարք կրից շափառուկ անցնի լուսոյ մտաց, անհետանան եւ ի ճանապարհի արդարութեան, եւ այլ ընդ այլ դանդաղէ մարդ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Այնքան երազ է սիրտի գլուխ, զի ի վայրկեանի կարէ եւ ի խորագոյն ի սհալութեան թաւալեալ եւ ընդ աղբ կալ գոռ հաց աշխարհի:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Ձիք արդարեւ յիմարութիւն մեծ քան չը գիտիլ զմեծութիւն չարեաց՝ եւ ի նոյն յօժարիլ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

(Զանձնէ) կարծեցեալ ցսկիս՝ աւագ անպիտան գտեալ աղս՝ անհամեալ աղաւնիս՝ ազուաւացեալ եւ քահն զիջեալ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Եթէ ոչ ես կարեմ բարձրագունիցն ժամանել դասուց, խոռնեցայց ասդէն ընդ յետինսն ընդ ապաշխարողսն:

Հ. Ա.

Նաւաբեկելոց յանմեղութենէ՝ միակ փայտ ապաստանի յալիս աղտեղիս ծովուն՝ է ապաշխարութիւն. իսկ դեղ՝ մեղան խոստովանութիւն:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Կոյր ի մահ, ո՛չ զծաղիկ հասակին խնդրէ եւ ոչ զգորով իրանաց:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Յուպ գաւազանի օգնութեան (հանգ. հոգւոց) խաչն որ ի վերայ լանջացն եղեալ՝ եւ ուղեցոյց ճրագունք երկու աստի եւ անտի:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Արիութիւն. անհրաժեշտ են իմն արիւն եւ ոգի է սրտի նուիրականի առ Աստուած:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Հասակ յաղթ եւ կազմուած գեղեցիկ՝ եթէ ոչ ունիցի հզօրութիւն՝ պատկեր է եւ անդրի կամ դիակն պաշտօնաւ:

Հ. Ա.

Զինուորութիւն եւ արիութիւն, գրեալ է համանիշտ են:

Հ. Ա.

Հաւածանք սեամբ են արդարոց ի մոտս օթեւանաց խաղաղութեան:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Համբերութիւն տնկակից է ամենայն առաքինութեանց որք վասն այնորիկ են առաքինութիւնք, զի աշխատութեամբ եւ քաղովմ ճգամբք ստացեալ լինին:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Ոչ արտաքին ձեւովդ արդարացիս, այլ ներքին մարդոյդ անաղտ պատմութեանաւ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Զիք առաքինութիւնք անգէն ու անհակառակ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Ուր շատ ներողամտութիւն՝ սակաւ եւ ուղղութիւն:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Եւրոպայի եւ ո՛չ տիրանալ, ո՛չ պաշտօնատիրաւ լինիլ, այլ պաշտօնատար:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Մի՛ բռնու հարցուք դբազմաց, զի մի յամենայնի թերակատար գտանիցեմք:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Յօժարութիւն ունկնդրութեան պատրաստէ զսիրտս առ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Հնազանդութեան հրաման պարզ է եւ յստակ. այնպէս պահանջի ի կատարումս:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Սրբութիւն՝ այն ինչ է հոգւոց, որ ի՛նչ մարմնոյս աչքն:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Լոկ պարկեշտութիւն վարուց եւ զգուշաւորութիւն՝ մեծ վարդապետութիւն է:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Լուութիւն՝ ծնող սրբազան խոկմայ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Լոյս եւ սրբութիւն իսկակից են:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Սրբութիւնն լուութեամբ իսկ քարոզ է:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Հաւատք եւ յոյս առաջին դասերք են քրիստոնէութեան եւ սէր՝ կարապետ նոցա եւ վերջապահ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Նեղութիւն իցէ հանդարտութիւն կրից նուաճելոյ յանձին:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Նեղութիւն՝ ճարտար բանալի է սրտից, արտասուք՝ դռնապան հոգւոց:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Որքան ի բարձուէ որք գիտիցէ, այնքան եւ ուժգին տապաստ անկցի եւ խորտակեցի:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Բիտութիւն աչք եւ մտաց եւ հոգւոյ, այլ Աստուածատես լինին աչք ի հիւսիս աղօթից եւ զնովին սփռին զլոյս եւ ի կարօտեալսն ի լուսոյ:

Հ. Ղ. Ալիւսան

Աստուած երբեք չի պոռար:

115— Գեղեցիկ ասացուածք

Սիրելի է դեզերիլ անտառներուն մէջ եւ ունկնդիր ըլլալ փսփսանքի մը որ ծառերուն խորհրդաւոր լեզունն է:

Լուռութեան մէջ փսփսանքը աւելի ազդու է քան խափամուտի մէջ աղաղակը:

Աստուծոյ պատգամները լուռութեան մէջ կ'իմացուին:

Աստուած որոտման մէջ չերեւիր:

Աստուած լսելի եւ երեւելի է լուռութեան մէջ:

Մարդոյ լեզուն ձայնական է. Աստուծոյ լեզուն անձայն:

Մարդոյ լեզուն ականջի կը հասնի եւ յաճախ հոն կը խեղդուի:

Աստուծոյ լեզուն ուղղակի հոգիին խորը կը թափանցէ:

Գիտութեան, նիւթական յառաջդիմութեան լոյսը խափանած է այն ճշմարտութիւններուն լոյսը, որոնց աղբիւրը Աստուծոյ հոգինն է:

Շատութիւնը ամէնէն դարձելի մոլութիւնն է, ժլատ մարդը անկարող է մեծ եւ ազնիւ գործի մը:

Սիւլի

Կեանքի բոլոր դառնութեանց մոռացումն է աշխատանքը, իսկ անոնց դարմանը հաւատքը:

Սիւլի

Կը նախընտրեմ անդիմակ թշնամի՝ դիմակաւոր բարեկամ մէջ մը:

Սիւլի

Հայրենասիրութիւնը միակ զգացումն է որ մարդիկը ուրիշ

կենդանիներէն կը զանազանէ, ուրիշ ամէն զգացում անասուններն ալ ունին մերթ աւելի, մերթ նուազ չափով:

Սիւլի

Ամէնէն անկերթ մարդը այն չէ որ ընկերութեան մէջ վարուիլը չը գիտէր, այլ ան՝ որ դժբախտին քով իր երջանկութեան վրայ կը խօսի, աղքատին քով իր հարստութեան եւ հեւանդին քով իր առողջութեան:

Սիւլի

Ինչպէս ամօթխածութիւն կը դնենք ուրիշին օգնութեան դիմելու մէջ, նոյնպէս ամօթխածութիւն պէտք է դնենք ուրիշին օգնելուն մէջ:

Գրականութիւնը նախանձոտ դիցուհի մըն է, բացարձակ նուիրում մը, անկեղծ, տարամերժ պաշտում մը կը պահանջէ իր քուրմերէն: Հաճոյքի կամ փառքի համար իրեն մերձողները ծաղրելի կ'ընեն:

Սիւլի

Ամէնէն աւելի ապրած մարդը ան չէ որ աւելի տարիներ կը համրէ, այլ ան որ աւելի զգացած է կեանքը:

Ապրիլ... գիտնալ, յուսալ, սիրել, հիանալ, բարի գործերն են անոր որ իր միտքովը, սիրտովը եւ գործերովը ամէնէն աւելի պաշտած է:

Աշխատանքի մը կամ բժշկական բուժարանի մը մէջ փորձեր կատարելու ատեն միթէ օրէնքներու չեն հնազանդիր:

Կարելի է գիտեր ընել առանց բնական օրէնքներու:

Բարոյական աշխարհի մէջ ապրող ու գործողն ալ վերաբոյժի մը չափ զգոյշ ըլլալու եւ օրէնքի հնազանդելու է:

Կրնա՞յ վերաբոյժը կամ գիտնականը իր փորձարկութեան միջոցին ըսել թէ ազատութիւնը կը կորսնցունէ:

Բարոյական աշխարհի մէջ պէտք է ամէն մարդ յարգել սորվի օրէնքները եւ անոնց հնազանդի:

Օրէնքի հնազանդելուն մէջ է ազատութիւնը:

Ինչ որ անհատը նուիրական կը դարձնէ ամբողջ աշխարհի համար, ինչ որ անոր ազատութիւնն ու իրաւունքը կը շինէ, մտածուած է այն, այն գերազանց իսկութիւնը, որ անսահման արժէք մը կուտայ դիւրաբեկ անօթին: Ս.

Մարդը կենդանիէն ու տունկէն բաներ մը ունի իր մէջ, ի՞նչպէս ուրանալ ատիկա: Բայց անոնց վրայ կ'աւելցնէ անիկա բանականութիւնը, բարոյական ազատութիւնը, անշահախնդիր սէրը, արուեստը, բանաստեղծութիւնը, գիտութիւնը, կրօնական զգացումը: Անոր բնութիւնը թոյլ կուտայ իրեն յղանալու անհունը, աստուածայինը, գաղափարականը, ձգտելու կատարելութեան եւ տենչալու անմահութեան: Ս.

Համբերութիւնը քաջութիւններուն դժուարագոյնն է:

Լաւ ծնած մարդ մը կարգապահութեան եւ օրէնքի կը ձգտի:

Այն չափով մարդս կը ճանչնայ ինքզինքը, որչափով որ կը ճանչնայ աշխարհը:

Ազդի մը համար միայն ա'յն լաւ է, ինչ որ իր սեփական կորիզովը եւ սեփական պէտքերուն համար երեւան եկած է: առանց ուրիշի մը հետեւողութեան, որովհետեւ ինչ որ ազդի մը համար որոշ դարաշրջանի մը բարեբար սնունդն է, ուրիշի մը համար թերեւս թոյն է:

Միայն այն արժանի է ազատութեան եւ կեանքի, ով որ զայն կը նուաճէ ամէն օր:

Սպասէ՛, դուռն ինքդ ալ պիտի հանգչիս:

Սենեակը՝ առանց գիրքի, կը նմանի մարմինի մը որ հոգի չունի:

Ծաղիկները կը թուամին, գիրքերն են որ միայն յաւիտեանական են:

Անո'նք միայն կը ձանձրանան որոնք չեն ճանչնար արուեստին գեղեցկութիւնները: Կեանքը առանց արուեստի, միջակ հոգիները միայն կրնայ գոհացնել:

Վիշտը կը փորձէ ճանչնալ միշտ պատճառները, մինչդեռ հաճոյքը կը ձգտի մնալ ուր որ է, առանց դէպի ետին նայելու:

Ես աւելի լաւ կը ճանչնամ կեանքը, որովհետեւ աւելի յաճախ զայն կորսնցնելու ի վիճակի եղբր եմ: Նիցցէ

Մարդ մը սպաննողը, մարդ մը կ'սպաննէ միայն: Ան որ գիրք մը կ'սպաննէ գաղափար մը կ'սպաննէ:

Միլտոն

Ան որ իր աչքերը աստղի մը սեւեռած կը քալէ, երբեք չի կորսնցնել իր ճամբան: Լէօնարտ Դիւինչի

Բոլոր մեծ գործերուն թաղը՝ սիրտն է:

Պէրիոդէն

Բնութիւնը ո'չ ծառայ եւ ո'չ ալ տէր կ'ընէ: Ո'չ տալ կ'ու՜ս՝ Տիսթոօ
գեմ եւ ո'չ առնել քենէ:

Ստեղծել մահը մեռցնել կը նշանակէ:

Ռօմէն Ռօլան

Առանց կեանքի ըմբռնուած կեանք չկայ երբեք:

Թոլսթոյ

Շատ տարիներ ապրողը չէ որ երկարակեաց կը կոչուի, այլ այն՝ որ կեանքը սերտած է մանրամասնութեամբ:

Ժ. Ժ. Ռուսոյ

Իրերը անհունութեան վրայ բացուած պատուհաններ են իմաստասէրին աչքին համար:

Քաւլայլ

Գիտութիւնը միակ աղբիւրն է անշահախնդիր դործերու եւ ճշմարիտ հիմը բարոյականութեան:

Շոբէնհաուէր

Ձանձրոյթը, հոգեկան հիւանդութիւն մըն է, արդիւնք ցանկութեան եւ անկարողութեան:

Sofp. Քօլօլիան

Տառապանքը պայքարի զգացումն է, որ կը մղուի մեր մէջ, ցանկութեան եւ շնորհի միջեւ:

Բաւֆալ

Չուարթութիւնը իսկական ծաղիկն է առողջութեան:

Շոբէնհաուէր

Իմաստութեան մեծագոյնն եւ բացայայտ ապացոյցը մարդուն զուարթութիւնն է:

Մօսկէնք

Աղքատ ուսուցիչը ճրագի պէս է, ուրիշները կը լուսաւորէ իր սպառնումովը: Բոլոր կուշտ արեղան աղուոր քարոզ կուտայ ծոմապահութեան վրայ:

Անյատակ ծով մըն է դրամը. պատիւ, ինդք ու ճշմարտութիւն, ասոնք են որ կ'ընկղմին յաճախ անոր մէջ:

Դէպի բարձրագոյն նպատակներ նկրտիլ եւ չը յաջողիլ անարդանք չէ մեղի. դոնէ այն գիտակցութիւնը կ'ունենանք թէ բան մը ըրինք զոր ընելը կ'արժէր. սակայն երբ անարժան նպատակի մը համար ոյժ ու աշխատանք կու տանք, ատոր մէջ յաջողիլը մեր դատապարտութիւնն է: Միայն յաջողիլը բաւական չէ, գիտնալ պէտք է թէ բարձրագոյն նպատակներու մէջ է որ կը յաջողինք, թէ՛ անձնասիրական անարդ ձեռնարկներու մէջ:

Կեանքը վայրկեանի մը մէջ կը սահի, ինքնին բան մը չէ ան. անոր արժէքը կախում ունի իր կիրառութենէն միայն. կատարուած բարիքն է միայն որ կը մնայ եւ ասով է որ բան մըն է կեանքը:

Մարդն երկու կեանքեր ունի իր մէջ. առաջինը անգիտա-

կից կեանքն է, կենդանական կեանքը, մէկ իօսքով այն կեանքը որ կ'ապրեցնէ զինքը. միւսը առաջինին հետեւանքը, կա- մաւոր կեանքն է, դործօն կեանքը, այն կեանքը զոր ինքը կ'ապրի. որպէսզի կարենայ երջանիկ ըլլալ պէտք է որ կատար- եալ ներգաշնակութիւն մը դոյանայ այս երկու կեանքերուն միջեւ:

Լինիլը ապրիլ է, եւ ապրիլը մտածել ու կամենալ է:

Կեանքին օգտակարութիւնը տեւողութեան մէջ չէ, այլ դործածութեան, այսինչը որ քիչ ապրած է երկար ապրած է:

Կեանքը չէ ոչ հաճոյք մը եւ ո'չ վիշտ մը, այլ ծանր դործ մը որով բեռնաւորուած ենք եւ զոր պէտք է պատիւովնիս վերջացնենք:

Ամենակարեւոր նպատակը զոր պարտինք առաջարկել մեր կեանքին համար, մեր հոգիին ազնուացումն է, ուրիշ բառերով մեր իմացական ու բարոյական կարողութիւններուն յառաջդի- մութիւնը, օր ըստ օրէ աւելի պայծառութիւն դնել մտքին մէջ օր ըստ օրէ ինքզինքն աւելի ազատ զգալ:

Կեանքը վայրկեան մըն է միայն, բայց այդ վայրկեանը բաւական է յաւիտենական բաներու ձեռնարկելու համար. կը սխալինք իրմէ պահանջելով այն բանը զոր չկրնար տալ, վասնզի չունի տեւողութիւնը, բայց կարծելով թէ ան պիտի տեւէ, մինչ այս մինչ այն, կը խորհինք, կը դործենք, կը սիրենք եւ ասա՛յ այս իսկ է մարդն ինքնին:

Ով որ իր ետին ազնիւ կեանքի մը յիշատակը կը թողու, անսպասելի բարիքի աղբիւր մը կը թողու ապագայ սերունդ- դին:

Մարդ մը կրնայ իր սկզբունքները ընդլայնել, սկզբունք- ները իրենք իրենց մէջ չեն կրնար մարդ մը մեծցնել:

Լոմփիւկոս

Մարդը պէտք է ուրախ ըլլայ իր հոգիին գոյութեան հա-

մար, մանաւանդ երբ զարդարած է զայն ժուժկալուծեան,
արդարութեան եւ ազնուականութեան գործերովը:

Սոկրատ

Կեանքը անսահման է աշխատասէրներու եւ քաջերու հա-
մար: Մեծ կռիւ մըն է զոր կը մղենք եւ մեր համոզումն է
թէ ամենածանր պատիժը կը վիճակի ետ մնացողին:

Մարդիկ կ'անցնին կ'երթան մինչ արուեստը կը մնայ:

Ինչ որ կ'ընես խորհէ թէ ինչ է որ կ'ընես:

Կրնայ մարդ մը բարի ըլլալ եւ բարի անուն ունենալ, բայց
եթէ գթասիրտ եւ արդարասէր չէ, ունեցածը բարութիւն չէ:

Մարդ մը կրնայ բարի ըլլալ բայց քիչ անգամ բարեսիրտ
եւ արդար, եւ երբ այս երկուքը հանես մարդու մը բարու-
թենէն, մնացածը բան մը չարժեք:

ԿԻՆԸ ՄԱՆՐԱԴԵՏՈՎ

Կնոջ նիսալները, բարիին հանդէպ իր հաւատքէն եւ ճշմար-
տին հանդէպ իր վստահութենէն ծագում առած են միշտ:
Պալգաֆ

Կիներու բոլոր պակասութիւնները գրեթէ այրերու ոճի-
ւերն են:
Հանրի Մարիօն

Կինը աւելի զօրաւոր կ'զգայ ինքզինքը մեծ վշտերու մէջ
քան կեանքի փոքրիկ տառապանքներուն հանդէպ:
Հանրի Մարիօն

Կնոջ յաղթանակը զգացումն է:
Հանրի Մարիօն

Եթէ կայ բան մը որ կիները այրերէն լաւագոյն կ'ընեն,
ատիկա իրենց ընտանիքին համար ըրած անձնազոհութիւնն է:
Ջօն Սաուարս Միլ

Կնոջ մը գեղեցկութիւնը իր ամէնէն մեծ գէնքն է այրե-
րուն հանդէպ, իսկ մայրութիւնը իրեն վահանն է:

Կնոջ մը համար՝ իրեն յարմար ջրջանակի մարդոց մէջ
ապրելն իրական երջանկութիւն մըն է:

Կնոջ մը գեղեցկութիւնը կատարեալ չըլլար, եթէ ինքզինքը հաւնեցնելու բնազդովը չունենայ ան:

Առաքինի կինը ո՞վ կրնայ գտնել, անոր գինը գոհարներէն շատ աւելի է:

Սողոմոն

«Մի՛ վերաւորէր կինը, այն իսկ վարդի թերթով մը», կ'ըսէ պարսկական առածը: Ես կ'ըսեմ քեզի. մի՛ վերաւորէր՝ զայն նո՛յն իսկ մտածումով մը: Կինը մանկամարդ ըլլայ թէ պառաւ գեղեցիկ կամ տգեղ, թիթեւամիտ կամ լուրջ, բարի կամ չափ գիտէ միշտ Աստուծոյ գաղտնիքը:

Կնոջ սրտին մէջ կարելի է նայիլ՝ իր արժանապատուութեան մէջ բացուած ծակերէն:

Պ. Յը Օռվիլի

Կանանց ամենադժուար ըմբռնած դասերէն մէկն է չի խօսիլ երբեք մարդու մը որ բարկացած կամ արբած վիճակի մէջ է:

Ճորն Էլիք

Բարի կին մը քրկնային ամենավերջին օրհնեալ պատգամն է՝ մարդուն տրուած:

Կին ժրագլուխ պսակ է առն իւրում:

Սողոմոն

Բարի կին մը ամենադողտը ծաղիկն է որ կը փթթի երկնքին տակ:

Երկնից ցուքերէն մին՝ կանանց ժպիտն է:

Վ. Հիւկո

Կնոջ մը սրտին հասնելու ճամբաներէն ամէնէն կարճ եւ ամէնէն ուղիղ ճամբան գութն է:

Խանդավառութիւնը կը բղիխ երեւակայութենէ եւ անձնազոհութիւնը սրտէն. ուստի կիները բնականօրէն աւելի դիւ-

ցազնական են քան այրերը: Բոլոր ազգերն ալ իրենց տարեգրութեանց մէջ ունին, ըստ բաւականի, հայրենասիրութեան այս հրաշքներէն որոնց գործիքներն են կիները Աստուծոյ ձեռքին մէջ:

Լամարթին

Իտեալը կ'ապրեցնէ կինը. իտեալը կայծն է անոր միտքին, որով կը բարձրանայ ու երեւան կու գայ անոր սեռը՝ գնահատելի արժէքներուն մէջ:

Ն. Սեպուհեան

ԵՐԶԱՆԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐՏԱՑՈՒԼՔԵՐ

Երջանիկ յիշատակ մը աշխարհի վրայ աւելի իրական է քան երջանկութիւնը:

Ամէնէն երջանկները անոնք են որ ամէն բան կ'ընեն ուժ-
քիշին օգտակար ըլլալու համար: Պուրբը Ուաշինկթըն

Մարդուն երջանկութիւնը կը կոչուի՝ զկ'ուզեմ:
Կնոջ երջանկութիւնը կը կոչուի՝ «անկկա կ'ուզէ»:

Նիլէ:

Երջանկութիւնը անմեղ ըլլալուն գիտակցութիւնէն կը բխի:
Հ. Իպսէն

Անբիծ եղիւր, երջանիկ ու զօրաւոր ըլլալու համար:
Կիկերոն

Բարոյական անկումը երջանկութեան դուռները գոցելու
պատճառ կ'ըլլայ: Սառա Պէնսայ

Ամէնէն երջանիկը այն է որ ամէնէն քիչ կը տառապի. եւ
ամէնէն թշուառը այն է որ ամէնէն քիչ կը վայելէ:
Ժան Ժաք Ռուսօ

Մարդ անյադ տենչով մը միշտ հետամուտ է երջանկու-
թեան. փորձառութիւնը ապացուցած է թէ երջանկութիւնը չէ
այս աշխարհէն ուր՝ ամէն բարիք եւ վայելք ստուգապէս ու-
նին վախճան մը: Մարդկային իմաստութիւնը այս չարիքին
խօսքը դարձնում ցոյց կուտայ. — ոչինչ:

Մասամբ Եր Մէքքընսոն

Ուրիշներուն երջանկութեան համար աշխատիլը իրեն եր-
ջանկութիւնը ապահովել ըսել է:

Որքան շատ փափաք սերմանես, այնքան քիչ երջանկու-
թիւն կը քաղես: Ս. Տիւպէ

Զգայ երջանկութիւն առանց քաջութեան, ո՛չ ալ առաքի-
նութիւն՝ առանց պայքարի: Ժան Ժաք Ռուսօ

Ան է իրապէս երջանիկ մարդը որ ուրիշ ոեւէ երաժշտու-
թեանէ աւելի կը նախընտրէ իր խոհանոցի ժամացոյցին ճայն
ու «շմոխնէ»-ին մէջ երգող կոճղին եղանակը. ան կ'զգայ հա-
ճոյքներ որոնք ուրիշներու մտքէն իսկ պիտի չանցնին:
Էմիլ Զոլ

Երջանիկ են անոնք որ զբաղոււմ մը ունին:
Պայրըն

Երջանկութեան ամէնէն մեծ դադարները իր վիճակէն դո՛հ
ըլլալն է:
Կեանքի երջանկութիւնը շատ փոքր կտորներէ է շինուեր:
Կատարեալ երջանկութեան ժամերը, ըսպէս են միայն:
Բոլ Պուրժէ

Ճշմարիտ երջանկութիւնը շատ բարեկամներ ունենալուն
մէջ չէ, այլ անոնց ընտրութեան եւ արժանիքին մէջ:

Բարեկամութիւնը առանց սիրոյ, ինչպէս սէրը առանց բա-
րեկամութեան՝ երկու կէս երջանկութիւններ են որ կը յուսա-
խաբեն մարդիկը: Մորիս Մէքէրիկ

Առողջ միտք առողջ մարմնոյ մէջ՝ կարճ բայց լեցուն նը-
կարագրութիւն մըն է այս աշխարհին մէջ երջանիկ վիճակ ու-
նեցողին: Ջան Լաֆ

Երջանիկը այն է որ ուրիշները երջանիկ կ'ընեն:
Տըլի

Երջանկութիւնը բացառութիւն մըն է, զիշտը օրէնք մըն:
Մարտէլ Բրէվօ

Տարեկան եկամուտ քսան ոսկի, տարեկան ծախս՝ տասնութ-
կէս ոսկի, արդիւնք երջանկութիւն:

Միֆուր

Հաճոյքը կրնայ ցնորքներու վրայ հաստատուիլ, բայց եր-
ջանկութիւնը կը հանգչի ճշմարտութեան վրայ:

Վիճաբանութեան մէջ յաղթելը երջանկութեան չճառայեր:

Ո՛չ ոք երջանիկ պէտք է կոչուի իր մեռնելէն եւ թաղ-
ուելէն առաջ:

Օվիսիոս

Ուրիշին երջանկութիւնովը զբաղելով է որ մարդ իր եր-
ջանկութիւնը կը պատրաստէ:

Պէ. օր Սէն Բիւռ

Երջանկութեան անհրաժեշտ պայմանն է խղճի դոհունա-
կութիւնը եւ հետեւաբար չէ կարելի լինել երջանիկ առանց
լինելոյ առաքինի:

Ռէքէոս Պէրպէրեան

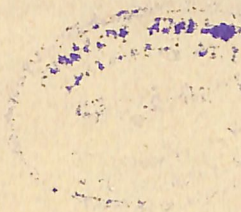
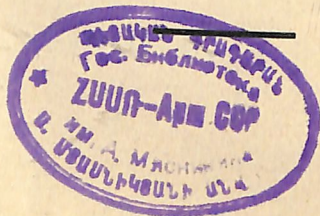
Պէտք է խնդալ՝ երջանիկ ըլլալու համար:

Կէօրէ

Ձեր երջանկութեան վրայ մի՛ խօսիք մարդու մը հետ որ
ձեզմէ նուազ երջանիկ է:

Երջանկութիւնը, ես, մտքիս աշխատանքին մէջ միայն
կրցայ դառնիլ:

Ն. Սեպուհեան

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0147006

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱԾ ԳՈՐԾԵՐԸ

Հովուի խօսքեր	60 Ղրգ.
Գեղեցիկ Ասացուածք Ա. (սպառած)	— »
Գեղեցիկ » Բ.	100 »
Գեղեցիկ » Գ.	100 »
Աղունհացից Եօքնեակ	150 »
Կեանքի Դասեր	60 »
Ուղեւորութիւն յերովսիա	200 »

ԳԻՆ 100 ՂՐԴ.

Արտատպման 20 Գրք.